

เอกสารประกอบรายงาน

โครงการประชุมสัมมนารายงาน

ความก้าวหน้าครั้งที่ 1/2555

จัดทำโดย

“ศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัย

เพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น

(สปวท.) 2555”

เสนอต่อ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

มกราคม 2556

สารบัญ

	หน้า
รายงานสรุปการประชุมสัมมนา โครงการประชุมสัมมนารายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 1/2555	1
ภาคผนวก ก โครงการและกำหนดการ	12
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม	18
ภาคผนวก ค เอกสารบรรยายรายงานวิจัยจำนวน 11 โครงการ	22

รายงานสรุปการประชุมสัมมนา
เรื่อง โครงการประชุมสัมมนารายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1/2555
วันพุธที่ 28 มีนาคม พ.ศ.2555
ณ ห้องประชุมออร์คิด โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ วิวาห์ตริ่งสิต กรุงเทพมหานคร

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนา ภายใต้การสนับสนุนติดตามของศูนย์ สปวท. ที่ได้เสร็จสิ้นไปแล้ว
2. เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการโครงการวิจัยและพัฒนา ภายใต้การสนับสนุนติดตามของศูนย์ สปวท. ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน
3. เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ บุคลากรของ สปท. ที่เข้าร่วมโครงการ และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง

2. จำนวนผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา จำนวน 33 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน นักวิจัยภายใต้ศูนย์ สปวท. 20 คน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) 2 คน ศูนย์สปวท. 5 คน

3. วิธีการ ขั้นตอนการจัดประชุมสัมมนา กล่าวเปิดประชุมโดย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

4. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เอกสารบรรยายรายงานจำนวน 11 โครงการ ประกอบด้วย

4.1 โครงการ “การเสริมบทบาทของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ในการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล”โดยนางสาวสุภารัตน์ ตรีไตรลักษณ์ และคณะ

4.2 โครงการ “การส่งเสริมบทบาทองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาวัฒนธรรมสารสนเทศทางการบริหารงานคลังให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด” โดย ดร. บัญชร ส่งสัมพันธ์ และคณะ

4.3 โครงการ “การพัฒนาแม่ข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด”โดย นายพาเกียรติ สมานบุตร และคณะ

4.4 โครงการ “ระบบการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน” โดย อาจารย์พิทยา พานทอง

4.5 โครงการ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภาคประชาชนและการขยายพื้นที่ทางการเมืองของประชาชน” โดย นายชัยพงษ์ สำเนียง

4.6 โครงการ “ปัญหาและผลกระทบจากการรวมศูนย์อำนาจด้านสาธารณสุข” โดย ผศ.ดร.นพ. ประยงค์ เต็มชาลา

4.7 โครงการ “การกระจายอำนาจกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชน : กรณีศึกษาองค์กรการบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี” โดย อาจารย์ญาเรศ อัครพัฒนานุกุล

4.8 โครงการ “การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการกระจายอำนาจ” โดย อาจารย์ ดร.แก้วตา จันทรานุสรณ์

4.9 โครงการ “การศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งขัดหรือแย้งกับการกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542” โดย ส.ต.ท. มนตรี แดงศรี

4.10 โครงการ “การจัดการขยะข้ามแดนแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ เขตเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่” โดย นายรักษันรินทร์ แก้วมีศรี

4.11 โครงการ “บทบาทของผู้นำสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอในมิติการคัดเลือกของจังหวัดนราธิวาส” โดย อาจารย์ สะสือรี วาลี

5. สารสำคัญการประชุมสัมมนา มีรายละเอียดดังนี้

5.1 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “การเสริมบทบาทของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ในการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล” โดย คุณสุภารัตน์ ตรีไตรลักษณ์
ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

คุณพงศ์โพยม วาศภูติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย

1. โครงการวิจัยนี้เป็นประโยชน์ในด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) ซึ่งปัญหาของ อปท. คือ งบประมาณไม่เพียงพอต่อการกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ

2. โครงการยังไม่สามารถเชื่อมโยงระหว่างบทบาทของ ส.ท.ท. กับภารกิจทางด้านการคลังได้ และยังไม่เห็นว่าถ้า ส.ท.ท. มีความรู้ในด้านการคลัง จะนำผลจากการศึกษาเทศบาลนาร่องทั้ง 5 แห่งของโครงการวิจัยนี้ไปใช้ในการต่อรอง เสนอแนะกับภาครัฐ เพื่อเพิ่มบทบาทอย่างไร เนื่องจากปัญหาอุปสรรคของแต่ละเทศบาลนั้น เป็นเรื่องภายในองค์กรของแต่ละเทศบาล และจากภาครัฐบาลเองที่จัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ตามสัดส่วนที่ตกลงกันในคณะกรรมการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทำให้ ส.ท.ท. มีอำนาจและบทบาทในการต่อรองกับภาครัฐบาลมาน้อยเพียงใด

3. เทศบาลมีหลายระดับ ทั้งระดับ นคร เมือง ตำบล มีปัญหาที่แตกต่างกันไป การคัดเลือกแค่ระดับนครเป็นเทศบาลนาร่องนั้น สามารถตอบสนองภาพของเทศบาลระดับล่างได้มาน้อยเพียงใด

4. รูปแบบบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงตามกฎระเบียบอยู่เสมอ สิ่งที่ศึกษาไปจะล้าสมัยเร็วหรือไม่

5. ทำอย่างไรให้ ส.ท.ท. ได้นำความรู้ทางด้านการคลังที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงภายในของเทศบาลเอง และในการต่อรองกับภาครัฐ

6. โดยปกติแล้วเทศบาลจัดเก็บรายได้เองได้น้อยมาก โดยรายได้ส่วนใหญ่ของเทศบาลในภาพรวมจะมาจากเงินอุดหนุน และภาษีที่ได้รับการจัดสรรให้จากภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในส่วนรายได้ที่เทศบาลจัดหา

เองที่มีน้อยมากนั้น เทศบาลได้มีแนวทางในการจัดทำแผนการก่อหนี้ของเทศบาลที่จะนำมาใช้จ่ายเพิ่มหรือไม่ และได้มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงเพื่อดูภาระหนี้ของเทศบาลหรือไม่

7. ในประเด็นเรื่องรายได้อยากให้มีการเพิ่มเข้าไปในรายงานการวิจัย ทางคณะวิจัยมีข้อเสนอแนะเด่นๆที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสามารถนำไปใช้ได้จริงในการเพิ่มรายได้ที่จัดเก็บเองบ้างหรือไม่ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บที่เป็นรูปธรรมอย่างไร ค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บเพิ่มใหม่ๆตัวใดบ้าง

8. ส.ท.ท. ควรใช้อำนาจของตนเองที่มีในการต่อรองกับภาครัฐบาล ภาคการเมือง ให้มากกว่านี้

9. โครงการวิจัยนี้เป็นประโยชน์ในด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) ซึ่งมีปัญหาในเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอต่อการกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยโครงการยังไม่สามารถเชื่อมโยงระหว่างบทบาทของ ส.ท.ท. กับภารกิจทางด้านการคลังได้ และเมื่อ ส.ท.ท. มีความรู้ในด้านการคลังแล้ว จะนำผลจากการศึกษาเทศบาลนำร่องทั้ง 5 แห่งของโครงการวิจัยนี้ไปใช้ในการต่อรอง เสนอแนะกับภาครัฐ เพื่อเพิ่มบทบาทอย่างไร เนื่องจากปัญหาอุปสรรคของแต่ละเทศบาลนั้น เป็นเรื่องภายในองค์กรของแต่ละเทศบาลแตกต่างกันไป และภาครัฐบาลเองที่จัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ตามสัดส่วนที่ตกลงกัน

10. รูปแบบบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงตามกฎระเบียบอยู่เสมอ สิ่งที่ศึกษาไปจะล้าสมัยเร็วหรือไม่ และส.ท.ท. ควรใช้อำนาจของตนเองที่มีในการต่อรองกับภาครัฐบาล ภาคการเมือง ให้มากกว่านี้

11.เทศบาลจัดเก็บรายได้เองได้น้อยมาก โดยรายได้ส่วนใหญ่ของเทศบาลในภาพรวมจะมาจากเงินอุดหนุน และภาษีที่ได้รับการจัดสรรให้จากภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในส่วนรายได้ที่เทศบาลจัดหาเองที่มีน้อยมากนั้น เทศบาลได้มีแนวทางในการจัดทำแผนการก่อหนี้ของเทศบาลที่จะนำมาใช้จ่ายเพิ่มหรือไม่ และได้มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงเพื่อดูภาระหนี้ของเทศบาลหรือไม่ และรายได้อยากให้มีการเพิ่มเข้าไปในรายงานการวิจัย ในเรื่องที่คุณะวิจัยได้มีข้อเสนอแนะเด่นๆเป็นรูปธรรมชัดเจนสามารถนำไปใช้ได้จริงในการเพิ่มรายได้ที่จัดเก็บเองบ้างหรือไม่ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บที่เป็นรูปธรรมอย่างไร ค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บเพิ่มใหม่ๆตัวใดบ้าง

ศ. (พิเศษ) ดร. สมชัย ฤชุพันธุ์ ประธานมูลนิธิสถาบันพัฒนาสยาม

1. ส.ท.ท. ไม่มีบทบาทอะไรมาก ไม่เป็นจริง จึงได้มีการคิดทำโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อให้อปท. เป็นตัวแทนในเชิงพื้นที่ โดยมีอำนาจหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย และมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีเพื่อ Financing ตัวเองได้ ในการกระจายอำนาจของ อปท. ที่ไม่สามารถทำได้นั้นจากการจัดหารายได้ยังคงต้องพึ่งพารายได้จากรัฐ

2. การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการคลัง องค์ความรู้ทางการคลัง และหลักคิดให้แก่ท้องถิ่น โดยมีการพัฒนาขีดความสามารถของ อปท. เพื่อรองรับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น และมีการศึกษาเจาะลงไปในแต่ละด้านของ อปท. การผลักดันให้เกิดการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. มีประโยชน์ ไม่มีความเสียหาย ไม่เกิดนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ไม่ต้องออกกฎระเบียบจากส่วนกลาง และต้องการให้ อปท. ทำหน้าที่ได้ด้วยตนเอง จึงต้องมีองค์กรที่มาทำหน้าที่กำกับดูแล ซึ่ง อปท.ควร

จะมีองค์กรในลักษณะ Self Regulatory Organization (SRO) เกิดขึ้น ได้แก่ ส.ท.ท. เพราะไม่ใช่หน่วยงานของภาครัฐ เป็นองค์กรที่เป็นตัวแทน ปัจจุบันองค์กรเหล่านี้ได้ทำหน้าที่ ช่วยกำกับดูแล (Regulate) ช่วยกำกับวินัยของตนเอง (Self discipline) ช่วยเหลือทางวิชาการ และกฎหมายมอบอำนาจให้ ซึ่งโครงการวิจัยนี้สร้างขีดความสามารถของ ส.ท.ท. ให้มีบทบาทมากขึ้น เป็นผู้นำทางความคิด ทางวิชาการ และสร้างมาตรฐาน

3. การกระจายอำนาจนั้นจะเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อทำ Financing ด้านการคลังให้เป็นจริง และรัฐบาลต้องลดอำนาจในการจัดเก็บภาษีลง และต้องยอมรับในส่วนที่เป็นการจัดเก็บภาษีของอปท. ซึ่งสามารถจัดการได้เอง โดยไม่จำเป็นต้องขออนุมัติจากส่วนกลาง

4. โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ อปท. เป็นตัวแทนในเชิงพื้นที่ โดยมีอำนาจหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย และมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีเพื่อ Financing ตัวเองได้ ในการกระจายอำนาจของ อปท. ที่ไม่สามารถทำได้นั้นเนื่องจากการจัดหารายได้ยังคงต้องพึ่งพารายได้จากรัฐ ซึ่งจะเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อทำ Financing ด้านการคลังให้เป็นจริง และรัฐบาลต้องลดอำนาจในการจัดเก็บภาษีลง และต้องยอมรับในส่วนที่เป็นการจัดเก็บภาษีของ อปท. ซึ่งสามารถจัดการได้เอง โดยไม่จำเป็นต้องขออนุมัติจากส่วนกลาง

5. การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการคลัง องค์ความรู้ทางการคลัง และหลักคิดให้แก่ท้องถิ่น โดยมีการพัฒนาขีดความสามารถของ อปท. เพื่อรองรับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น และมีการศึกษาเจาะลงไปในแต่ละด้านของ อปท. การผลักดันให้เกิดการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. มีประโยชน์ ไม่มีความเสียหาย ไม่เกิดนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ไม่ต้องออกกฎระเบียบจากส่วนกลาง และต้องการให้ อปท. ทำหน้าที่ได้ด้วยตนเอง จึงต้องมีองค์กรที่มาทำหน้าที่กำกับดูแล ซึ่ง อปท. ควรจะมีองค์กรในลักษณะ Self Regulatory Organization (SRO) เกิดขึ้น ได้แก่ ส.ท.ท. เพราะไม่ใช่หน่วยงานของภาครัฐ เป็นองค์กรที่เป็นตัวแทน ปัจจุบันองค์กรเหล่านี้ได้ทำหน้าที่ ช่วยกำกับดูแล (Regulate) ช่วยกำกับวินัยของตนเอง (Self discipline) ช่วยเหลือทางวิชาการ และกฎหมายมอบอำนาจให้ ซึ่งโครงการวิจัยนี้สร้างขีดความสามารถของ ส.ท.ท. ให้มีบทบาทมากขึ้น เป็นผู้นำทางความคิด ทางวิชาการ และสร้างมาตรฐาน

ดร. สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. ข้อมูลจะเป็นประโยชน์ต่อเมื่อถูกคิดว่าจะนำไปใช้อะไร ดังนั้นควรมีการตั้งโจทย์แทนเลย เช่น เทศบาลมี Autonomy จริงหรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่เป็นที่มาของแหล่งรายได้จะเป็นสิ่งที่ตอบคำถามนี้ หรือ การรुकืบของส่วนกลางเข้าไปในหมวดต่างๆ เป็นอย่างไร เราก็จะเห็นสัดส่วนที่เปลี่ยนแปลงไป ดังเห็นได้จากสไลด์หน้า 24 30 33 ซึ่งตัวเลขหน้า 24 และ 31 มีความผิดปกติ

2. เจ้าหน้าที่เทศบาลไม่มีความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ ไม่สามารถทำ Data ให้เป็น Information ได้ (Out Of Data) จึงควรมีแนวทางในบางประเด็นซึ่งจะทำให้ข้อมูลเป็นประโยชน์

3. ในบทวิเคราะห์ควรมีการเพิ่มประเด็นเชิงนโยบาย และมีแนวทางในการวิเคราะห์ที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่เทศบาลสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ได้ง่ายขึ้น

4. เจ้าหน้าที่เทศบาลไม่มีความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ ไม่สามารถทำ Data ให้เป็น Information ได้ (Out Of Data) จึงควรมีแนวทางในบางประเด็นซึ่งจะทำให้ข้อมูลเป็นประโยชน์ โดย ข้อมูลจะเป็น

ประโยชน์ต่อเมื่อถูกคิดว่าจะนำไปใช้อะไร ดังนั้นควรมีการตั้งโจทย์แทนเลย เช่น เทศบาลมี Autonomy จริงหรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่เป็นที่มาของแหล่งรายได้จะเป็นสิ่งที่ตอบคำถามนี้

5. ในบทวิเคราะห์ควรมีการเพิ่มประเด็นเชิงนโยบาย และมีแนวทางในการวิเคราะห์ที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่เทศบาลสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ได้ง่ายขึ้น

5.2 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “การส่งเสริมบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาวัฒนธรรมสารสนเทศทางการบริหารงานคลังให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด”

โดย ดร.บัญชากร ส่งสัมพันธ์

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

นายพงษ์ภาณุ เศวตรุนทร์ รองปลัดกระทรวงการคลัง

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการที่ดี และมีประโยชน์อย่างมากต่อ อปท. เนื่องจากรัฐบาลเคยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานคลังอยู่หลายระบบ แต่ก็ยังไม่มีระบบไหนประสบความสำเร็จ เช่น ระบบ SAP หรือระบบ E-LAAS สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินยังไม่รับรองระบบนี้ และยังต้องใช้ระบบมือตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม คิดว่าถ้ามีจำนวน อปท. ที่ต้องการเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นทางโครงการอาจจะมีข้อจำกัดด้านเวลา และบุคลากร

นายพงศ์โพยม วาศภูติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย

ระบบบัญชีในเมืองไทยมีปัญหาอยู่มาก เห็นด้วยในการที่จะพัฒนาระบบบัญชีในบ้านเรา

ศ. (พิเศษ) ดร.สมชัย ฤชุพันธุ์ ประธานมูลนิธิสถาบันพัฒนาสยาม

ระบบที่รัฐบาลทำ เป็นระบบใหญ่และเป็น Platform ซึ่งต้องการ Accuracy สูงจึงจำเป็นต้องใช้ระบบสารสนเทศมาช่วย

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สนามรบของเราคือ การพัฒนาระบบการคลังท้องถิ่นให้ service ให้ได้ ให้มีการสร้าง accountability autonomy และ efficiency ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้น โจทย์ต่อไปของเรา ควรจะเป็นการพัฒนากระบวนการคลังเพื่อการบริหารทางกลยุทธ์ของท้องถิ่น และเพื่อสร้าง accountability ของประชาชนในท้องถิ่น

5.3 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “การพัฒนาแม่ข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด” โดย คุณพาเกียรติ สมานบุตร

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

นายพงษ์ภาณุ เศวตรุนทร์ รองปลัดกระทรวงการคลัง

เป็นโครงการที่ดี ดำเนินงานโดยไม่หวงอำนาจ ไม่หวงเงิน โดยมีกรมสรรพสามิตเป็นพี่เลี้ยงและเป็นการกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่ท้องถิ่น เมื่อสิ้นโครงการจะทำให้ อบจ. ทั้ง 76 แห่ง สามารถจัดเก็บภาษีได้ด้วยตนเอง ปัจจุบันที่ดูจากตัวเลขในปี 2553 จัดเก็บได้ถึง 170 ล้านบาท ทำให้ตัวเลขเพิ่มมากขึ้น และสามารถจัดระบบการจัดเก็บได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย

นายพงศ์โพยม วาศภูติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย

ขอเสนอกับทาง สกว. ว่ายังมีภาษาที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าภาษานี้มัน คือ ภาษาโรงแรม

5.4 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “ระบบการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน” โดย อาจารย์พิทยา พานทอง

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

นายพงศ์โพยม วาศภูติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย

อปท. ที่เป็น Best Practice ที่อาจารย์คัดเลือกนั้นควรมีการถอดบทเรียนออกมาอย่างชัดเจน สืบเนื่องจากสามารถนำมาใช้เป็นแบบอย่างให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ใน อปท. ที่มีผลต่อการเกิดความโปร่งใสในการบริหารงานที่ไม่ต้องตกเป็นเป้าให้แก่ สตง.

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

เสนอให้ทำ Focus Group ในกลุ่มของอปท.เพื่อหาข้อสรุปถึงปัญหาหลักๆที่อปท.พบจากการตรวจสอบของ สตง. หลังจากนั้นนำข้อสรุปดังกล่าวมาสู่การทำให้เป็นข้อเสนอในการทำ Focus Group ระหว่างกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กระทรวงมหาดไทย เพื่อระดมหาแนวทางในการพัฒนาระบบการทำงานของทั้งอปท. สตง. ว่าควรมีลักษณะเป็นอย่างไรที่จะเอื้อต่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

5.5 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภาคประชาชนและการขยายพื้นที่ทางการเมืองของประชาชน” โดย คุณชัยพงษ์ สำเนียง

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

นายพงศ์โพยม วาศภูติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย

ควรไปศึกษาอปท.ไม่ให้พื้นที่ประชาชนด้วย ขณะนี้อปท. แบ่ง 2 ด้าน

ด้านที่หนึ่ง อปท.เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะมีวิธีการอย่างไร การมีส่วนร่วมของประชาชนทำได้โดย ให้ประชาชนเข้ามากำกับดูแล สอง ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือ

ด้านที่สอง อปท.ที่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะมีวิธีการอย่างไร

1. ท้องถิ่นในแง่ของประชาชน owner chip ยังไม่เกิด
2. เครื่องมือที่อยากให้ทางวิจัยคิดว่า จะมีเครื่องมืออะไรใหม่ที่ให้ประชาชนได้ใช้ในการสนับสนุน

หรือการกำกับดูแล เรื่องที่คิดออก เรื่อง Rating

3. ทางผู้วิจัยไปศึกษาเรื่องเขตทรัพยากรป่าไม้ มีกฎหมาย เป็นที่น่าสนใจเหมือนกัน ถ้าประชาชนจะจัดการตนเอง มีวิธีประนีประนอมกับกฎหมายใหญ่ๆ ให้กฎกติกาของเราที่กำหนด กฎหมายต้องมีฐาน เช่น วิธีการจัดการทางวัฒนธรรม ต้องศึกษาให้ดี

4. อยากให้อธิบายว่าผลการวิจัยจะเกิดออกมาเป็นอย่างไร

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. วิธีการเขียนรายงานไม่เป็นในรูปแบบงานวิจัย ไม่รู้คำถามเป็นตรงอยู่ไหน วิธีการศึกษาอย่างไร ทำให้ตรวจสอบไม่ได้ว่าข้อมูลน่าเชื่อถือแค่ไหน
2. ประเด็นคำถามวิจัยคืออะไร และวิธีการตอบคำถาม อปท.ของภาคประชาชนคืออะไร แตกต่างจากอปท.ในปัจจุบันอย่างไร จะเก็บข้อมูลอะไรมาเพื่อมาตอบคำถามนี้ แล้วจะเก็บข้อมูลกับใคร
3. โจทย์ต้องใส่นิยาม อปท.หมายถึงอะไร
4. วิธีการทำงานวิจัย วิธีเก็บข้อมูลเพื่อตอบคำถาม ต้องบอกวิธีการ
5. เครื่องที่ใช้ ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คืออะไร
6. การขยายพื้นที่ทางการเมืองต้องเปลี่ยนแปลง
7. จุดอ่อนเรื่องเทคโนโลยี

ดร.กนต์ธีร์ นุชสุวรรณ ผู้ช่วยผู้ประสานงานโครงการศูนย์ สปวท.

ตัวโจทย์ไม่ชัดเจน อะไรคืออปท. ของภาคประชาชน องค์การลักษณะนี้ชีวิตอะไรได้บ้าง Identified ว่าจะวัดอะไร

ผศ.ดร.วิศาล บุปผเวส ที่ปรึกษาฝ่ายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

1. ชื่อเรื่องกับประเด็นไม่สอดคล้องกัน
2. บทบาทของประชาชนจะวัดอะไรบ้าง
3. ประชาชนในท้องถิ่นเข้าไปตรวจสอบอปท.ตัวเองหรือเปล่า คนละโจทย์กัน ประเด็นที่จะทำเรื่องใดแน่

5.5 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “ปัญหาและผลกระทบจากการรวมศูนย์อำนาจด้านสาธารณสุข” โดย ผศ.ดร.นพ.ประยงค์ เต็มขวาลา

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ผศ.ดร.วิศาล บุปผเวส ที่ปรึกษาฝ่ายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

1. ชื่อเรื่องกับโจทย์ไม่สอดคล้องกัน
2. วิธีการศึกษา ไปสัมภาษณ์ ไปศึกษากรณีสถานบริการที่ประสบความสำเร็จ ที่สำเร็จ วัดด้วยอะไร
3. การเข้าไปสถานบริการสาธารณสุขที่ประสบความสำเร็จ ไปเรียนรู้ว่าเก่ง ดียังไง เช่น ไปสัมภาษณ์ ไปเจาะลึก ในรายงานรวบรัดไป ไม่เห็นความลึกเพียงพอ เป็นน้ำหนักที่เบาไป
4. รูปแบบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขที่เหมาะสม ควรมีรูปแบบและแผนการดำเนินงานอย่างไร
5. เพิ่มตัวชี้วัดชี้ชัดชัดเจนวัดอปท.ที่มีความสำเร็จเป็นอย่างไร ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จมีข้อมูลอะไรบ้าง

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. สนใจที่ Review ของต่างประเทศสามารถมาเชื่อมโยงได้การวิเคราะห์ตอนท้าย การดึงมาใช้เพื่อนำมาเป็นข้อสรุปเป็นข้อเสนอแนะเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย ใช้ภาษายังไม่ดี ข้อเสนอแนะเน้นไปให้เห็นคนทำว่าทำอะไร

2. การตอบคำถามวิจัย ต้องการข้อสรุปที่อธิบายว่าการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขดีกว่าประชาชนได้ประโยชน์มากกว่า การยืนยันในมิติต่างๆ ดีกว่าในเชิงคุณภาพของการบริการ ดีกว่าในเชิงความสามารถการเข้าถึงการบริการ ดีกว่าสามารถการปรับปรุงพัฒนาการต้องการใหม่ๆ เป็นต้น

อ.ดร. แก้วตา จันทรานุกรณ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ไม่เห็นปัญหาและผลกระทบการรวมศูนย์ งานวิจัยนี้ควรเปลี่ยนชื่อว่างอบทเรียนการกระจายอำนาจที่ดีของด้านสาธารณสุขมากกว่ากลยุทธ์ที่เสนอ ตัว swot ตัว S ไม่คู่กับตัว O ยังไม่เป็นกลยุทธ์ ดูเหมือนกับว่าหากโครงสร้างเป็นประชาธิปไตยแต่ส่งเสริมความเป็นธรรมาภิบาล ถ้าเขียนละเอียดมองเห็นเป็นกลยุทธ์ได้มาก

นายพงศ์ไพรม วาศฤติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย

1. งานสาธารณสุข จะมีงานป้องกันโรค รักษาโรค ผู้วิจัยอยากจะทำงานที่ถ่ายโอน กระจายมา เอาด้านไหน

2. คนที่หวงอำนาจไม่ยาก กระจายอำนาจ เขามีคำถาม บุคลากร เงิน ความสัมพันธ์กับท้องถิ่นที่กระจายลงไปจะอย่างไร ถ้าผู้วิจัยสามารถตอบโจทย์นี้ได้บ้าง ในทางเป็นจริงต้องเจอคำถามแบบนี้

5.7 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “การกระจายอำนาจกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชน : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี” โดย อาจารย์ ญาเรศ อัครพัฒนานุกูล

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ผศ.ดร.วิศาล บุปผเวส ที่ปรึกษาฝ่ายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

1. เรื่องของแบบสอบถาม หน่วยวัดของแต่ละตัวแปลที่ใช้จะมีหลักเกณฑ์การวัดอย่างไร และจะทำได้หรือไม่โดยอาจจะถามว่าเค้าคิดอย่างไร หรือเป็นการสร้างสถานการณ์แล้วดูว่าเค้าตอบอย่างไร หรือการติดตามข่าวสารของแต่ละ อบต. อาจจะทางเว็บไซต์

2. ประเด็นที่จะวิเคราะห์ เช่น ประชาชนเค้าจะเลือกเล่นอะไร มีส่วนร่วมตรงไหน

3. รีวิว ลิเทอเรเจอ บางอันบอกแต่ทำอะไร แต่ยังไม่ชัดว่าค้นพบอะไร เพราะจะเป็นส่วนที่เราจะนำมาใช้ต่อยอดในการทำงานวิจัย

นายพงศ์ไพรม วาศฤติ อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย

1. เมื่อนำตัวชี้วัดไปสอบถามประชาชนแล้ว นักวิจัยควรต้องนำมาแปลเป็นข้อมูลว่าประชาชนมีส่วนร่วมมากน้อยแค่ไหน มีความรู้เรื่องสิทธิมากน้อยแค่ไหน เค้ารู้หน้าที่มากน้อยแค่ไหน

2. การมีส่วนร่วมในลักษณะที่ไปให้ความช่วยเหลือ ดังนั้นเวลาไปถามต้องมีเทคนิค ถ้าไปถามตรงๆ อาจไม่ได้ข้อมูลที่ตรงประเด็น

3. ตัวชีวิตต่างๆ อาจจะต้องบอกที่มาว่าแต่ละตัวชีวิตมาจากไหน

4. การมีส่วนร่วมของ อปท. มีความสำคัญมากเพราะประชาธิปไตยในทางปฏิบัติกับระดับชาติเป็นเรื่องยาก แต่ประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นจะทำงานง่ายกว่า และถ้าประชาชนรู้หน้าที่จะเป็นแรงขับเคลื่อนที่ดี

อ.ดร.วสันต์ เหลืองประภัสร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. มีการเก็บข้อมูลดี การทำตัวชีวิตน่าสนใจ เมื่อมองภาพรวมการตีความยังแปลกๆ และคำว่า การเมืองภาคประชาชนเป็นคำที่ยังไม่เป็น concept สากล แต่เป็น concept ของการเมืองไทยโดยเฉพาะ เมื่อดูจากเนื้อหารายละเอียดแล้วทางนักวิจัยต้องการกล่าวถึงเรื่องของพลเมืองหรือไม่ หรือการเมืองแบบไม่เป็นทางการ ดังนั้นอาจจะต้องระบุอะไรบางอย่างให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. งานนี้เหมือนว่ากำลังจะดูว่าการกระจายอำนาจมีผลอย่างไรกับประชาชนหรือไม่ ประชาชนมีส่วนร่วมมากน้อยแค่ไหน

3. งานนี้น่าสนใจถ้าก้าวข้ามการพัฒนาตัวชีวิตความตื่นตัวของพลเมืองในท้องถิ่น ในการวิจัยนี้มีการเลือก Case การวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม แต่สิ่งที่น่าจะทำควรจะเป็นเรื่องของการเมืองภาคประชาชนในท้องถิ่นที่เข้มแข็งโดยเกิดจากเหตุผลอะไร

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. อยากให้กลับไปทบทวนโจทย์อีกครั้ง เรื่องการกระจายอำนาจไปสู่ อปท. จะสามารถสร้างความเข้มแข็งการเมืองภาคประชาชน คำถามไม่เป็นทางตรงกันข้ามกันหรือเพราะการเมืองภาคประชาชนที่เข้มแข็งน่าจะเป็นตัวที่ทำให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นประสบผลสำเร็จ แต่จากโจทย์เป็นการคิดกลับทางกัน

2. ตัวชีวิตต้องมีทิศทางเพื่อบอกแนวทาง

3. การที่ประชาชนมีข้อมูลจะทำให้เป็นข้อได้เปรียบในการทำงาน และทำให้ผู้นำ อปท. สามารถรู้ความต้องการของประชาชนได้

4. ความสามารถในการจัดการควบคุมพฤติกรรมการกำกับนักการเมืองท้องถิ่น

5. ความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นภาพที่สะท้อนความเข้มแข็งของภาคประชาชน และคนที่จัดเวทีควรจัดเวทีในเรื่องที่ชาวบ้านต้องการ

5.8 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการกระจายอำนาจ” โดย อาจารย์ ดร.แก้วตา จันทรานุสรณ์

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ผศ.ดร.วิศาล บุปผเวส ที่ปรึกษาฝ่ายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

1. โจทย์การวิจัยเป็นการศึกษาด้านสังคมวิทยา ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญทางการเมือง

2. การที่ อปท. อื่นๆ จะเรียนรู้ ต้องมีความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง
3. ยังไม่ตอบโจทย์การวิจัย ควรต้องทำ

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. การสร้างโครงสร้าง และการถือโครงสร้าง มีการทำอยู่เป็นประจำ ทำให้เราเห็นจุดแข็งและจุดอ่อน การเปิดพื้นที่ปฏิบัติการร่วมกันระหว่างชุมชน อปท. แล้วแต่จะทำอะไรกับใคร จะทำให้มีการปรับตัว เพื่อให้สามารถทำงานกันได้ และมีการเรียนรู้ใหม่ๆ ได้
2. ควรอ่านให้ออกว่ามิติทางวัฒนธรรมจะเป็นการเปิดพื้นที่และประชาชนจะผูกพันได้มากกว่า และความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงไปคือเรื่องอะไร และทำอะไรร่วมกันเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง และจะทำให้เห็นว่ามิติของวัฒนธรรมสามารถทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงได้

นายจาตุร อภิชาติบุตร อธิการบดีสำนักงานนายกรัฐมนตรี

1. การมีส่วนร่วมไม่ใช่การขอความร่วมมือ แต่ต้องเป็นการทำด้วยจิตสำนึก
2. การเปิดพื้นที่ คือ การที่ไปหาปัญหาแล้วร่วมกันทำงานและร่วมกันแก้ปัญหาว่าเกิดจากสาเหตุอะไร มีแนวทางแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้การแก้ปัญหามันมีทิศทางในทางเดียวกันเพื่อให้เกิดผลไปในทางที่ดีและต้องมีภาคีร่วมกัน และที่การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้เกิดเครือข่ายและเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

5.9 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “การจัดการขยะข้ามแดนแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ เขตเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่” โดย นายรักษันรินทร์ แก้วมีศรี

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

อ.ดร.วสันต์ เหลืองประภัสร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. โจทย์ใหญ่คือการร่วมมือจัดการเรื่อง ขยะข้ามแดน หมายความว่า ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น และมุ่งเน้นการบูรณาการระหว่างท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียงกัน แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเป็นเรื่องการจัดการของชุมชนมากกว่า ทำให้เกิดการสับสนว่างานวิจัยเน้นที่อะไร
2. ในกรอบงาน คือ ความร่วมมือในท้องถิ่น ซึ่งมีงานออกมาเป็นภาษาไทยเป็นจำนวนมาก ควรจะใส่ Best practice การถอดบทเรียน เข้ามาในงานนี้ด้วย

นายจาตุร อภิชาติบุตร อธิการบดีสำนักงานนายกรัฐมนตรี

1. เรื่องการมีส่วนร่วม กับความร่วมมือ ไม่เหมือนกัน อปท. ของแต่ละพื้นที่จะมีงบประมาณเป็นของตัวเอง และทางผู้วิจัยไปเน้นที่งบประมาณ จึงเกิดความสับสนว่าต้องการอะไร

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. ต้องดูที่เป้าหมายในการวิจัยว่าส่วนไหนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของ อปท. ในพื้นที่

5.10 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “การศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งขัดหรือแย้งกับการกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542” โดย ส.ต.ท.มนตรี แดงศรี

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

นายจาดูร อภิชาติบุตร อติตรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

1. ข้อมูลไม่ตรงประเด็นและขัดแย้งกับพระราชบัญญัติแผนและการกระจายอำนาจ
2. จากหัวข้อเรื่องเนเรื่องของบุคลากรมากกว่าไม่ใช่เรื่องของรัฐธรรมนูญ
3. ทำให้เกิดความสับสนและหลงประเด็น

อ.ดร.วสันต์ เหลืองประภัสร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. เรื่องไม่สอดคล้องกัน
2. จะมีแนวทางไหนที่จะทำให้ท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับกาถอดบทเรียน

ผศ.ดร.ทวิดา กมลเวชช ผู้ช่วยผู้ประสานงานโครงการศูนย์ สปวท

1. ขอเสนอเกี่ยวกับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยหลักสากลไม่สามารถแต่งตั้งเจ้าหน้าที่โดยไม่มีคุณสมบัติพื้นฐาน
2. การที่ท้องถิ่นมีการกระจายอำนาจต่อไป จึงเกิดความสงสัยว่าแล้วไม่เป็นการกระจายอำนาจตรงไหน

5.11 รายงานความก้าวหน้าโครงการ “บทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจ และการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอในมิติการคัดเลือกของจังหวัดนราธิวาส” โดย อาจารย์สะสือรี วาลี

ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

นายจาดูร อภิชาติบุตร อติตรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

1. งานวิจัยนี้มีปัญหาเรื่องการสื่อสาร การใช้ภาษา
2. ผู้วิจัยต้องมีความเข้าใจและสามารถอธิบายความหมายของกระบวนการชูรอให้มากกว่านี้

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. ควรมีประเด็นคำถามให้ชัดเจน
2. ควรจะมีเครื่องมือ เพราะจะทำให้งานซ้ำ
3. แนะนำให้ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวกับหลักศาสนาอิสลาม

ปิดการประชุมเวลา 19.00 น.

นางสาวจิราพร ธารรัตน์สุวรรณ

นาย/นางสาว.....

ผู้สรุปรายงานการประชุม

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ภาคผนวก ก

โครงการ

กำหนดการ

โครงการประชุมสัมมนารายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1/2555

โครงการวิจัยภายใต้ศูนย์ส่งเสริมและประสานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น (สปวท.)

วันพุธที่ 28 มีนาคม 2555 เวลา 09.00 – 16.30 น.

ณ ห้องประชุมออร์คิด โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กรุงเทพมหานคร

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

หลักการและเหตุผล

ศูนย์ส่งเสริมและประสานงานการวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น (สปวท.) สถาบันพัฒนาสยาม ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในเรื่องการปกครองตนเองของท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) อย่างต่อเนื่อง

การจะขยายผลของการวิจัยและพัฒนาให้เกิดประโยชน์อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่จะเกิดการปกครองตนเองของท้องถิ่นให้ปรากฏเป็นจริงได้นั้น สามารถกระทำได้หลายรูปแบบด้วยกัน การนำเสนอรายงานความก้าวหน้างานวิจัย เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้บริหารท้องถิ่น เป็นรูปแบบหนึ่งของการขยายผลการวิจัย ซึ่งก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับใช้ประโยชน์องค์ความรู้จากผลการวิจัยได้เป็นอย่างดี อันจะนำไปสู่การพัฒนาปรับตัวตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะสามารถบริหารจัดการ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนา ภายใต้การสนับสนุนติดตามของศูนย์ สปวท. ที่ได้เสร็จสิ้นไปแล้ว
2. เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการโครงการวิจัยและพัฒนา ภายใต้การสนับสนุนติดตามของศูนย์ สปวท. ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน
3. เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ บุคลากรของ สปวท. ที่เข้าร่วมโครงการ และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง

วิธีการดำเนินการ

1. นักวิจัยภายใต้การกำกับดูแล ของศูนย์ สปวท. ที่เพิ่งดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้นไปในช่วงต้นปี 2555 รวม 3 โครงการ นำเสนอรายงานผลการดำเนินการวิจัย เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาปรับปรุงนำเสนอรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อ สกว.ต่อไป

ระยะเวลาดำเนินงาน 1 วัน ในวันพุธที่ 28 มีนาคม 2555 เวลา 09.00 - 16.30 น.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถขยายผลการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาของศูนย์ สปวท. สู่กลุ่มบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรที่สนใจในประเด็นการกระจายอำนาจ การปกครองตนเองของท้องถิ่น รวมทั้งสามารถสร้างและพัฒนาศักยภาพความรู้ด้านการปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและการปกครองตนเองของท้องถิ่น

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa

รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย
ภายใต้ศูนย์ส่งเสริมการปกครองตนเองของท้องถิ่น (สปวท.) ครั้งที่ 1
วันพุธที่ 28 มีนาคม 2555 เวลา 09.00 - 16.30 น.
ณ ห้องประชุมออร์คิด โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กรุงเทพมหานคร

- 09.00 น. ลงทะเบียนรับเอกสาร
- 09.30 น. เปิดการประชุม โดย **ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย** รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- 09.35 – 09.50 น. 1. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “การเสริมบทบาทของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ในการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล”
 โดย **นางสาวสุภารัตน์ ตรีไตรลักษณะ และคณะ**
- 09.50 – 10.05 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ นายพงศ์โพยม วาศภูติ รศ.ดร.สกันธ์ วรรณวิวัฒนา
- 10.05 – 10.20 น. 2. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “การส่งเสริมบทบาทองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาวัฒนธรรมสารสนเทศทางการบริหารงานคลังให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด” โดย **ดร. บัญชร ส่องสัมพันธ์ และคณะ**
- 10.20 – 10.35 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย **นายพงษ์ภาณุ เศวตรุนทร์ และ ผศ.ดร. วิชาล บุญเวส**
- 10.35 – 10.50 น. 3. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “การพัฒนาแม่ข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด”
 โดย **นายพาเกียรติ สมานบุตร และคณะ**
- 10.50 – 11.05 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย **นายพงษ์ภาณุ เศวตรุนทร์ และรศ.ดร.สกันธ์ วรรณวิวัฒนา**
- 11.05 – 11.20 น. รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- 11.20 – 11.35 น. 4. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ โครงการ “ระบบการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กรณีศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน”
 โดย **อาจารย์พิทยา พานทอง**
- 11.35 – 11.45 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย **รศ.ดร.สกันธ์ วรรณวิวัฒนา และนายพรชัย ไควสุรัตน์**

- 11.45 – 12.00 น. 5. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภาคประชาชนและการขยายพื้นที่ทางการเมืองของประชาชน”
โดย นายชัยพงษ์ สำเนียง
- 12.00 – 12.15 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย นายพงศ์ไพรม วาสุฤติ และ นายพรชัย ไควสุรัตน์
- 12.15 – 12.30 น. 6. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “ปัญหาและผลกระทบจากการรวมศูนย์อำนาจด้านสาธารณสุข” โดย ผศ.ดร.นพ.ประยงค์ เต็มขวาลา
- 12.30 – 12.45 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย นพ.สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ และ ผศ.ดร. วิชาล บุปผเวส
- 12.45 – 13.45 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.45 – 14.00 น. 7. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “การกระจายอำนาจกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชน : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี” โดย อาจารย์ญาเรศ อัครพัฒนานุกุล
- 14.00 – 14.15 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย ผศ.ดร.วิชาล บุปผเวส และ ดร.วสันต์ เหลืองประภัสร์
- 14.15 – 14.30 น. 8. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการกระจายอำนาจ”
โดย อาจารย์ ดร.แก้วตา จันทรานุสรณ์
- 14.30 – 14.45 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย ผศ. ดร.วิชาล บุปผเวส และ ศ.ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์
- 14.45 – 15.00 น. 9. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “การศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งขัดหรือแย้งกับการกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542” โดย ส.ต.ท. มนตรี แดงศรี
- 15.00 – 15.15 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย นายจาดูร อภิชาติบุตร และ ดร.วสันต์ เหลืองประภัสร์
- 15.15 – 15.30 น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- 15.30 – 15.45 น. 10. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “การจัดการขยะข้ามแดนแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ เขตเทศบาลตำบลหนองผึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่”
โดย นายรักษันรินทร์ แก้วมีศรี

- 15.45 – 16.00 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย **นายจาดูร อภิชาติบุตร และดร.วสันต์ เหลืองประภัสร์**
- 16.00 – 16.15 น. 11. นำเสนอรายงานความก้าวหน้าโครงการ “บทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอในมิติการคัดเลือกของจังหวัดนราธิวาส”
โดย **อาจารย์สะลือรี วาลี**
- 16.15 – 16.30 น. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดย **นายจาดูร อภิชาติบุตร และ ศ.ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์**
- 16.30 น. ปิดการประชุมสัมมนา

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเวทีรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1/2555

วันพุธที่ 28 มีนาคม 2555

ณ ห้องประชุมออร์คิด โรงแรมราม่า การ์เด็นส์ วิวาดีรังสิต กรุงเทพมหานคร

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1 ศ. (พิเศษ) ดร. สมชัย ฤชุพันธุ์	ประธานมูลนิธิสถาบันพัฒนาสยาม
2 นายพงษ์ไพยม วาสุภิต	อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย
3 นายพงษ์ภาณุ เศวตรุนทร์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
4 นายจาตุร อภิชาติบุตร	อดีตรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
5 ผศ.ดร.วิศาล บุปผเวส	ที่ปรึกษาฝ่ายความสัมพันธ์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ
มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)
6 อาจารย์ ดร. วสันต์ เหลืองประภัสร์	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นักวิจัยภายใต้โครงการศูนย์ สปวท.

7 นางสาวสุภารัตน์ ตรีไตรลักษณ์	หัวหน้าโครงการการเสริมบทบาทของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ในการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล
8 นางสาวรัตนจิกรณ มงคลวัจน์	นักวิจัยอาวุโสโครงการการเสริมบทบาทของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ในการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล
9 นายชนะชัย ประยูรสิน	นักวิจัยโครงการการเสริมบทบาทของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ในการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล
10 นายณัฐพล ศรีพจนารถ	ผู้ช่วยนักวิจัย (โท) โครงการการเสริมบทบาทของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ในการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล
11 นางสาวบงกช ใจสุข	ผู้ช่วยนักวิจัย (โท)
12 ดร.บุญชร ส่งสัมพันธ์	หัวหน้าโครงการการส่งเสริมบทบาทขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาวัฒนธรรมสารสนเทศทางการบริหารงานคลังให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด
13 นางสาวอ้อมฤทัย อ่องสาคร	นักวิจัยโครงการการส่งเสริมบทบาทขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาวัฒนธรรมสารสนเทศทางการบริหารงานคลังให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด

- 14 นายสุริยน วรวิทยานนท์ นักวิจัยอาวุโสโครงการการพัฒนาศูนย์กลางเครือข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 15 นายจุมพล ริมสาคร นักวิจัยโครงการการพัฒนาศูนย์กลางเครือข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 16 ดร.ศุทธิณี ขวณไชยสิทธิ์ นักวิจัยโครงการการพัฒนาศูนย์กลางเครือข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 17 นางสาววันวิสาข์ ขาวคม นักวิจัยโครงการการพัฒนาศูนย์กลางเครือข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 18 นายสมบัติ เกริกชัยวัน ผู้ช่วยนักวิจัย (โท) โครงการการพัฒนาศูนย์กลางเครือข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 19 อาจารย์พิทยา พานทอง หัวหน้าโครงการระบบตรวจสอบองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน : กรณีศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน
- 20 นายชัยพงษ์ สำเนียง หัวหน้าโครงการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของภาคประชาชน และการขยายพื้นที่ทางการเมืองของประชาชน
- 21 ผศ.ดร.นพ.ประยงค์ เต็มขวาลา หัวหน้าโครงการปัญหาและผลกระทบจากการรวมศูนย์อำนาจด้านสาธารณสุข
- 22 อาจารย์ญาเรศ อัครพัฒนานุกูล หัวหน้าโครงการการกระจายอำนาจกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชน : กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี
- 23 อาจารย์ ดร. แก้วตา จันทรานุสรณ์ หัวหน้าโครงการการใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการกระจายอำนาจ

- 24 ส.ต.ท.มนตรี แดงศรี หัวหน้าโครงการการศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ คำสั่งของ กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งขัดหรือแย้งกับภารกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- 25 นายรักษันรินทร์ แก้วมีศรี หัวหน้าโครงการการจัดการขยะข้ามแดนแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ เขตเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
- 26 อาจารย์สะสือรี วาลี หัวหน้าโครงการบทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอในมิติการคัดเลือกของจังหวัดนราธิวาส

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

- 27 ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ
- 28 นางสาวเบญญาภา มารินทร์ เจ้าหน้าที่สนับสนุนโครงการ

โครงการศูนย์ สปวท.

- 29 รศ.สุรัสวดี หุ่นพยนต์ ผู้ประสานงานโครงการ
- 30 ดร.กนต์ธีร์ นุชสุวรรณ ผู้ช่วยผู้ประสานงานโครงการ
- 31 ผศ.ดร.ทวิดา กมลเวช ผู้ช่วยผู้ประสานงานโครงการ
- 32 นางสาวจิราพร ธารรัตน์สุวรรณ เจ้าหน้าที่ประสานงาน
- 33 นางสาวพิชญพร จำปาทอง เจ้าหน้าที่การเงิน

ภาคผนวก ค
เอกสารการนำเสนอ
รายงานการวิจัย
จำนวน 11 เรื่อง

Slide 1

สถาบันพัฒนาสยาม
SIAM DEVELOPMENT INSTITUTE

โครงการวิจัยและพัฒนา

เรื่อง การเสริมบทบาทของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.)
ในการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล

โดย
สุภารัตน์ ศรีไตรลักษณ์ และคณะ
28 มีนาคม 2555

Slide 2

ระยะเวลาโครงการ 18 เดือน

(1 กันยายน 2553 – 29 กุมภาพันธ์ 2555)

Slide 3

คณะวิจัย

น.ส.สุภารัตน์ ตรีไตรลักษณ์	หัวหน้าโครงการ
นายชนะชัย ประยูรสิน	นักวิจัยอาวุโส
นางรัตน์จิกรณ์ มงคลวัจน์	นักวิจัยอาวุโส (จาก ศ.ท.ท.)
ดร.บุญทรีก์ โนษิตานุกูตธิ์	นักวิจัย
นายณัฐพล ศรีพจนารถ	นักวิจัย
น.ส.บงกช ใจสุข	ผู้ช่วยนักวิจัย

Slide 4

ความเป็นมา

- การกระจายอำนาจให้แก่อปท. ทำให้บทบาทของอปท.เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และมีความสำคัญต่อการบริการประชาชนเพิ่มขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเสริมสร้างอปท.ให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน
- เทศบาลมีการรวมตัวในรูปสมาคมคือส.ท.ท. ซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรอิสระที่ไม่ใช่รัฐ จึงควรได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเทศบาล เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่น
- ข้อมูลสารสนเทศทางการคลัง มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารงานและการตัดสินใจของผู้บริหารเทศบาลในการวางแผนพัฒนาเทศบาล

Slide 5

โจทย์วิจัย

- ทำอย่างไร ส.ท.ท. จะเข้าไปมีบทบาทด้านการคลัง โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยน กระบวนทัศน์ในการนำข้อมูลสารสนเทศการคลัง มาใช้ในการบริหารจัดการ และการวางแผนด้านการคลัง
- หรืออีกนัยหนึ่งคือการให้ผู้บริหารเทศบาลใช้ข้อมูลและสารสนเทศด้านการคลัง เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางนโยบายและการตัดสินใจด้านการคลัง ซึ่งจะ使得เทศบาลในฐานะเจ้าของข้อมูล เห็นประโยชน์ของการจัดทำข้อมูล อย่างสม่ำเสมอ อันจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และเป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดทำฐานข้อมูลของเทศบาลในภาพรวมที่มีความ ต่อเนื่องและยั่งยืน

Slide 6

วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาบทบาทของ ส.ท.ท. ในฐานะเป็นองค์กรกลางของเทศบาล ในการขับเคลื่อนการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล
- เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการคลังต้นแบบของเทศบาล
- เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารเทศบาลใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ด้านการคลังในการบริหารงานและการตัดสินใจ ซึ่งจะ使得เทศบาล ในฐานะเจ้าของข้อมูลและผู้ใช้ข้อมูล เห็นประโยชน์ของการจัดทำข้อมูล อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งนำไปสู่การสร้างฐานข้อมูลของเทศบาลเอง
- เพื่อขยายผลการสร้างสารสนเทศการคลังของเทศบาล และเพื่อนำไป สร้างฐานข้อมูลการคลังของเทศบาลในภาพรวมของ ส.ท.ท. ต่อไป

Slide 7

ประเด็นการศึกษา

- ศึกษาโครงสร้างทางการคลังของเทศบาล
- พัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนด้านการคลังของเทศบาล
- นำเครื่องมือที่พัฒนาไปปรับใช้จริงในเทศบาลนครน่าน 5 แห่ง ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย ส.ท.ท. และเทศบาลที่เข้าร่วมโครงการ
- วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ พร้อมทั้งถอดบทเรียนและปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินการ (Critical Success Factor) เพื่อเป็นพื้นฐานในการขยายผลของโครงการนำร่องสู่การปฏิบัติของเทศบาลต่างๆ ต่อไป
- จัดทำแผนการดำเนินงานในการขยายผลโครงการนำร่องสู่เทศบาลอื่นๆในระดับนคร เมือง และตำบล ต่อไป

Slide 8

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่หนึ่ง : การศึกษาโครงสร้างการคลังของเทศบาลในภาพรวม

ส่วนที่สอง : การศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของ ส.ท.ท. ในการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาลผ่านโครงการนำร่อง

Slide 9

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล

- กฎหมายจัดตั้งฉบับแรก --- พรบ.จัดระเบียบเทศบาล พ.ศ.2476
- กฎหมายจัดตั้งปัจจุบัน--- พรบ.เทศบาล พ.ศ. 2496
- แบ่งเป็น 3 ระดับชั้น คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล
- จำนวนเทศบาล 2,010 แห่ง (ณ 20 มิย. 2554)
 - เทศบาลนคร 27 แห่ง
 - เทศบาลเมือง 145 แห่ง
 - เทศบาลตำบล 1,838 แห่ง

Slide 10

โครงสร้างการคลังของเทศบาล

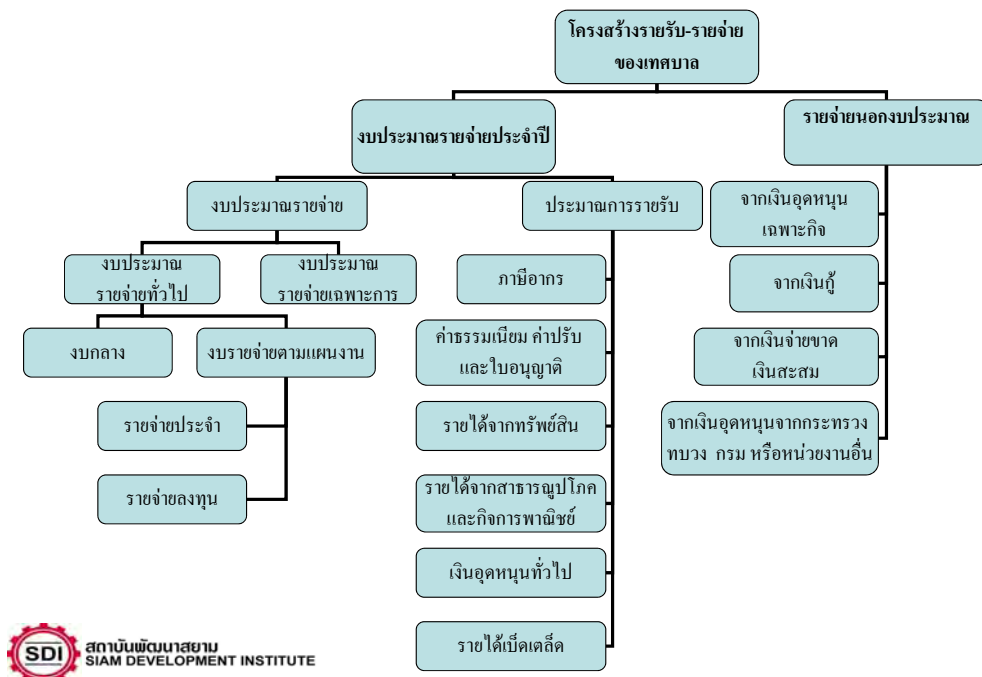
กฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการคลังของเทศบาล

- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496
- พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. 2497
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

Slide 11

โครงสร้างรายรับและรายจ่ายของเทศบาล

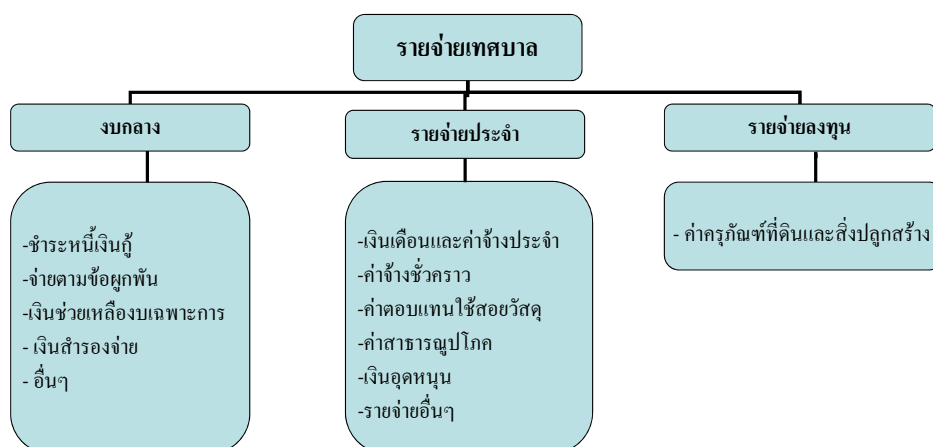
Slide 12

โครงสร้างรายได้เทศบาล

Slide 13

โครงสร้างรายจ่ายเทศบาล

Slide 14

รายได้อปท. ปีงบประมาณ 2553

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทรายได้	อบจ.	เทศบาล	อบต.	เมืองพัทยา	กทม.	รายได้รวม
1. รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง (สัดส่วนร้อยละ)	4,289.78 (9.0)	13,508.62 (11.8)	6,815.11 (5.3)	380.72 (14.2)	13,167.73 (22.5)	38,161.96 (10.9)
2. รายได้ที่รัฐบาลเก็บให้/แบ่งให้ (สัดส่วนร้อยละ)	29,378.33 (61.5)	54,645.49 (47.7)	73,351.73 (57.4)	941.89 (35.2)	32,882.21 (56.2)	191,199.65 (54.4)
3. เงินอุดหนุน (สัดส่วนร้อยละ)	14,139.45 (29.6)	46,304.33 (40.5)	47,562.85 (37.2)	1,349.80 (50.5)	12,461.86 (21.3)	121,818.29 (34.7)
4. รายได้รวม (1+2+3) (สัดส่วนร้อยละ)	47,807.56 (100.0)	114,458.44 (100.0)	127,729.69 (100.0)	2,672.41 (100.0)	58,511.80 (100.0)	351,179.90 (100.0)
จำนวน อปท. (แห่ง)	75	2,008	5,767	1	1	7,852

- ภาษีที่จัดเก็บเองมีภาษีหลักมีเพียง 3 ประเภท คือภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย เป็นภาษีที่ล้าสมัย มีปัญหาทั้งฐานภาษีและอัตราภาษี นอกจากนี้ค่าธรรมเนียมต่างๆจัดเก็บในอัตราต่ำ
- ควรปรับปรุงโครงสร้างภาษีท้องถิ่น การจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ๆ สนับสนุนให้เทศบาลเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆตามที่กฎหมายให้อำนาจ และปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้

Slide 16

- ขาดความสมบูรณ์และต่อเนื่อง
- มีความพยายามในการจัดทำฐานข้อมูลด้านการคลังในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสลับซับซ้อน และสามารถประมวลผลในรูปแบบต่างๆ หรือการรวบรวมจากแบบรายงานที่ให้ท้องถิ่นทำ
- หน่วยงานที่จัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่นเป็นหน่วยงานภายนอก และขอให้ท้องถิ่นจัดทำข้อมูลให้ ซึ่งเป็นการระกบท้องถิ่น
- ควรสนับสนุนให้ท้องถิ่นได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลของตน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างฐานข้อมูลของแต่ละอปท. และในภาพรวมต่อไป

Slide 17

แนวทางการพัฒนาบทบาทของส.ท.ท.ผ่านโครงการนำร่อง

- ใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(Participatory Action Research) โดยเน้นความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการปฏิบัติการร่วมกัน ระหว่างนักวิจัย ผู้แทนส.ท.ท. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลที่เข้าร่วมโครงการ

Slide 18

การดำเนินการโครงการนำร่อง

- การคัดเลือกเทศบาลนครนำร่อง 5 แห่ง
 - ภาคเหนือ เทศบาลนครลำปาง
 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เทศบาลนครขอนแก่น
 - ภาคตะวันออก เทศบาลนครระยอง
 - ภาคกลาง เทศบาลนครปากเกร็ด (จังหวัดนนทบุรี)
 - ภาคใต้ เทศบาลนครหาดใหญ่ (จังหวัดสงขลา)
- การคัดเลือกเทศบาลนำร่องต้นแบบ 2 แห่ง ได้แก่
 - เทศบาลนครหาดใหญ่
 - เทศบาลนครปากเกร็ด

Slide 19

โครงการนำร่องเทศบาลต้นแบบ

- ลงพื้นที่พบผู้บริหารเทศบาลนครต้นแบบ (ปากเกร็ด และหาดใหญ่)
 - สอบถามระบบสารสนเทศและเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนการคลังในปัจจุบัน
 - สอบถามความต้องการข้อมูลสารสนเทศการคลังของผู้บริหาร
 - จัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ด้านการคลัง
 - นำเสนอรายงานการวิเคราะห์ด้านการคลังของเทศบาลต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของเทศบาล
 - มอบเครื่องมือในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาและตรวจทาน
- การนำเครื่องมือไปปรับใช้กับเทศบาลนำร่องที่เหลือ (ลำปาง ระยอง ขอนแก่น)
 - จัดเก็บข้อมูลและนำเสนอรายงานการวิเคราะห์ด้านการคลัง โดยใช้เครื่องมือที่พัฒนาจากเทศบาลต้นแบบ

Slide 20

การพัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์ด้านการคลัง

- เลือกโปรแกรมในการพัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์ด้านการคลัง
 - Microsoft Excel (โปรแกรม Spread sheet) ที่ใช้งานง่ายและเป็นส่วนหนึ่งของ Microsoft Office ซึ่งเป็นโปรแกรมมาตรฐานที่มักติดตั้งมากับเครื่องคอมพิวเตอร์ และเทศบาลมักมีโปรแกรมนี้ใช้งานอยู่แล้ว
- แนวคิดของการพัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์ด้านการคลัง
 - จากการประชุมร่วมกับเทศบาลนครนำร่องต้นแบบ 2 แห่ง พบว่า
 - เทศบาลทั้ง 2 แห่งมีการจัดเก็บข้อมูลการคลังเป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี แต่ไม่มีการจัดทำในลักษณะฐานข้อมูลย้อนหลังเพื่อดูแนวโน้ม
 - การเข้าถึงข้อมูลย้อนหลังเกินกว่า 5 ปี สำหรับบางเทศบาลเป็นไปได้ยาก เนื่องจากไม่มีการเก็บข้อมูล
 - การรายงานผู้บริหารอยู่ในรูปตัวเลขข้อมูล แต่ไม่มีรายงานในลักษณะการวิเคราะห์
 - เทศบาลทุกแห่งต้องจัดทำงบแสดงฐานะการเงินรายปีใน format เดียวกัน ซึ่งมีข้อมูลครบถ้วนทั้งด้านรายได้ รายจ่าย ทรัพย์สินและหนี้สิน

Slide 21

การพัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์ด้านการคลัง (ต่อ)

• พัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์ด้านการคลังเพื่อให้สามารถปรับใช้ได้กับ

ทุกเทศบาล

- บนพื้นฐานข้อมูลงบแสดงฐานะการเงินประจำปี
- พัฒนาเครื่องมือที่มีขนาดเล็ก และมีความซับซ้อนในการจัดทำและในการคำนวณให้น้อยที่สุด โดยเลือกใช้เฉพาะข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นในการวิเคราะห์ด้านรายได้ รายจ่าย หนี้สินและเงินสะสมจากงบแสดงฐานะการเงินประจำปี

• เครื่องมือที่พัฒนาแบ่งเป็น 3 ส่วน

- ส่วนการจัดเก็บข้อมูลทำให้เกิดการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือการสร้างฐานข้อมูลของเทศบาล
- ส่วนวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจริงและข้อมูลประมาณการ เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมาย
- ส่วนการวิเคราะห์ด้วยตัวชี้วัด เพื่อประเมินผล และกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ตัวชี้วัดด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านดุลการคลัง ด้านหนี้สิน และด้านเงินสะสม

Slide 22

(ตัวอย่าง) ส่วนการจัดเก็บข้อมูล

เทศบาลนครปากเกร็ด

รายได้จริง

รายการ	2549	2550	2551	2552	2553
1. รายได้จัดเก็บเอง	149,157,932.50	175,698,552.65	197,870,412.44	187,651,855.92	212,914,440.51
1.1 หมวดภาษีอากร	114,258,519.45	117,316,422.05	131,365,223.05	143,907,302.75	161,999,732.90
1.1.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	103,933,701.00	105,684,851.00	119,608,473.00	131,567,317.00	149,236,947.00
1.1.2 ภาษีบำรุงท้องที่	2,314,210.45	2,238,465.05	2,102,911.45	1,941,156.35	1,777,915.50
1.1.3 ภาษีป้าย	8,010,608.00	9,393,106.00	9,653,838.60	10,398,829.40	10,984,870.40
1.1.4 อากรฆ่าสัตว์	-	-	-	-	-
1.2 หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต	21,744,620.76	23,912,581.30	30,297,497.23	29,071,052.30	33,695,948.43
1.2.1 ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์	-	-	-	-	-
1.2.2 ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตขยสุรา	72,954.72	68,530.50	12,949.50	-	72,265.00

Slide 23

(ตัวอย่าง) ส่วนวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจริงและข้อมูลประมาณการ

เทศบาลนครปากเกร็ด
วิเคราะห์รายได้

รายการ	2549			2550		
	ประมาณการ	จัดเก็บจริง	เปรียบเทียบกับ ประมาณการ (ร้อยละ)	ประมาณการ	จัดเก็บจริง	เปรียบเทียบกับ ประมาณการ (ร้อยละ)
1. รายได้จัดเก็บเอง	96,680,120.00	149,157,932.50	54.28	101,830,000.00	175,698,552.65	72.54
1.1 หมวดภาษีอากร	73,000,000.00	114,258,519.45	56.52	74,654,500.00	117,316,422.05	57.15
1.1.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	65,000,000.00	103,933,701.00	59.90	66,154,500.00	105,684,851.00	59.75
1.1.2 ภาษีบำรุงท้องที่	2,000,000.00	2,314,210.45	15.71	2,000,000.00	2,238,465.05	11.92
1.1.3 ภาษีป้าย	6,000,000.00	8,010,608.00	33.51	6,500,000.00	9,393,106.00	44.51
1.1.4 อากรฆ่าสัตว์	-	-	-	-	-	-

Slide 24

(ตัวอย่าง) ส่วนการวิเคราะห์ด้วยตัวชี้วัด

เทศบาลนครปากเกร็ด
ตัวชี้วัดด้านรายได้

ตัวชี้วัดโครงสร้างรายได้	2549	2550	2551	2552	2553
รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองต่อรายได้ทั้งหมด	16.16	17.12	22.55	21.51	20.92
รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้และจัดสรรให้เทศบาลต่อรายได้ทั้งหมด	65.76	62.03	54.61	50.94	50.33
รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้ทั้งหมด	18.09	20.86	22.84	27.55	28.76

ตัวชี้วัดรายได้ต่อประชากร	2549	2550	2551	2552	2553
รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองต่อประชากร	890.69	1,034.85	1,134.82	1,061.73	1,190.08
รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อประชากร	997.14	1,261.08	1,149.81	1,359.42	1,635.93
จำนวนประชากร	167,464	169,782	174,363	176,742	178,907

Slide 25

ตัวชี้วัดในการวิเคราะห์

ตัวชี้วัดด้านรายได้

(1) โครงสร้างรายได้

- รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองต่อรายได้ทั้งหมด
- รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้และจัดสรรให้เทศบาลต่อรายได้ทั้งหมด
- รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาลต่อรายได้ทั้งหมด

(2) รายได้ต่อประชากร

- รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองต่อจำนวนประชากร
- รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาลต่อประชากร

(3) โครงสร้างของรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

- รายได้จากภาษีต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง
- รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาตต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

Slide 26

ตัวชี้วัดในการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตัวชี้วัดด้านรายจ่าย

(1) โครงสร้างรายจ่าย (ตามงบรายจ่าย)

- รายจ่ายงบกลางต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายบุคลากรต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายค่าเดินทางไปราชการต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายงบอุดหนุนต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายงบรายจ่ายอื่นต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายลงทุนต่อรายจ่ายทั้งหมด

(2) โครงสร้างรายจ่าย (ตามหมวดรายจ่าย)

- รายจ่ายหมวดบริหารทั่วไปต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายหมวดการรักษาความสงบภายในต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายหมวดการศึกษาต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายหมวดสาธารณสุขต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายหมวดสังคมสงเคราะห์ต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายหมวดเกษตรกรรมต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายหมวดสร้างความเข้มแข็งของชุมชนต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายหมวดการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการต่อรายจ่ายทั้งหมด
- รายจ่ายหมวดงบกลางต่อรายจ่ายทั้งหมด

Slide 27

ตัวชี้วัดในการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตัวชี้วัดด้านดุลการคลัง

- ดุลงบประมาณ
- ดุลการคลังรวม

ตัวชี้วัดด้านหนี้สิน

- ภาระหนี้ต่องบประมาณรายจ่าย

ตัวชี้วัดด้านเงินสะสม

- ยอดเงินสะสมของเทศบาล
- ยอดเงินสะสมที่ปราศจากการผูกพัน(ที่จะนำไปใช้ได้)

Slide 28

การรายงานผลการวิเคราะห์สถานะด้านการคลัง เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการประกอบการตัดสินใจ

- สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน
- การวิเคราะห์ข้อมูลสถานะการคลัง – วิเคราะห์รายได้ รายจ่าย ดุลการคลัง หนี้สิน และเงินสะสม
- การวิเคราะห์สถานะการคลังด้วยตัวชี้วัด

Slide 29

สถานะปัจจุบันของระบบฐานข้อมูลของเทศบาลนําร่อง

สถานะปัจจุบันของระบบฐานข้อมูล	เทศบาลนครปากเกร็ด	เทศบาลนครหาดใหญ่	เทศบาลนครระยอง	เทศบาลนครลำปาง	เทศบาลนครขอนแก่น
1. วิธีการเก็บข้อมูลการคลัง	มีข้อมูลย้อนหลังในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บน Microsoft Excel	มีข้อมูลย้อนหลังในรูปแบบแสดงฐานะทางการเงิน เฉพาะข้อมูลปีปัจจุบันที่มีในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บน Microsoft Excel	มีข้อมูลย้อนหลังในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บน Microsoft Excel	มีข้อมูลย้อนหลังในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บน Microsoft Excel	มีข้อมูลย้อนหลังในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บน Microsoft Excel
2. การจัดฐานข้อมูลการคลังย้อนหลังรายปีเรียงกัน	ไม่มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	ไม่มี
3. รายงานสถานะทางการคลัง	-มีรายงานข้อมูลตัวเลขงบการเงิน รายเดือน รายไตรมาส และรายปี -ไม่มีบทวิเคราะห์	-มีรายงานข้อมูลตัวเลขงบการเงินรายเดือน รายไตรมาส และรายปี -ไม่มีบทวิเคราะห์	-มีรายงานข้อมูลตัวเลขงบการเงินรายเดือน รายไตรมาส รายครึ่งปี และรายปี -ไม่มีบทวิเคราะห์	-มีรายงานข้อมูลตัวเลขงบการเงินรายเดือน รายไตรมาส และรายปี -ไม่มีบทวิเคราะห์	-มีรายงานข้อมูลตัวเลขงบการเงินรายเดือน รายไตรมาส และรายปี -ไม่มีบทวิเคราะห์
4. การวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของการเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

Slide 30

การประมวลผลข้อมูลการคลังของเทศบาลนําร่อง

ข้อมูลการคลัง	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
1. รายได้จริง					
1.1 รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	253,887,875	267,318,608	256,343,789	265,940,084	278,762,490
เทศบาลนครปากเกร็ด	149,157,932	175,698,552	197,870,412	187,651,855	212,914,440
เทศบาลนครลำปาง	73,128,451	79,496,614	77,096,530	80,439,567	73,619,064
เทศบาลนครขอนแก่น	130,007,495	141,695,156	128,121,094	143,694,097	140,517,189
เทศบาลนครระยอง	74,536,599	99,060,468	88,431,536	97,035,262	94,358,083
1.2 รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้และจัดสรรให้ (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	487,723,761	476,366,733	438,151,292	415,048,787	564,715,269
เทศบาลนครปากเกร็ด	607,059,508	636,684,486	479,312,675	444,345,027	512,240,547
เทศบาลนครลำปาง	156,814,682	168,542,281	158,052,310	154,682,616	206,689,019
เทศบาลนครขอนแก่น	277,296,946	280,222,871	263,979,054	254,655,320	349,522,532
เทศบาลนครระยอง	156,990,954	155,947,136	159,960,028	143,250,244	188,940,613
1.3 รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุน (เงินอุดหนุนทั่วไป) (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	128,984,657	154,285,809	327,348,303	294,371,703	102,796,978
เทศบาลนครปากเกร็ด	141,851,102	169,900,404	200,131,720	201,613,570	103,738,249
เทศบาลนครลำปาง	57,695,021	72,775,950	167,244,503	149,392,512	54,682,585
เทศบาลนครขอนแก่น	106,837,683	127,987,338	382,425,567	362,847,977	110,223,083
เทศบาลนครระยอง	54,016,261	65,897,478	179,778,837	160,326,594	69,890,874
1.4 รายได้รวม (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	870,596,293	897,971,150	1,021,843,384	975,360,574	946,274,737
เทศบาลนครปากเกร็ด	898,068,542	982,283,442	877,314,807	833,610,452	828,893,236
เทศบาลนครลำปาง	287,638,154	320,814,845	402,393,343	384,514,695	334,990,668
เทศบาลนครขอนแก่น	514,142,124	549,905,365	774,525,715	761,197,394	600,262,804
เทศบาลนครระยอง	285,543,814	320,905,082	428,170,401	400,612,100	353,189,570

Slide 31

การประมวลผลข้อมูลการคลังของเทศบาลนําร่องผล (ต่อ)

ข้อมูลการคลัง	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
2. รายจ่ายจริง (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	771,261,169	768,554,903	909,110,369	969,771,398	869,367,813
เทศบาลนครปากเกร็ด	743,286,640	795,643,926	827,459,507	766,640,249	647,182,063
เทศบาลนครลำปาง	253,653,686	279,389,523	361,455,805	359,954,050	280,409,316
เทศบาลนครขอนแก่น	363,619,543	542,785,383	755,705,024	745,078,918	438,606,228
เทศบาลนครระยอง	242,097,383	292,122,710	371,151,995	385,362,766	315,892,235
3. ดุลการคลังในงบประมาณ (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	99,335,124	129,416,247	112,733,015	5,589,176	76,906,924
เทศบาลนครปากเกร็ด	154,781,903	186,639,516	49,855,301	66,970,204	181,711,172
เทศบาลนครลำปาง	33,984,468	41,425,322	40,937,538	24,560,645	54,581,351
เทศบาลนครขอนแก่น	150,522,581	7,119,982	18,820,692	16,118,476	161,656,577
เทศบาลนครระยอง	43,446,431	28,782,373	57,018,406	15,249,334	37,297,335
4. เงินสะสม (ไม่รวมทุนสำรอง) (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	319,612,991	396,855,474	407,668,243	341,079,536	375,649,777
เทศบาลนครปากเกร็ด	416,888,720	396,808,728	491,666,725	523,731,807	648,324,395
เทศบาลนครลำปาง	286,785,601	302,079,911	248,916,320	198,308,828	225,091,449
เทศบาลนครขอนแก่น	426,713,849	402,318,664	265,008,066	214,904,835	292,357,337
เทศบาลนครระยอง	256,962,510	263,415,152	251,102,383	280,735,201	263,887,660
5. เงินสะสมที่สามารถใช้จ่ายได้ (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	237,604,433	316,684,719	321,758,701	246,529,573	99,743,285
เทศบาลนครปากเกร็ด	248,431,843	164,849,151	259,279,978	390,189,472	490,466,827
เทศบาลนครลำปาง	207,774,109	221,414,819	96,084,445	88,186,287	116,682,151
เทศบาลนครขอนแก่น	352,471,173	302,953,684	175,955,759	116,798,123	185,331,409
เทศบาลนครระยอง	182,514,448	217,120,021	221,951,300	201,637,879	228,718,319

Slide 32

การประมวลผลข้อมูลการคลังของเทศบาลนําร่อง (ต่อ)

ข้อมูลการคลัง	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
6. หนี้สินคงค้าง (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	428,442,170	408,442,170	378,442,170	348,442,170	318,442,170
เทศบาลนครปากเกร็ด	10,161,317	5,149,905	-	-	-
เทศบาลนครลำปาง	13,674,554	12,288,554	9,516,554	8,130,554	28,014,654
เทศบาลนครขอนแก่น	86,116,196	75,777,994	67,933,746	60,080,611	61,715,640
เทศบาลนครระยอง	27,837,156	23,630,451	19,316,968	14,890,302	10,343,659
7. ภาระหนี้ (บาท)					
เทศบาลนครหาดใหญ่	20,700,000	21,400,000	30,810,000	31,630,000	31,690,000
เทศบาลนครปากเกร็ด	5,292,554	5,427,014	5,292,554	-	-
เทศบาลนครลำปาง	1,938,305	1,893,229	1,850,630	1,804,120	1,761,962
เทศบาลนครขอนแก่น	10,251,867	14,197,385	11,811,837	11,443,157	11,085,304
เทศบาลนครระยอง	5,690,981	5,607,154	5,522,735	5,434,416	5,346,923

Slide 33

สรุปข้อมูลการคลังของเทศบาลนําร่อง 5 แห่ง ปีงบประมาณ 2549-2553

หน่วย : ล้านบาท

ข้อมูลการคลัง	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
1. รายได้รวม	2,855.99	3,071.88	3,504.25	3,355.30	3,063.61
1.1 รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	680.72	763.27	747.86	774.76	800.17
1.2 รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้และจัดสรรให้	1,685.89	1,717.76	1,499.46	1,411.98	1,822.11
1.3 รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุน (เงินอุดหนุนทั่วไป)	489.38	590.85	1,256.93	1,168.55	441.33
2. รายจ่ายจริง	2,373.92	2,678.50	3,224.88	3,226.81	2,551.46
3. ดุลการคลังในงบประมาณ	482.07	393.38	279.36	128.49	512.15
4. เงินสะสม (ไม่รวมทุนสำรอง)	1,681.81	1,755.03	1,676.67	1,529.13	1,822.28
5. เงินสะสมที่สามารถใช้จ่ายได้	1,228.80	1,223.02	1,075.03	1,043.34	1,120.94
6. หนี้สินคงค้าง	566.23	525.29	475.21	431.54	418.52
7. ภาระหนี้	43.87	48.52	55.29	50.31	49.88

Slide 34

ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัดทางการคลังของเทศบาลนําร่อง 5 แห่งปีงบประมาณ 2549-2553

ข้อมูลการคลัง	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
1. ตัวชี้วัดโครงสร้างรายได้					
1.1 รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองต่อรายได้ทั้งหมด	24.52	25.81	20.80	22.76	25.45
1.2 รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้และจัดสรรให้ต่อรายได้ทั้งหมด	57.41	53.99	41.65	41.06	58.98
1.3 รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนต่อรายได้ทั้งหมด	18.07	20.19	37.55	36.18	15.57
2. ตัวชี้วัดโครงสร้างรายจ่าย (ตามงบรายจ่าย)					
2.1 รายจ่ายงบกลางต่อ รายจ่ายจริง	7.68	7.81	6.38	6.1	9.58
2.2 รายจ่ายประจำต่อรายจ่ายจริง	57.12	64.06	71.17	72.24	70.64
2.3 รายจ่ายงบลงทุนต่อรายจ่ายจริง	30.51	22.23	17.17	15.87	12.05
2.4 รายจ่ายงบรายจ่ายอื่นๆ ต่อรายจ่ายจริง	4.68	5.9	5.27	5.79	7.73
3. ตัวชี้วัดโครงสร้างรายจ่าย (ตามแผนงาน)					
3.1 รายจ่ายหมวดบริหารทั่วไปต่อรายจ่ายทั้งหมด	15.61	16.39	14.83	16.27	22.12
3.2 รายจ่ายหมวดการศึกษาต่อรายจ่ายทั้งหมด	12.43	16.73	26.51	29.77	20.69
3.3 รายจ่ายหมวดการสาธารณสุขต่อรายจ่ายทั้งหมด	10.06	8.31	7.76	11.17	10.92
3.4 รายจ่ายหมวดเกษตรและชุมชนต่อรายจ่ายทั้งหมด	38.83	35.43	29.01	22.58	21.08
3.5 รายจ่ายหมวดอื่นๆ ต่อรายจ่ายทั้งหมด	23.34	24.69	22.19	20.92	25.44
4. ภาระหนี้ต่องบประมาณ (ร้อยละ)	1.84	1.73	1.5	1.75	2
เทศบาลนครหาดใหญ่	2.59	2.78	3.39	3.26	3.65
เทศบาลนครปากเกร็ด	0.69	0.65	0.64	-	-
เทศบาลนครลำปาง	0.76	0.68	0.51	0.5	0.63
เทศบาลนครขอนแก่น	2.82	2.62	1.56	1.54	2.26
เทศบาลนครระยอง	2.35	1.92	1.41	1.69	1.47

Slide 35

การเพิ่มทักษะบุคลากรในการวิเคราะห์ด้านการคลัง

- การจัดอบรมเจ้าหน้าที่ส.ท.ท.(จำนวน9 คน)เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้ฝึกอบรมให้แก่เทศบาลนาร่อง และเทศบาลอื่นๆในอนาคต
- การจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการระหว่างคณะวิจัย เจ้าหน้าที่ส.ท.ท. ผู้แทนจากเทศบาลนาร่องทั้ง 5 แห่ง (จำนวน 22 คน) เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานะการคลังของเทศบาล--- ความรู้ด้านการคลัง การนำเข้าข้อมูล การวิเคราะห์ และจัดทำรายงาน
- การติดตามประเมินผลการใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ด้านการคลัง
 - การวิเคราะห์และจัดทำรายงานการวิเคราะห์สถานะการคลัง ปีงบประมาณ 2554
 - การนำเสนอในที่ประชุมของผู้บริหารเทศบาลนาร่องแต่ละแห่ง

Slide 36

สรุปผลการดำเนินการโครงการนาร่อง

- ผู้บริหารให้ความร่วมมืออย่างดี สนใจและมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดทำฐานข้อมูล เครื่องมือและรายงานการวิเคราะห์ด้านการคลัง
- ผู้บริหารให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำ Executive Summary ควรเน้นในด้านโครงสร้างการคลัง ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เป็นข้อความสั้นๆ แต่มีรายละเอียดที่นำไปศึกษาเพิ่มเติมได้ ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐาน
- เจ้าหน้าที่เทศบาลสามารถจัดทำการวิเคราะห์ด้านการคลังอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งในการนำเข้าข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ให้ผู้บริหารใช้ประโยชน์ โดยอาศัยประสบการณ์จากการทำงาน

Slide 37

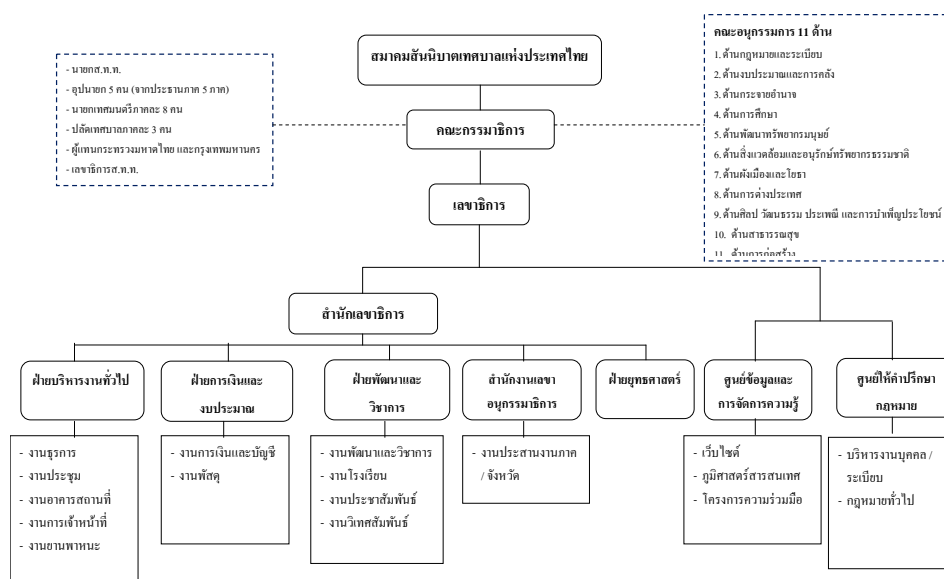
สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.)

- ส.ท.ท.จดทะเบียนเป็นสมาคมเมื่อ 22 มีนาคม 2503
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาล
แลกเปลี่ยนความรู้ในด้านวิชาการ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ปัจจุบันมีสมาชิก 1,831 แห่ง (ณ มกราคม 2555)
- โครงสร้างการบริหารงาน 3 ระดับ คือระดับจังหวัด ระดับภาค
และระดับประเทศ

Slide 38

โครงสร้างการบริหารงานสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

Slide 39

การวิเคราะห์องค์กรส.ท.ท.(วิธี SWOT)

• จุดแข็ง (Strength)

- เป็นองค์กรอิสระ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยสมาคม และไม่เป็นหน่วยงานของรัฐ เช่นเดียวกับสมาคมอปท.ของนานาชาติประเทศ
- เป็นองค์กรอิสระที่ไม่ใช่รัฐที่มีเทศบาลเป็นสมาชิก สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่น ที่จะให้การดูแลช่วยเหลือเทศบาลสมาชิก
- ภารกิจที่กำหนดไว้ เป็นภารกิจที่เป็นพื้นฐานของสมาคมอปท.ของนานาชาติประเทศ
- บริหารงานโดยคณะกรรมการบริหาร ซึ่งส่วนใหญ่มาจากนายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งระดับจังหวัด และระดับภาค ซึ่งเป็นการบริหารงาน โดยระบบตัวแทนของเทศบาลสมาชิกทั้งหมด

Slide 40

การวิเคราะห์องค์กรส.ท.ท. (ต่อ)

• จุดอ่อน (Weakness)

- ไม่มีอำนาจกำกับเทศบาลตามกฎหมาย แต่เป็นความร่วมมือ ซึ่งเทศบาลอาจไม่ให้ความร่วมมือได้
- การพัฒนาเทศบาลในด้านวิชาการและการบริหารจัดการยังไม่ครอบคลุมในหลายๆด้าน เช่นการทำฐานข้อมูลของเทศบาล เป็นต้น
- คณะกรรมการบริหารอยู่ในวาระคราวละ 2 ปี เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหาร อาจมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย ทำให้การบริหารงานไม่ต่อเนื่อง
- เลขานุการและรองเลขานุการสมาคม ซึ่งควบคุมงานหน่วยปฏิบัติเป็นงานประจำ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี หากมีการเปลี่ยนแปลงผู้ดำรงตำแหน่ง อาจทำให้ขาดความต่อเนื่อง
- ส.ท.ท.ยังไม่มีระบบการจัดทำฐานข้อมูลของเทศบาล
- เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นระดับปฏิบัติการ ไม่ได้มีการแต่งตั้งหัวหน้างานเพื่อกำกับงานฝ่ายประจำ นอกจากนี้มีข้อจำกัดด้านจำนวนบุคลากร

Slide 41

การวิเคราะห์องค์กรส.ท.ท. (ต่อ)

- โอกาส (Opportunity)

- การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทำให้บทบาทของส.ท.ท.มากขึ้น ในฐานะตัวแทนเทศบาลในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐ และอปท. อื่นๆในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการกระจายอำนาจ
- ส.ท.ท.มีเครือข่ายที่เป็นเทศบาลสมาชิกทั่วประเทศ น่าจะได้รับความร่วมมือที่ดีในการจัดทำโครงการต่างๆ

Slide 42

การวิเคราะห์องค์กรส.ท.ท.(ต่อ)

- ภัยคุกคาม (Threat)

- เทศบาลต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่างๆของส่วนราชการ ทำให้มีผลกระทบกับการดำเนินงานของส.ท.ท. เนื่องจากขาดความคล่องตัว

Slide 43

การพัฒนาบทบาทของส.ท.ท. ในการพัฒนาสารสนเทศการคลังของเทศบาล

- การให้ส.ท.ท.มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการวิจัย
 - ร่วมจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการนำร่อง
 - คัดเลือกเทศบาลนำร่อง
 - ร่วมปฏิบัติการในโครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้านการคลัง
 - อบรมเจ้าหน้าที่ส.ท.ท.เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้ฝึกอบรมให้เทศบาล
 - จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการในการวิเคราะห์ฐานะการคลังให้เทศบาลนำร่องทั้ง 5 แห่ง
 - จัดทำแผนขยายผลโครงการนำร่องไปสู่เทศบาลอื่นๆ

Slide 44

การพัฒนาบทบาทส.ท.ท.(ต่อ)

- การปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ระบบงาน และบุคลากรของส.ท.ท.
- ด้านโครงสร้างองค์กร
 - จัดตั้งศูนย์ข้อมูล เพื่อเพิ่มบทบาทในการรวบรวมข้อมูลจากเทศบาล
 - จัดตั้งหน่วยงานสำหรับการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เทศบาล ในโครงการต่างๆ
 - เพิ่มบทบาทฝ่ายวิชาการเพื่อทำหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำรายงานต่างๆของเทศบาล
- ด้านระบบงาน
 - จัดทำระบบฐานข้อมูลของเทศบาล และระบบคอมพิวเตอร์เพื่อรองรับการรวบรวมข้อมูลจากเทศบาล
- ด้านบุคลากร
 - แต่งตั้งหัวหน้างานฝ่ายประจำ และเพิ่มบุคลากรเพื่อรองรับงานที่จะขยายมากขึ้น
 - พัฒนาคูคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการเป็นผู้ฝึกอบรมให้เทศบาล

Slide 45

แผนงานการขยายผลโครงการนำร่องของ ส.ท.ท ภายใต้ชื่อ “โครงการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล”

- ระยะเวลาในการดำเนินโครงการขยายผล 3 ปี ครอบคลุมเทศบาลจำนวนประมาณ 2005 แห่ง
- การดำเนินการแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่
 - ระยะที่ 1 การขยายผลไปสู่เทศบาลนครส่วนที่เหลือ 22 แห่ง
 - ระยะที่ 2 การขยายผลไปสู่เทศบาลเมือง 145 แห่ง
 - ระยะที่ 3 การขยายผลไปสู่เทศบาลตำบล 1,838 แห่ง
- ส.ท.ท. จะเป็นผู้ดำเนินการอบรมสำหรับโครงการขยายผล
- ส.ท.ท. จะจัดการอบรมสำหรับโครงการขยายผลภายใต้ชื่อ “โครงการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล” ปีละ 27 ครั้ง รวมทั้งสิ้นประมาณ 81 ครั้ง โดยในแต่ละครั้งจะเปิดให้เทศบาลเข้าร่วมโครงการ 25 เทศบาล และให้แต่ละเทศบาลสามารถส่งผู้เข้าร่วมอบรม 2 คน
- ในการอบรมแต่ละครั้ง จะใช้รูปแบบเดียวกันกับการสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่คณะวิจัยได้จัดขึ้นสำหรับเทศบาลนำร่องในโครงการวิจัยนี้

Slide 46

แผนงานการขยายผลโครงการนำร่องของ ส.ท.ท ภายใต้ชื่อ “โครงการพัฒนาสารสนเทศด้านการคลังของเทศบาล”

กิจกรรม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
1. การเตรียมความพร้อมทีมงานของ ส.ท.ท.																																					
2. การขยายผลโครงการนำร่องระยะที่ 1 เทศบาลนคร 22 แห่ง (1 ครั้ง)																																					
3. สรุปผลการสัมมนาพร้อมปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการสอนสำหรับการขยายผลระยะที่ 2																																					
4. การขยายผลโครงการนำร่องระยะที่ 2 เทศบาลเมือง 145 แห่ง (6 ครั้ง)																																					
5. การขยายผลโครงการนำร่องระยะที่ 3 เทศบาลตำบล 1838 แห่ง (14 ครั้ง)																																					
6. การจัดตั้งระบบฐานข้อมูลเทศบาลในภาพรวมของ ส.ท.ท. พร้อมทั้งระบบคอมพิวเตอร์เพื่อรองรับการรวบรวมข้อมูลจากเทศบาล																																					
7. การรวบรวมข้อมูลการคลังของเทศบาลที่เข้าร่วมโครงการ																																					

Slide 47

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการขยายผลโครงการนำร่อง

- ความร่วมมือของผู้บริหารระดับสูงของเทศบาล
- องค์ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานะทางการคลังของเทศบาล
- กระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อให้เทศบาลแต่ละแห่งสามารถนำไปปฏิบัติได้
- ทีมงานในการถ่ายทอดองค์ความรู้
- มีการปรับปรุงองค์กร ส.ท.ท. เพื่อรองรับ

Slide 48

ปัญหาอุปสรรค

- ระดับความพร้อมที่ไม่เท่ากันของเทศบาล เช่น
 - ลักษณะการจัดเก็บข้อมูล
 - ความชำนาญในการใช้โปรแกรม Excel
- ความต้องการของผู้บริหารและลักษณะของท้องถิ่นที่แตกต่างกันทำให้ไม่สามารถมีรูปแบบมาตรฐานของการวิเคราะห์ที่ตอบสนองกับความต้องการของทุกเทศบาล

Slide 49

สรุปความเห็นตอบโจทย์งานวิจัย

การพัฒนบทบาทของส.ท.ท.ในการพัฒนาสารสนเทศการคลังของเทศบาล

- การทำให้ส.ท.ท.เห็นถึงความสำคัญและให้ความร่วมมือ
- การสร้างการเรียนรู้โดยการให้ ส.ท.ท.และเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการวิจัยในโครงการนำร่อง
- ความพร้อมขยายผลโครงการนำร่องโดยคำนึงถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จ
- การปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ระบบงาน และบุคลากร เพื่อรองรับ
- การได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการบริหารของส.ท.ท.เพื่อขยายผลโครงการนำร่องไปยังเทศบาลอื่นๆ

Slide 50

Slide 1

รายงานผลการศึกษา
โครงการส่งเสริมบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดใน
การพัฒนาวัฒนธรรมสารสนเทศทางการบริหารงานคลังให้กับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

28 มีนาคม 2555

Slide 2

รายชื่อคณะผู้วิจัย

รายชื่อ	ตำแหน่ง
นายบัญชา สัมพันธ์	หัวหน้าโครงการ
นางสาวสิริกมล อุดมผล	นักวิจัยอาวุโส
นายมานพ อุดมเกิดมงคล	นักวิจัยอาวุโส
นางสาวอ้อมฤทัย อ่องสาคร	นักวิจัยโท
นางสาวอาร์จนา ปานกาญจน์ภาส	นักวิจัยโท
นายพรชัย กันทะ	นักวิจัยตรี

Slide 3

ลำดับการนำเสนอ

- ☐ วัตถุประสงค์ของโครงการ
- ☐ ขอบเขตของโครงการ
- ☐ โจทย์วิจัย
- ☐ วิธีการดำเนินงาน
- ☐ สรุปการดำเนินการตามแผน
- ☐ ปัญหาและอุปสรรค

Slide 4

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้ อปท. ที่เข้าร่วมโครงการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานคลัง
2. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานคลังของเจ้าหน้าที่ อปท. ที่เข้าร่วมโครงการ
3. เพื่อให้ อปท. ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำแนวคิดการจัดการข้อมูลการคลังที่ทันสมัยไปประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงานคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Slide 5

ขอบเขตของโครงการ

1. **การจัดระบบข้อมูล** แผนงาน ข้อมูลทรัพย์สิน ข้อมูลการเงิน ข้อมูลบัญชี และการติดตามและประเมินผลของ อปท. ที่เข้าร่วมโครงการ
2. การ**เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม**ของเจ้าหน้าที่ผู้เข้าร่วมโครงการในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจทางการคลัง
3. การ**เผยแพร่คู่มือ**การพัฒนาฐานข้อมูลทางการคลังและวิธีการใช้ฐานข้อมูลทางการคลังให้แก่ อปท. ที่เข้าร่วมโครงการ
4. การพัฒนา อบจ.ที่เข้าร่วมโครงการให้เป็น**ศูนย์ความรู้ด้านการบริหารงานคลัง**ให้แก่ อปท. ในจังหวัด
5. การ**สร้างวิทยากร**ภายใน อบจ. ที่เข้าร่วมโครงการอย่างน้อย 2 คน เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานคลังให้แก่ อปท. ในจังหวัด

Slide 6

พื้นที่เป้าหมาย

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เข้าร่วมโครงการ 2 แห่ง คือ อบจ. เชียงใหม่ และ อบจ. ขอนแก่น
- เป้าหมายระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัดที่เข้าร่วมโครงการแห่งละ 10 อปท. เนื่องจากโครงการได้รับความสนใจ จึงมี อปท. ในจังหวัดเชียงใหม่เข้าร่วมโครงการจำนวน 38 แห่ง และมี อปท. ในจังหวัดขอนแก่นเข้าร่วมโครงการจำนวน 56 แห่ง รวมเป็น อปท. จำนวน 94 ใน 2 จังหวัด

Slide 7

โจทย์วิจัย

- ทำอย่างไรจึงสามารถเตรียมความพร้อมให้กับ อปท. ในการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างคุ้มค่าและยั่งยืนในการบริหารงานคลัง
- การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมสารสนเทศทางการคลังจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงใน 3 ด้าน
 - การเปลี่ยนแปลงในระบบการทำงานภายในองค์กร(Organization Restructuring)
 - การเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน (Business Process Reengineering)
 - การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน(Personal Competency Improvement) ของเจ้าหน้าที่ อปท.

Slide 8

ความยั่งยืนของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการคลังอยู่ตรงไหน

- การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการทำงานในระบบการบริหารงานคลังด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก่อให้เกิดข้อมูลที่มีชีวิต
- การจัดระบบข้อมูลแผนงาน ข้อมูลทรัพย์สิน ข้อมูลการเงิน ข้อมูลบัญชี และการติดตามและประเมินผล รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
- การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ผู้เข้าร่วมโครงการในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานคลัง ที่นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจมากยิ่งขึ้น ผลดังกล่าวจะก่อให้เกิดฐานข้อมูลทางการคลังที่มีชีวิตและพร้อมใช้อยู่ตลอดเวลา

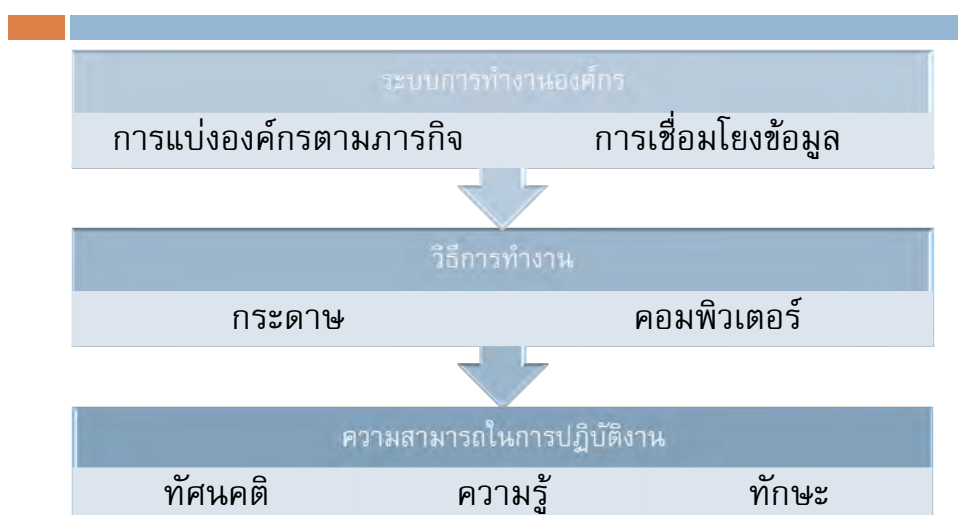
Slide 9

วิธีการวิจัย

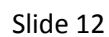
- สำรวจและประเมินรูปแบบการจัดทำฐานข้อมูลทางการคลังของ อปท. ที่เข้าร่วมโครงการ
- ออกแบบ Template การจัดเก็บข้อมูลในแฟ้มข้อมูล Ms Excel โดยแยกตามหน่วยงานภายในของ อปท.
- อบรมการบันทึกข้อมูลตามรูปแบบที่กำหนด พร้อมอธิบายหลักการเชื่อมโยงผ่าน Network
- อบรมและกระตุ้นการพัฒนาทักษะในการออกแบบรายงานและฐานข้อมูลทางการคลังในรูปแบบต่างๆ
- การส่งเสริมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่างๆ
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการคลัง และวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
- สำรวจและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลทางการคลัง

Slide 10

การเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะพบ

□ เทศบาลประกอบไปด้วย 6 ส่วนงาน คือ สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง
กองสาธารณสุข กองการศึกษา กองสวัสดิการและสังคม

The flowchart illustrates the financial and administrative cycle of a development plan. It starts with the 'แผนพัฒนา' (Development Plan) at the top, which leads to 'การประเมินผล' (Evaluation) and 'ผลการดำเนินงาน' (Performance Results). 'การประเมินผล' involves 'งาน' (Work) and 'เงิน' (Money), leading to 'การควบคุมภายในและการตรวจสอบ' (Internal Control and Audit). 'ผลการดำเนินงาน' leads to 'ผลงาน' (Results) and 'การจัดเก็บรายได้' (Revenue Collection). 'การจัดเก็บรายได้' involves 'ประมาณการรายได้' (Revenue Estimation), 'จัดเก็บเอง' (Self-collection), 'รัฐแบ่งให้' (State allocation), and 'เงินอุดหนุน' (Subsidies), leading to 'นโยบายเกี่ยวกับรายได้' (Revenue Policy) and 'การมีส่วนร่วมของประชาชน' (Public Participation). 'การจัดเก็บรายได้' also leads to 'จัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณรายจ่ายประจำปี' (Annual Operational Plan and Budget), which then flows through 'กระบวนการพิจารณางบประมาณตามกฎหมาย' (Legal Budget Review Process), 'งบประมาณที่ผ่านความเห็นชอบแล้ว' (Approved Budget), and 'แผนปฏิบัติการประจำปีและจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานต่างๆ' (Annual Operational Plan and Budget Allocation) to 'ผู้ว่าราชการจังหวัด' (Provincial Governor). The 'แผนพัฒนา' also leads to 'การจัดเก็บรายได้และค่าใช้จ่ายงบประมาณ' (Revenue Collection and Budget Expenditure), which flows through 'การพัสดุ' (Procurement), 'พัสดุใช้สิ้นเปลือง' (Exhausted Procurement), and 'สินทรัพย์ถาวร' (Fixed Assets) to 'การมีส่วนร่วมของประชาชน' (Public Participation). The 'แผนพัฒนา' also leads to 'แผนแม่บท' (Master Plan), which leads to 'นโยบายฝ่ายบริหาร' (Management Policy) and 'การมีส่วนร่วมของประชาชน' (Public Participation). The 'แผนพัฒนา' also leads to 'การควบคุมภายในและการตรวจสอบ' (Internal Control and Audit), which leads to 'การบัญชี' (Accounting), 'รับเงิน' (Receive Money), 'จ่ายเงิน' (Pay Money), 'เก็บรักษาฝากเงิน' (Save/Deposit Money), 'บริหารเงิน' (Manage Money), and 'การมีส่วนร่วมของประชาชน' (Public Participation). The 'แผนพัฒนา' also leads to 'การมีส่วนร่วมของประชาชน' (Public Participation) directly.

Slide 13

Courseware:

- ทักษะและความรู้ที่จำเป็นสำหรับ MS Excel ได้แก่ การกรองข้อมูล (Filter) การเรียงลำดับข้อมูล (Sort) การใช้งานสูตรและฟังก์ชัน (Formula and Function) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล (Data Validation) การใช้งานแผนงาน PivotTable การกำหนดเงื่อนไขการแสดงผล การเชื่อมและอ้างอิง (Link)
- การฝึกปฏิบัติการใช้คำสั่งใช้คำสั่งต่างๆ โดยใช้ข้อมูลตัวอย่าง และข้อมูลจริงของหน่วยงาน

Slide 14

สื่อการพัฒนาสมรรถนะ

- การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- การจัดทำช่องทางการสื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
 - ▣ คณะนักวิจัยได้ร่วมจัดทำ **web board** กับ อบจ. เชียงใหม่
 - ▣ ผ่าน **e-mail** หลัก sdi.chiangmai@gmail.com และ sdi.khonkaen@gmail.com
- การลงพื้นที่ของนักวิจัยในพื้นที่

Slide 15

รายงานความก้าวหน้าการวิจัย

- อบจ. เชียงใหม่ ได้ อบรมความรู้และทักษะครบถ้วนตามที่ออกแบบไว้ แต่ยังพบว่า มี อปท. จำนวนหนึ่งที่ต้องใช้เวลาในการปรับตัวกับรูปแบบที่วางไว้ โดยเฉพาะการบริหารจัดการเงินนอกงบประมาณที่มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันระหว่างเทศบาล และ อบต.
- อบจ. ขอนแก่น ได้ดำเนินการอบรมไปว่า **60%** ของ **Courseware** ที่กำหนดไว้ และคาดว่าจะต้องอบรมอีกประมาณ **4** ครั้งจึงครบตามที่กำหนด และสามารถจัดทำฐานข้อมูลงบประมาณ ฐานข้อมูลฎีกา ฐานข้อมูลพัสดุ ฐานข้อมูลทะเบียนคุมสัญญา และฐานข้อมูลการติดตามและประเมินผล

Slide 16

รายงานความก้าวหน้าการวิจัย: งานที่ค้างที่ต้องดำเนินการต่อ

- อบจ. เชียงใหม่ ทบทวนและแนะนำวิธีการปรับปรุงฐานข้อมูลต่างๆ
- อบจ. ขอนแก่น อบรมให้ครบตาม **Courseware** และจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลประมาณ **4** ครั้งภายในปีงบประมาณ **2555**

Slide 17

ปัญหาและอุปสรรค

- จำนวน อปท. เกินกว่าเป้าหมาย อปท. ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 38 แห่ง และ อปท. ในจังหวัดขอนแก่นจำนวน 56 แห่ง
- จากการอบรมร่วมกับ อปท. พบว่า ผู้เข้าร่วมอบรมมีทักษะที่มีความแตกต่างในการประยุกต์ใช้โปรแกรม Excel จึงต้องใช้เวลาานกว่าที่ประเมินไว้
- โปรแกรม Excel ที่มี Version ที่แตกต่างกันระหว่าง อปท. กำหนดเป็น Version 2007 เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- ระบบการคลังที่เจ้าหน้าที่ อปท. ดำเนินการนั้น อาจมีมากกว่า 2 ระบบ คือ E-LAAS ระบบการคลังเดิม และระบบที่ อปท. พัฒนาขึ้นเอง ทำให้เกิดความสับสนและท้อแท้

Slide 18

ข้อเสนอแนะ

- คณะนักวิจัยพบว่า ระบบการบริหารงานคลังถูกออกแบบมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและโปร่งใสของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ไม่ได้ออกแบบมาเพื่อการบริหารเชิงกลยุทธ์ จะเห็นว่าระบบงบประมาณและระบบการติดตามและประเมินผลไม่สอดคล้องกัน
- อปท. ที่เข้าอบรมมีความคุ้นเคยกับโปรแกรม Microsoft Excel อยู่แล้ว โดย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดการอบรมการใช้โปรแกรมอย่างต่อเนื่อง หากนำวิธีการอบรม และ Courseware ที่เป็นผลการศึกษา จึงเสนอให้นำผลการศึกษาไปปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรม

Slide 19

Slide 1

นำเสนอรายงานความก้าวหน้า

โครงการ “การพัฒนาแม่ข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการ
จัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด”

Slide 2

❖ ที่ปรึกษา

- ดร. สติชัย ลิ่มพงศ์พันธุ์ อธิบดีปลัดกระทรวงการคลัง
- นางเบญจวรรณ สร้างนิทร อดีตผู้ช่วยรัฐมนตรีและอดีตเลขาธิการ ก.พ.
- ดร. บุญชัย พิทักษ์ดำรงกิจ ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์ภาษีสรรพสามิต

❖ นักวิจัย

- นายพาเกียรติ สมานบุตร หัวหน้าโครงการ
- นายสุริย นววิทยานนท์ นักวิจัยอาวุโส
- นายจุมพล ริมสาคร นักวิจัยที่ 1
- นายชนะเกียรติ สมานบุตร นักวิจัยที่ 2
- ดร.สุทธินิ ขวนไชยสิทธิ์ นักวิจัยที่ 3
- นางสาวปรีชา ยังมีสุข นักวิจัยที่ 4
- นางสาววันวิสาข์ ขาวคม นักวิจัยที่ 5

Slide 3

โจทย์วิจัยและพัฒนา

1. จะสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร
2. ต้องสร้างระบบและเครื่องมืออย่างไร จึงจะพัฒนาความสามารถกลุ่มเครือข่ายองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้จัดเก็บภาษีน้ำมันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

Slide 4

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อรวบรวมองค์ความรู้กับ รูปแบบ ลักษณะความสัมพันธ์ ขนาด / เครือข่าย ต้นทุนในการบริหารเครือข่ายที่เหมาะสมในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมัน บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็น ศูนย์กลาง บทบาทของกรมสรรพสามิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อสร้างระบบและเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของกลุ่มเครือข่ายองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้จัดเก็บภาษีน้ำมันเองได้อย่างมีประสิทธิภาพผลสูงสุด

Slide 5

3. สร้างเครือข่ายของ อบจ. จำนวน 7 แห่ง ที่เป็นศูนย์กลางเครือข่ายในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันที่มีประสิทธิภาพในภาคต่างๆ ซึ่งแต่ละเครือข่ายจะมี อบจ. เข้าร่วมในเบื้องต้นไม่น้อยกว่า 3 แห่ง โดย อบจ. ศูนย์กลางเครือข่ายทั้ง 7 แห่ง เกิดความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

4. เพื่อปรับปรุงตัวแบบที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละจังหวัด ให้เหมาะสมกับระบบการดำเนินการจัดเก็บภาษีของเครือข่ายองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ร่วมโครงการ

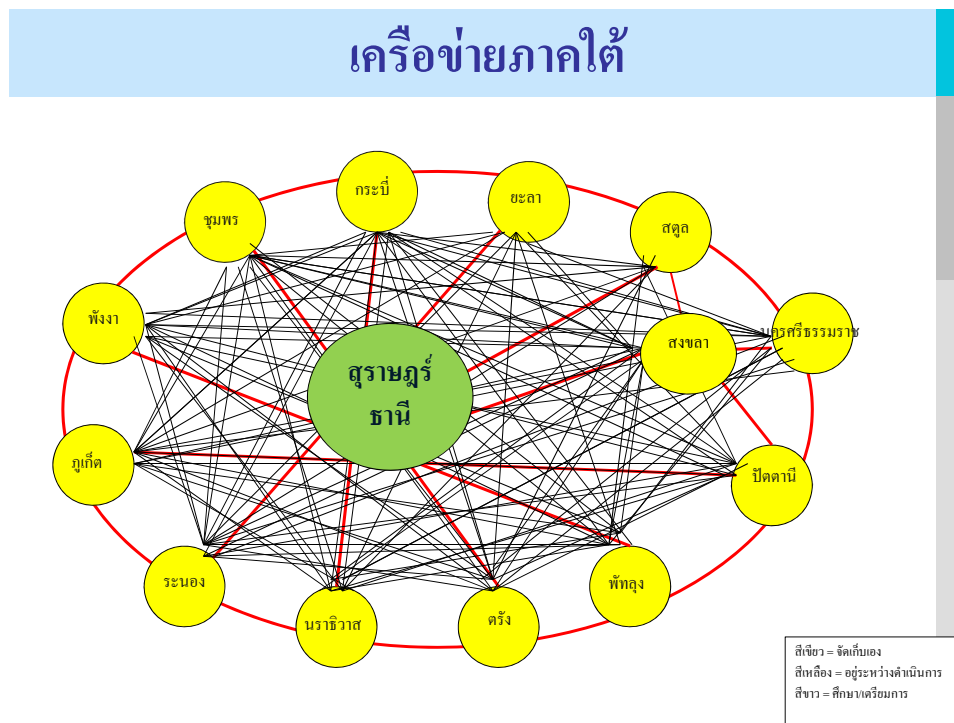
Slide 6

ระยะเวลาดำเนินการโครงการ

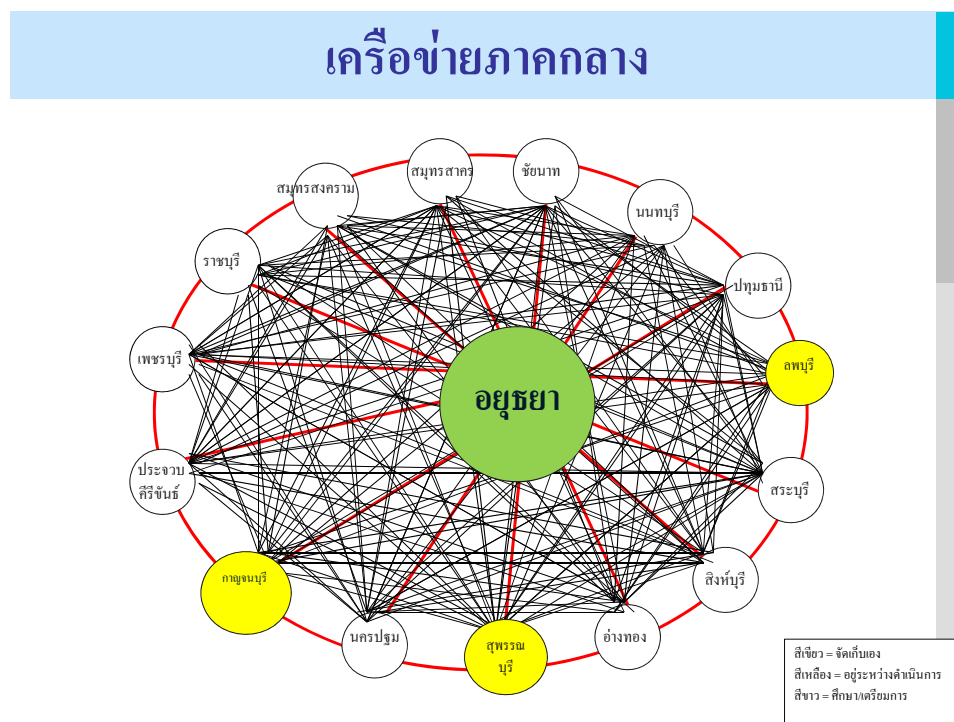
❖ 2 ปี (1 มกราคม 2554 - 31 ธันวาคม 2555) โดยแบ่งออกเป็น 4 งวด

- งวดที่ 1 (1 มกราคม 2554 - 30 มิถุนายน 2554)
 - เครือข่าย อบจ.ภาคใต้
 - เครือข่าย อบจ. ภาคกลาง
- งวดที่ 2 (1 กรกฎาคม 2554 - 31 ธันวาคม 2554)
 - เครือข่าย อบจ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
 - เครือข่าย อบจ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
- งวดที่ 3 (1 มกราคม 2555 - 30 มิถุนายน 2555)
 - เครือข่าย อบจ. ภาคเหนือตอนบน
 - เครือข่าย อบจ. ภาคตะวันออก
- งวดที่ 4 (1 กรกฎาคม 2555 - 31 ธันวาคม 2555)
 - เครือข่าย อบจ. ภาคเหนือตอนล่าง

Slide 7

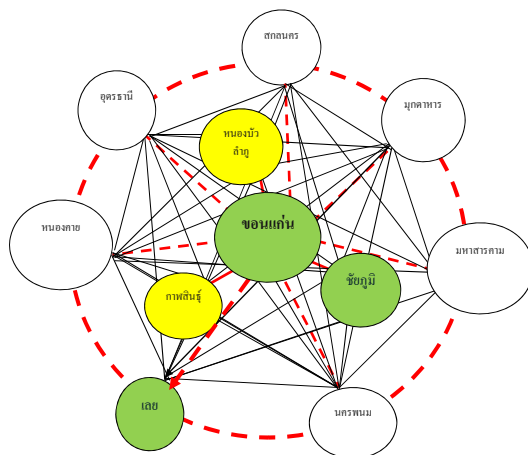

Slide 8

Slide 9

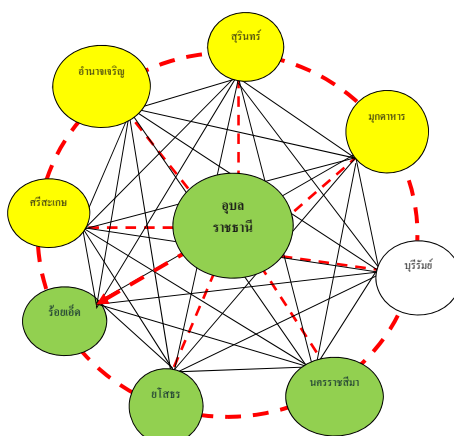
เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

สีเขียว = จัดเก็บเอง
 สีเหลือง = อยู่ระหว่างดำเนินการ
 สีขาว = ศึกษาเตรียมการ

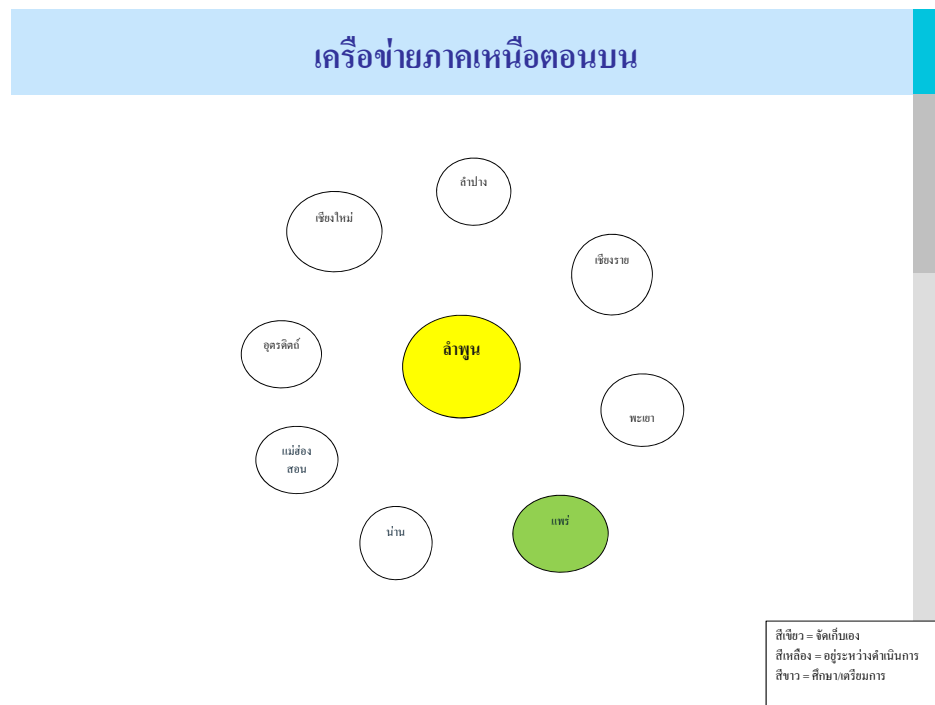
Slide 10

เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

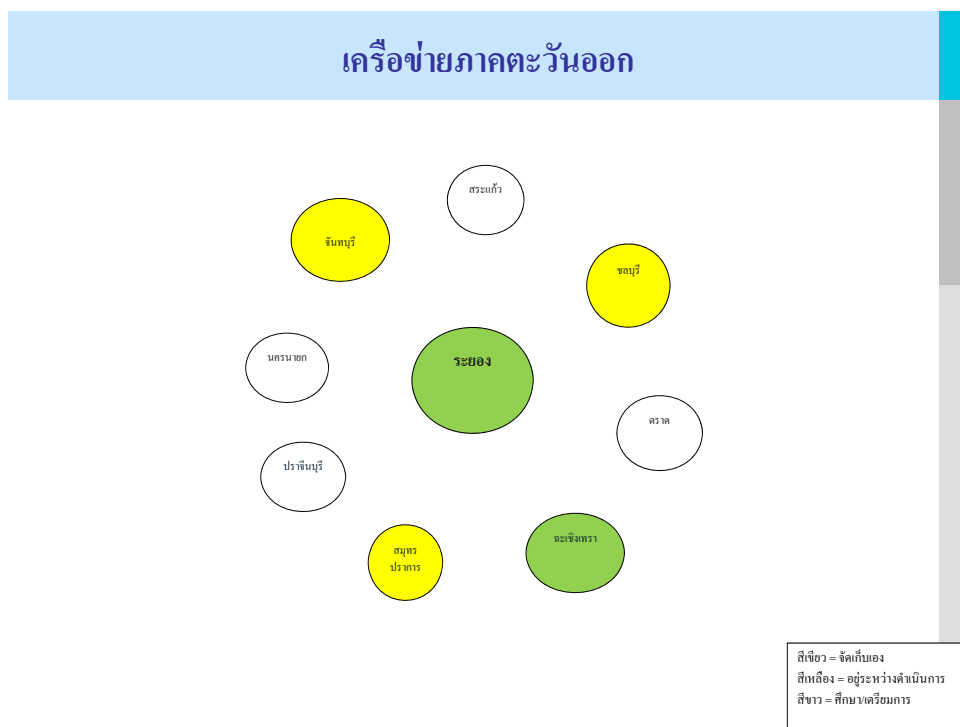

สีเขียว = จัดเก็บเอง
 สีเหลือง = อยู่ระหว่างดำเนินการ
 สีขาว = ศึกษาเตรียมการ

Slide 11

Slide 12

Slide 13

การดำเนินงาน

- ❖ จัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ร่วมกันระหว่างศูนย์กลางเครือข่ายกับทีมนักวิจัย
- ❖ ประชุมหารือร่วมกันระหว่างนักวิจัยเพื่อกำหนดแผนและกรอบในการดำเนินการ
- ❖ ศึกษาวิธีการสร้างเครือข่าย รูปแบบลักษณะความสัมพันธ์ ขนาดของเครือข่ายและต้นทุนในการบริหารเครือข่ายที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ
- ❖ ประชุมหารือร่วมกันระหว่างทีมนักวิจัยกับ อบจ. ศูนย์กลางเครือข่ายเพื่อกำหนดแผนและกรอบในการดำเนินการ
- ❖ ประชุมร่วมกับ อบจ. ศูนย์กลางเครือข่ายเพื่อกำหนดบทบาท และแนวทางขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศูนย์กลางเครือข่ายในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ❖ จัดฝึกอบรมโดย อบจ. ศูนย์กลางเครือข่าย อบรมให้ความรู้กับ อบจ. ในเครือข่ายโดยมีทีมนักวิจัยเป็นที่ปรึกษา
- ❖ สร้างศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละเครือข่าย และสร้างศูนย์กลางติดต่อสื่อสารระหว่างเครือข่าย
- ❖ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาความสามารถของกลุ่มเครือข่ายองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการจัดเก็บภาษีน้ำมัน ในเบื้องต้น

Slide 14

บทบาทของกรมสรรพสามิต

- ❖ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหน่วยงาน
- ❖ จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
- ❖ แจ้งให้สรรพสามิตพื้นที่ทั่วประเทศแจ้ง อบจ. ว่ากรมสรรพสามิตจะเปลี่ยนบทบาทเป็นที่ปรึกษา และให้ความรู้ เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถให้ อบจ. ดำเนินการจัดเก็บภาษีเองภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
- ❖ แต่งตั้งกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนบทบาทของกรมสรรพสามิต และติดตามผลการทำงานของสรรพสามิตพื้นที่

Slide 1

โครงการวิจัย
เรื่อง ระบบการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบ
ต่างๆของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มจังหวัด
ภาคเหนือตอนบน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน
เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน

โดย
 พัทธยา พานทองและคณะ
 วิทยาลัยนานาชาติภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Slide 2

โจทย์ในการวิจัย

1. รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เชียงพื้นที่ มีรูปแบบและขั้นตอนอย่างไร
2. ปัญหาหลักในการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างไร มีรายละเอียดอย่างไร รวมถึงปัญหาหลักที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบจากการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีรายละเอียดอย่างไร
3. การพัฒนาระบบการทำงานของทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินควรเป็นอย่างไร และควรมีปัจจัยเกื้อหนุนการทำงานในด้านใดบ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับระบบตรวจสอบที่มีอยู่ เพื่อให้การทำงานเชิงพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่บนพื้นฐานแนวคิดการกระจายอำนาจมีความเป็นไปได้

Slide 3

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบในแต่ละพื้นที่และในแต่ละรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- เพื่อถอดบทเรียนในรูปแบบ Best Practice และกรณีที่เป็นปัญหา เพื่อศึกษาถึงปัจจัยความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคของทั้งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน(ในฐานะผู้ตรวจสอบ) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ในฐานะผู้ถูกตรวจสอบ)ที่เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการตรวจสอบ
- เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของทั้งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน(ในฐานะผู้ตรวจสอบ) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ในฐานะผู้ถูกตรวจสอบ)อันเกิดจากกระบวนการตรวจสอบ
- เพื่อวิเคราะห์หารูปแบบการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบและพื้นที่ต่างๆที่ดีและมีความเหมาะสมต่อแนวคิดการกระจายอำนาจ

Slide 4

วิธีการวิจัยเพื่อนำไปสู่การตอบโจทย์

- คณะผู้วิจัยได้อาศัย แนวการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก เพื่อนำไปสู่การตอบโจทย์การวิจัยในครั้งนี้ โดยมีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ คือ การสัมภาษณ์

Slide 5

รายงานความก้าวหน้าการวิจัยในช่วงระยะเวลา 6 เดือนแรก

Slide 6

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในประเด็นใดไปแล้ว บ้าง???

- ศึกษารูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบในแต่ละพื้นที่และในแต่ละรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ถอดปัจจัยความสำเร็จจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(Best Practice)
- ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน(ในฐานะผู้ตรวจสอบ) ที่เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการตรวจสอบ
- ศึกษาปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ในฐานะผู้ถูกตรวจสอบ)

Slide 7

ผลการวิจัยที่ได้รับในแต่ละประเด็น

- **ประเด็นแรก** รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ในการตรวจสอบในแต่ละพื้นที่และในแต่ละรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- **ผลการวิจัย** พบว่า รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในเชิงพื้นที่นั้นไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างไร เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้เป็นผู้กำหนดแนวทางในการวางนโยบาย การตรวจเงินแผ่นดิน การกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินไว้ให้แล้ว ซึ่งส่วนใหญ่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจะมีการวางแนวทางในการตรวจสอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างน้อยใน 5 ลักษณะด้วยกัน ดังนี้คือ

Slide 8

- 1. **การตรวจบัญชีและงบการเงินของท้องถิ่น** ซึ่งเป็นการพิจารณาในด้านการบันทึกบัญชีว่ามีลักษณะที่มาที่ไปพร้อมทั้งการแนบหลักฐานที่ถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่ อีกทั้งยังต้องมีหลักฐานในการเบิกจ่าย ซึ่งก็คือใบฎีกาที่ถูกต้องครบถ้วน
- 2. **การตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน** ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อป้องกันมิให้เกิดการเบิกจ่ายที่ขาดความละเอียดรอบคอบ มีการตรวจสอบที่มาที่ไป รวมถึงตรวจสอบว่าผู้ที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการต่างๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีความเชี่ยวชาญตรงกับประเภทของสินค้าบริการที่ต้องการซื้อ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการใช้จ่ายเงินที่ไม่ถูกต้อง
- 3. **การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง** เป็นการตรวจสอบการซื้อของที่มีปริมาณมากกว่ามีสินค้านั้นตามความเป็นจริงหรือไม่ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง มีการตรวจรับสินค้าและบริการ และมีการตรวจสอบให้เป็นไปตามราคากลางหรือไม่
- 4. **การตรวจสอบสัญญา** เป็นการพิจารณาถึงความเป็นธรรมของสัญญาที่ส่วนราชการได้ไปดำเนินการตกลงไว้กับภาคเอกชน เพื่อเป็นการป้องกันการสมยอม(ฮั้ว) รวมทั้งเป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินงานตามข้อสัญญานั้นเกิดขึ้นได้จริง

Slide 9

- 5.การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดเก็บรายได้เป็นของตนเอง แต่ก็พบว่าการจัดเก็บรายได้บางครั้งเกิดปัญหา คือมีการจัดเก็บไม่ครบถ้วนตามกฎหมาย ยกตัวอย่างเช่น ผู้บริหารไม่ดำเนินการจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบกิจการในพื้นที่ของตนเอง เนื่องจากกลัวฐานเสียจะหายเมื่อตนต้องลงสมัครรับเลือกตั้งอีกครั้งในสมัยหน้า(สัมภาษณ์ผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 8,วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2555)

Slide 10

- รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่ใช้ในแต่ละรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น พบว่า มีความแตกต่างกัน ซึ่งมีความละเอียดในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้คือ

Slide 11

**รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่ใช้ในการ
ตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

องค์การบริหารส่วนจังหวัด		เทศบาล(นคร/เมือง/ตำบล)	
รูปแบบและกระบวนการ	รายละเอียด	รูปแบบและกระบวนการ	รายละเอียด
1.รูปแบบในการเข้าตรวจ	สตง.จะวางแผนในการเข้าตรวจองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทุกปี ปีละ 1 ครั้ง หรืออาจจะมากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้ การเข้าตรวจฉบับจ.ของสตง.ในแต่ละครั้งจะมีการส่งหนังสือแจ้งก่อนล่วงหน้า 1 สัปดาห์ เพื่อให้ทางอบจ.ได้รับทราบและช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมสถานที่และจัดเตรียมเอกสารที่ทางสตง.ต้องการตรวจ	1.รูปแบบในการเข้าตรวจ	สตง.จะวางแผนในการเข้าตรวจเทศบาลทุกปี ปีละ 1 ครั้ง หรืออาจจะมากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้ การเข้าตรวจเทศบาลของสตง.ในแต่ละครั้งจะมีการส่งหนังสือแจ้งก่อนล่วงหน้า 1 สัปดาห์ เพื่อให้ทางเทศบาลได้รับทราบและช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมสถานที่และจัดเตรียมเอกสารที่ทางสตง.ต้องการตรวจ หรือ ในบางครั้งสตง.ก็ไม่ได้มีการแจ้งหนังสือล่วงหน้าให้ทางเทศบาลได้รับทราบแต่อย่างใดว่าจะเข้ามาตรวจ จะเป็นการยื่นหนังสือในวันนั้นแล้วลงตรวจในวันนั้นเลย โดยมีได้มีการแจ้งล่วงหน้า และไม่มีเวลาให้เทศบาลได้ทันเตรียมตัว

Slide 12

**รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่ใช้ในการ
ตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ต่อ)**

องค์การบริหารส่วนจังหวัด		เทศบาล(นคร/เมือง/ตำบล)	
รูปแบบและกระบวนการ	รายละเอียด	รูปแบบและกระบวนการ	รายละเอียด
2.กระบวนการ	สตง.จะสุ่มตรวจซึ่งอาจจะเป็นการตรวจสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง หรือ การตรวจสอบทางการเงินการบัญชี หรือ การตรวจสอบเรื่องการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น เป็นต้น การตรวจในลักษณะเช่นนี้อปท.มักเรียกว่า มิใช่การตรวจเต็มรูปแบบ ระยะเวลาที่สตง.เข้าตรวจฉบับจ.จะอยู่ระหว่าง 15-30 วัน ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของเอกสารและจำนวนฎีกาที่สตง.นำมาใช้ในการประกอบการตรวจ ตลอดจนคน-วัน(บุคลากรของสตง.ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจ)ของสตง.เอง	2.กระบวนการ	สตง.จะสุ่มตรวจสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบทางการเงินการบัญชี และการตรวจสอบเรื่องการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น เป็นหลัก ระยะเวลาที่สตง.เข้าตรวจเทศบาลจะอยู่ระหว่าง 15-30 วัน เทศบาลบางแห่งอาจจะต้องเจอการตรวจถึง 90 วัน หรือ 3 เดือน ยกตัวอย่างเช่นในกรณีของเทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูนเป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของเอกสารและจำนวนฎีกาที่สตง.นำมาใช้ในการประกอบการตรวจ ตลอดจนจำนวนคน-วัน(บุคลากรของสตง.ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจ)ของสตง.เอง

Slide 13

รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่ใช้ในการ
ตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ต่อ)

อบต.ขนาดใหญ่(มีรายได้ 20 ล้านขึ้นไป) จนถึง อบต.ขนาดกลาง(มีรายได้ประมาณ 6-20 ล้านขึ้นไป)		อบต.(ที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท) ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น5,546 แห่ง	
รูปแบบและกระบวนการ	รายละเอียด	รูปแบบและกระบวนการ	รายละเอียด
1.รูปแบบในการเข้าตรวจ	สดง.จะวางแผนในการเข้าตรวจทุกปี ปีละ 1 ครั้งหรืออาจจะมากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้ในกรณีที่มีเรื่องร้องเรียนจากประชาชนที่พบเห็นถึงการทุจริตที่เกิดขึ้น หรือ เมื่อมีการจัดซื้อจัดจ้างโครงการ หรือเมื่อทางสดง.ได้ทำการประเมินจากรายงานผลการควบคุมภายใน การติดตามผลการประเมิน และการประเมินความเสี่ยงที่ทางอบต.จัดส่งให้ทุกปีและเมื่อพบเห็นว่าอบต.กำลังอยู่ภายใต้ความเสี่ยงสมมุติเป็นเรื่องการเงินที่สดง.ได้เห็นถึงรายรับและรายจ่ายไม่เท่ากัน สดง.ก็จะลงไปตรวจทันที	1.รูปแบบในการเข้าตรวจ	สดง.ไม่สามารถเข้าตรวจได้ทุกปีเพราะสัดส่วนจำนวนอบต.มากกว่าคน-วัน ในฐานะผู้ตรวจของสดง. ด้วยเหตุนี้สดง.จึงอาศัยวิธีการสุ่มตรวจอบต.ในบางพื้นที่ แต่ทางสดง.ได้มีการกำหนดแผนงานว่าภายใน 5 ปี นับตั้งแต่ปีพ.ศ.2560-2564 อบต.ที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาทจะได้เข้ารับการตรวจครบทุกอบต. อย่างน้อยอบต.ในแต่ละพื้นที่จะได้สัมผัสกับการถูกตรวจสอบจากสดง.อย่างน้อยแต่ละ 1 ครั้ง หรืออบต.บางแห่งอาจจะได้รับการตรวจสอบจากสดง.มากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้ในกรณีที่มีเรื่องร้องเรียนจากประชาชนที่พบเห็นถึงการทุจริตที่เกิดขึ้น หรือ เมื่อมีการจัดซื้อจัดจ้างโครงการเกิน 100,000 บาท หรือเมื่อทางสดง.ได้ทำการประเมินจากรายงานผลการควบคุมภายใน การติดตามผลการประเมินและการประเมินความเสี่ยงที่ทางอบต.จัดส่งให้ทุกปีและเมื่อพบเห็นว่าอบต.กำลังอยู่ภายใต้ความเสี่ยงสมมุติเป็นเรื่องการจัดเก็บรายได้ของอบต.สดง.ก็จะลงไปตรวจทันที

Slide 14

รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่ใช้ในการ
ตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ต่อ)

อบต.ขนาดใหญ่-อบต.ขนาดกลาง		อบต.ขนาดเล็ก	
รูปแบบและกระบวนการ	รายละเอียด	รูปแบบและกระบวนการ	รายละเอียด
2.กระบวนการ	สดง.จะสุ่มตรวจซึ่งอาจจะเป็นการตรวจสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง หรือ การตรวจสอบทางการเงินการบัญชี หรือ การตรวจสอบเรื่องการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น เป็นต้น ระยะเวลาที่สดง.เข้าตรวจอบต. จะอยู่ระหว่าง 7-30 วัน อบต.บางแห่งอาจจะต้องเจอการตรวจถึง 30 วัน ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของเอกสารและจำนวนฎีกาที่สดง.นำมาใช้ในการประกอบการตรวจสอบ ตลอดจนจำนวนคน-วัน(บุคลากรของสดง.ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจ)ของสดง.เอง	2.กระบวนการ	สดง.จะสุ่มตรวจซึ่งอาจจะเป็นการตรวจสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง หรือ การตรวจสอบทางการเงินการบัญชี หรือ การตรวจสอบเรื่องการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น เป็นต้น ระยะเวลาที่สดง.เข้าตรวจอบต. จะอยู่ระหว่าง 7-30 วัน อบต.บางแห่งอาจจะต้องเจอการตรวจถึง 30 วัน ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของเอกสารและจำนวนฎีกาที่สดง.นำมาใช้ในการประกอบการตรวจสอบ ตลอดจนจำนวนคน-วัน(บุคลากรของสดง.ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจ)ของสดง.เอง

Slide 15

รูปแบบและกระบวนการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่ใช้ในการ ตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ต่อ)

- เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอบต.ได้รับการตรวจสอบจากสตง.อย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้นทางคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินได้มีการพัฒนาและวางแนวทางในการตรวจสอบอปท.ให้แก่สตง.ใหม่ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 ดังนี้คือ จัดให้มีสตง.ประจำจังหวัดโดยมีเป้าหมายในการดำเนินงานในครั้งนี้คือ เพื่อให้เป็นการตรวจที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ไม่ว่าอบต.จะตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้หรือไกลก็จะได้รับการตรวจเหมือนกัน ถึงอย่างไรก็ตามสตง.ยังคงใช้แนวทางการตรวจที่คงลักษณะเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

Slide 16

ผลการวิจัยที่ได้รับในแต่ละประเด็น

- ประเด็นที่ 2 ถอดปัจจัยความสำเร็จจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(Best Practice)
- ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยความสำเร็จเกิดจาก 7 ปัจจัยหลักๆด้วยกัน ดังนี้ คือ
 - 1.การมีส่วนร่วมของประชาชน
 - 2.ความโปร่งใสในการบริหารงาน โดยเฉพาะในเรื่องใช้จ่ายเงินต่างๆขององค์กร การจัดซื้อจัดจ้าง การไม่เล่นพรรคเล่นพวก
 - 3.การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีหรือความเป็นกันเองของผู้บริหารที่มีต่อประชาชนโดยทั่วไป
 - 4.การมอบหมายอำนาจในการทำงาน

Slide 17

- 5.การส่งเสริมสิ่งที่มีชุมชนมีศักยภาพ
- 6.การสร้างระบบจัดเก็บภาษีที่ดี
- 7.การจัดโครงการพิเศษบริการประชาชน

Slide 18

- ภายใต้การวิเคราะห์ของคณะผู้วิจัย พบว่า ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญที่สุดของอปท.อยู่ที่ แนวทางการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหาร(ฝ่ายการเมือง) กับข้าราชการที่ไปในทิศทางเดียวกัน มิได้อยู่ในลักษณะของการเป็นคู่ขัดแย้งในการบริหารงาน ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดจากกรณีศึกษาของ เทศบาลตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

Slide 19

ผลการวิจัยที่ได้รับในแต่ละประเด็น

- ประเด็นที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน(ในฐานะผู้ตรวจสอบ) ที่เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการตรวจสอบ
- ผลการวิจัย พบว่า สามารถแยกปัญหาออกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ คือ
- 1.ปัญหาและอุปสรรคอันเกิดจากตัวของสดง. ซึ่งประกอบไปด้วย
 - 1.1จำนวนบุคลากรในการทำงานมีไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับสัดส่วนจำนวนอปท.ในฐานะหน่วยรับตรวจ
 2. ปัญหาและอุปสรรคอันเกิดจากอปท. ซึ่งประกอบไปด้วย
 - 2.1เจ้าหน้าที่อปท.ขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงในเรื่องของระเบียบบัญชีและการเงิน

Slide 20

ผลการวิจัยที่ได้รับในแต่ละประเด็น

- ประเด็นที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ในฐานะผู้ถูกตรวจสอบ)
- ผลการวิจัย พบว่า สามารถแยกปัญหาออกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ คือ
- 1.ปัญหาและอุปสรรคอันเกิดจากตัวของอปท. ซึ่งประกอบไปด้วย
 - 1.1เจ้าหน้าที่อปท.ขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงในเรื่องของระเบียบบัญชีและการเงิน พัสดุ การจัดซื้อ จัดจ้าง
 - 1.2ความขัดแย้ง หรือ อุดมการณ์ในการบริหารงานที่ไม่ตรงกันระหว่างฝ่ายบริหาร(ฝ่ายการเมือง)กับข้าราชการประจำ

Slide 21

2. ปัญหาและอุปสรรคอันเกิดจากสตง. ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 ผู้เข้าตรวจแต่ละชุดของสตง. มีการใช้หลักเกณฑ์ในการตรวจที่ไม่ตรงกัน ขาดการซักซ้อมและทำความเข้าใจให้ตรงกันก่อนการเข้าตรวจในแต่ละครั้ง ยกตัวอย่างในกรณีของการเบิกจ่ายเกี่ยวกับงานกีฬา ที่สตง. บางชุดให้ความเห็นว่า อปท. สามารถซื้อเคาน์เตอร์เพนในการแจกชาวบ้านที่เข้ามาร่วมกิจกรรมได้ แต่บางชุดที่เข้ามาตรวจบอกว่าไม่ได้ เป็นต้น

2.2 ระยะเวลาในการเข้าตรวจยาวนานมากเกินไป

2.3 สตง. ไม่มีการกำหนดแผนในการเข้าตรวจอย่างชัดเจน

2.4 สตง. ยึดระเบียบในการเข้าตรวจมากเกินไป ซึ่งมันขัดต่อธรรมชาติในการทำงานของอปท. ที่ต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์มากที่สุด ทำให้ท้องถิ่นไม่สามารถทำงานในอย่างเป็นอิสระ ไม่ได้ก่อให้เกิดการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง นอกจากนี้การยึดระเบียบในการตรวจมากเกินไปของสตง. ยังส่งผลทำให้อปท. พยายามหนี หรือ หลบเลี่ยง ระเบียบจนนำไปสู่การเกิดคอร์รัปชันในที่สุด

Slide 22

- 2.5 การเข้าตรวจของสตง. ควรจะเป็นการตรวจแนะนำมากกว่าที่จะเป็นการตรวจจับผิด
- 2.6 เมื่อสตง. เข้าตรวจและพบเห็นสิ่งที่ผิดปกติหรือปัญหาต่างๆจากการตรวจอปท. สตง. เองควรมีการเผยแพร่ให้ท้องถิ่นอื่นๆได้รับทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอันเกิดจากสตง. เป็นผู้ดำเนินการเองมากกว่าการที่อปท. จะเป็นคนบอกกล่าวต่อกันไป ซึ่งก่อให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานของท้องถิ่นมากกว่าช่วยลดความผิดพลาด

Slide 23

ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานวิจัยช่วง 6 เดือนแรก

- ข้อจำกัดในประเด็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการลงพื้นที่อุปท.ในแต่ละพื้นที่ต้องใช้เวลานานในการสัมภาษณ์ในแต่ละแห่ง
- ข้อจำกัดในประเด็นเกี่ยวกับการติดต่อประสานงานเพื่อขอความร่วมมือในการติดต่อสัมภาษณ์กับทางสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สตง. ภูมิภาคที่ 8

Slide 24

แนวทางในการดำเนินการวิจัยระยะต่อไป

- วิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของทั้งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน(ในฐานะผู้ตรวจสอบ) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ในฐานะผู้ถูกตรวจสอบ)อันเกิดจากกระบวนการตรวจสอบ
- วิเคราะห์หารูปแบบการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบและพื้นที่ต่างๆที่ดีและมีความเหมาะสมต่อแนวคิดการกระจายอำนาจ

Slide 25

จบการนำเสนอ ขอบคุณค่ะ

Slide 1

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภาคประชาชน และการ ขยายพื้นที่ทางการเมืองของประชาชน

โดย ชัยพงษ์ สำเนียง

สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ ม.เชียงใหม่

ชัยนุวัฒน์ ภูนาคำปิ่น

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.เชียงใหม่

Slide 2

โจทย์วิจัยหลัก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภาคประชาชนจะเกิดเป็นจริงขึ้นได้
อย่างไร และในบริบทการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบใด

โจทย์วิจัยรอง

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภาคประชาชนคืออะไร แตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันอย่างไร
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะบริหารจัดการตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนตนเองให้กลายเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภาคประชาชนได้อย่างไร ผู้บริหาร และตัวแทนในอปท. จำเป็นต้องมีคุณลักษณะอย่างไร และการบริหาร อปท. ควรมีเป้าหมายและวิธีการบริหารแบบใด
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสร้างหรือขยายพื้นที่/ช่องทางทางการเมือง ในรูปแบบใดได้บ้าง เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการบริหารจัดการในรูปแบบใด จึงจะสามารถคงพื้นที่/ช่องทางทางการเมืองให้แก่ภาคประชาชนได้อย่างเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

Slide 3

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมหรือขยายพื้นที่ทางการเมืองให้แก่ภาคประชาชนประชาชนที่เหมาะสม
2. เพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการบริหารจัดการของ อบต. ในการสร้าง/ขยายพื้นที่ทางการเมืองให้แก่ภาคประชาชน

Slide 4

วิธีการวิจัย

- (1) การสำรวจงานวิจัยในรูปแบบเอกสารที่มีการทำมาก่อนหน้านี้
- (2) การลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลต่างๆ
- (3) เข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรต่างๆ ของชุมชน
- (4) จัดสัมมนาเผยแพร่ความก้าวหน้าการวิจัยในเดือนที่ 11
- (5) การเขียนรายงานวิจัย โดยการประมวลข้อมูลจากเอกสาร และการลงพื้นที่เพื่อตอบคำถามตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

Slide 5

กรอบแนวคิดในการวิจัย

- การกระจายอำนาจ คือ การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง จึงยึดหลักการและสาระสำคัญของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ด้าน คือ
 1. ด้านความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อม
 2. ด้านการบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของตนเองได้มากขึ้น
 3. ด้านประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริหารสาธารณะที่ดีขึ้น

Slide 6

- **พื้นที่ทางการเมือง** หมายถึง พื้นที่ที่ตอบสนองความต้องการทางด้านกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย และเป็นที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นพื้นที่ที่ออกมาแสดงอัตลักษณ์ตัวตนและสร้างเครือข่ายทางสังคมที่เชื่อมโยงคนกลุ่มต่างๆ เข้าด้วยกัน
- เป็นเวทีของการต่อรองเชิงอำนาจของคนกลุ่มต่างๆ ที่เข้าไปขับเคลื่อนประเด็นปัญหาที่กระทบกับวิถีชีวิต ซึ่งอำนาจของคนแต่ละคนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน คนกลุ่มต่างๆ สร้างอำนาจ และถักทอสายใยแห่งอำนาจนั้นๆ แตกต่างกัน

Slide 7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมหรือขยายพื้นที่ทางการเมืองให้แก่ภาคประชาชนประชาชนในช่องทางต่างๆ ที่เป็นการเพิ่มบทบาทของ อปท. และภาคประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆให้ประชาชน
2. ทราบรูปแบบ วิธีการบริหารจัดการของ อปท. ในการสร้าง/ขยายพื้นที่ทางการเมืองให้แก่ภาคประชาชน ว่ามีรูปแบบวิธีการใด รวมถึงทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของ อปท. ในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชน

Slide 8

ขั้นตอนและขอบเขตการทำวิจัย

1. ช่วง 1 เดือนแรก สืบสวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ อปท. เพื่อให้ทราบพรมแดนของความรู้ในเรื่อง อปท.
2. เดือนที่ 2-4 สืบสวนภูมิหลังของสมาชิก อปท. ในพื้นที่ที่ศึกษาในช่วง 1 ทศวรรษ ว่ามีคณกลุ่มไหนบ้าง มีความเปลี่ยนแปลงของสมาชิก อปท. อย่างไร ซึ่งความเปลี่ยนแปลงนี้จะสัมพันธ์กับทิศทาง และนโยบายของ อปท. รวมถึงวัฒนธรรมทางการเมืองของชาวบ้าน เกิดจากเหตุปัจจัยอะไร และคณกลุ่มไหนที่ได้ประโยชน์จาก อปท. นั้นๆ การเก็บข้อมูลจะใช้การสัมภาษณ์

Slide 9

3. เดือนที่ 5-6 วิเคราะห์ปัจจัยการเข้ามาใช้ อปท. ว่ามีคนกลุ่มไหนบ้าง กลุ่มไหนมีสัมพันธภาพทางอำนาจต่อกันอย่างไร เกิดจากปัจจัยใด โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรข้างต้น จะทำให้เราเข้าใจปัจจัยและความเปลี่ยนแปลงของการสร้างพื้นที่ทางการเมืองของคนกลุ่มต่างๆ ได้อย่างสัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลง และในช่วงเดือนที่ 6 จะเสนอความก้าวหน้าของการวิจัย
4. เดือนที่ 7-8 สืบหาปัญหา และผลกระทบของ อปท. ว่ามีปัญหามากน้อยแค่ไหน อย่างไร คนกลุ่มไหนเข้ามามีอำนาจในการ “จัดการ” “ใช้” อปท. มากน้อยแค่ไหน รวมถึงศึกษาการสร้าง “พื้นที่” เพื่อใช้ในการ “ต่อรอง” และสร้าง “อัตลักษณ์” ของเขาเหล่านั้น

Slide 10

5. เดือนที่ 9-10 ศึกษาและสัมภาษณ์กลุ่มองค์กรต่างๆเพิ่มเติมในส่วนที่ข้อมูลยังไม่สมบูรณ์ รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคนกลุ่มต่างๆว่ามีผลต่อการสร้างพื้นที่ทางการเมืองของภาคประชาชนอย่างไร ทรัพยากรที่เปลี่ยนไปส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของคนหรือไม่อย่างไร และคนแต่ละกลุ่มปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์นั้นอย่างไร
 6. เดือนที่ 11-12 เขียนรายงานวิจัยทั้งหมด รวมถึงเสนอความก้าวหน้าในปลายเดือนที่ 11 เพื่อแก้ไขรายงานวิจัยให้สมบูรณ์ต่อไป
- ปัจจุบันกำลังอยู่ในข้อ 2 และกำลังเสนอบทสำรวจองค์ความรู้ “บทสำรวจพหุความรู้ : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เสนอในงานรัฐศาสตร์แห่งชาติ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Slide 11

เนื้อหา

บทที่ 1 การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

กล่าวถึงความเป็นมาของ อปท. ในประเทศไทย ที่การปกครองส่วนท้องถิ่นขยาย “แขนขา” ของรัฐไทย เป็นแต่เพียง “ส่วนย่อย ส่วนย่อย” ของรัฐ จะตั้งหรือยุบอย่างไรก็ได้ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า รัฐไทยให้ความสำคัญกับการปกครองส่วนท้องถิ่นจำกัดมาก

บทที่ 2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป็นการสำรวจสถานะของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ อปท. ว่ามีข้อจำกัด ช่องทาง ในการจัดการอย่างไร

Slide 12

เนื้อหาต่อ

- น้ำ
- ดิน
- ป่าไม้

ซึ่งการจัดการของ อปท. แต่ละทรัพยากรมีการเข้าถึงที่แตกต่างกัน

บทที่ 3 ความเปลี่ยนแปลงของชนบทในภาคเหนือ : ข้อมูลในพื้นที่

กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงของชนบทไทย ที่ได้มีความเปลี่ยนแปลงในช่วง 5 ทศวรรษ และทำให้เกิดกลุ่มชนชั้นใหม่ที่เรียกว่า “กลุ่มคนชั้นกลางในชนบท” ที่รายได้ไม่พึ่งพาการทำเกษตรกรรมอีกแล้ว เขาเหล่านั้นได้สร้างสำนักทางการเมืองเพื่อเรียกร้อง และรักษาสิทธิของตน

Slide 13

เนื้อหาต่อ

ในหลากหลายรูปแบบ

- ชาวนาในชนบทไทยไม่มีอีกต่อไปแล้ว “ระบบอุปถัมภ์”
- ขาหนึ่งอยู่ในอาชีพเกษตรกรรม ขาหนึ่งอยู่บนฐานอาชีพแบบอื่น “ความสัมพันธ์แบบ”ใหม่

บทที่ 4 การเมืองเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ

- ท้องถิ่นใดที่จะเข้มแข็งมักมีปัญหาการ “แย่งชิงทรัพยากร”
- อปท. และชาวบ้านจะต้องเป็นเนื้อเดียวกัน
- การแสวงหาแนวร่วมเพื่อต่อสู้กับ “รัฐทุน” แนวร่วม เช่น NGOs

Slide 14

เนื้อหาต่อ

ภาครัฐที่มีความเข้าใจ สกว. สสส. อาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิจัย สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ฯลฯ

- การยัด อปท. เป็นหนทางหนึ่งในการต่อสู้
 - มีอำนาจตามกฎหมาย
 - มีงบประมาณ
 - มีบุคลากร
- การสร้างแนวร่วม อปท. และภาคอื่นๆ

Slide 15

บทที่ทำต่อไป

บทที่ 5 การเมืองภาคพลเมือง ปี 50

- การเมืองชาติปฏิสัมพันธ์กับการเมืองท้องถิ่น
- การเปรียบเทียบ อปท.
- ความเปลี่ยนแปลงของสังคม / บริบท ตัวตน
- การเมืองของชาวบ้าน/การเลือก ทิศนคติ ที่มาของสมาชิก
- การเปิดพื้นที่ของ อปท.ให้ประชาชน
- การเปรียบเทียบสมาชิก อปท.ชุดต่างๆ การเลือกไม่เลือกจากเงื่อนไขใด

Slide 16

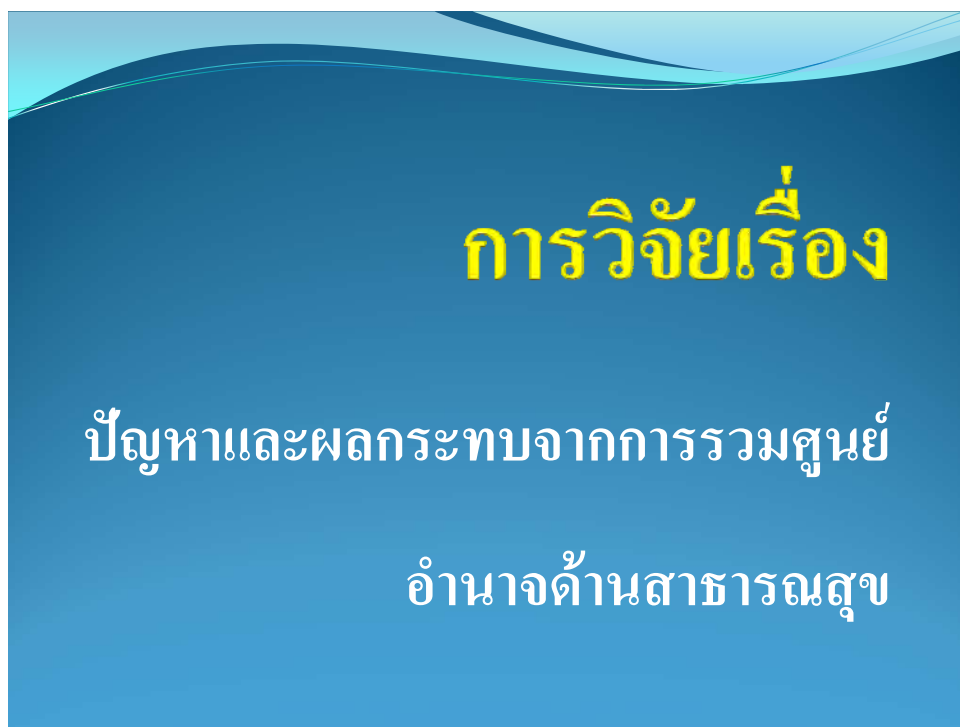
บทที่ 6 อปท.ของประชาชน

- บทบาทของประชาชนใน อปท.
- ผู้บริหาร/สมาชิก อปท.กับการเล่นการเมืองของชาวบ้าน
- กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนกับการทำงานของ อปท.
- ปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคลต่างๆในชุมชน ที่ส่งผลต่อการทำงานของ อปท.

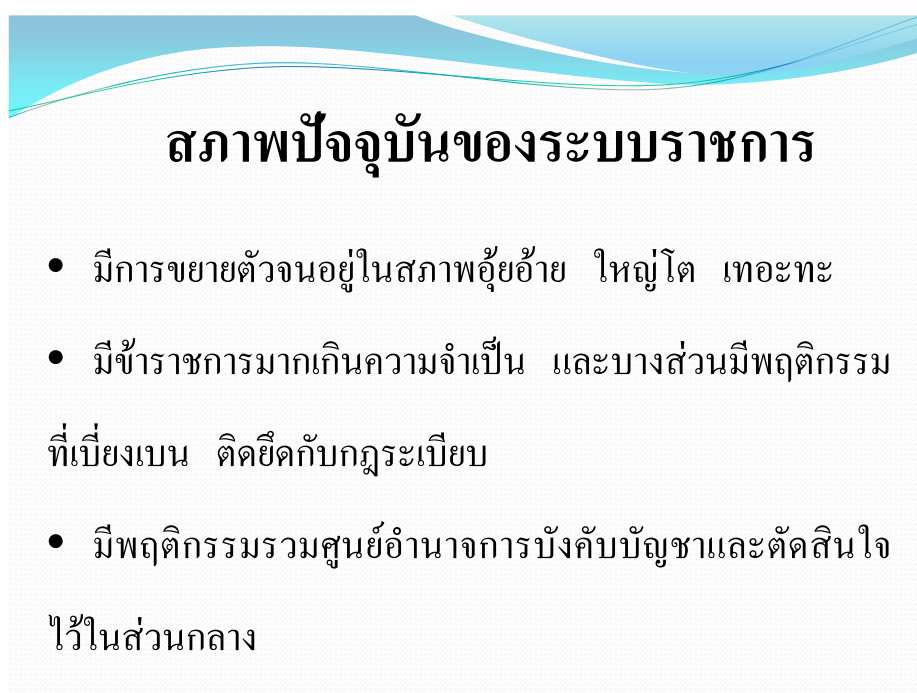
บทที่ 7. สรุป :ข้อเปรียบเทียบ อปท. ที่ศึกษากับการเพิ่มพื้นที่ทางการเมือง

- ทิศทางของ อปท.ในอนาคต :ข้อเสนอ

Slide 1

Slide 2

Slide 3

การปฏิรูประบบราชการจึงเป็น
เรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นที่ทุกส่วน
ราชการมีอาจปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงได้

Slide 4

- ระบบราชการเล็กลง และให้องค์กรการบริหารในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น
เติบโต
- เป็นการแก้ไขปัญหและข้อจำกัดในเรื่อง
 - ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร
 - พื้นฟูระบบการเมืองการปกครองของประเทศให้พัฒนา
ความเป็นประชาธิปไตย

ทางเลือก

กระจายอำนาจ

Slide 5

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ภาพ และข้อจำกัดของการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุข
- 2) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการรวมศูนย์อำนาจด้านสาธารณสุข

Slide 6

- 3) เพื่อวิเคราะห์โอกาสและภาวะคุกคามของการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุข
- 4) การสังเคราะห์ข้อเสนอรูปแบบทางเลือกในการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุข

Slide 7

แนวทางการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ

- การทบทวนและสังเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- มีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)
 - กลุ่มนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ
 - กลุ่มผู้บริหาร
 - บุคลากรสถานบริการสาธารณสุข
 - กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- การประชุมเสวนาเพื่อระดมสมอง

Slide 8

สรุปผลการวิจัย

- การปฏิรูประบบราชการไทยเกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5
- ปัจจุบันยังคงรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง

การขาดประสิทธิภาพและความคล่องตัว

Slide 9

ปัญหาสำคัญจากการรวมศูนย์อำนาจ

- เป้าหมายและนโยบายการบริหารอาจจะไม่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น
- ขาดการประสานการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

Slide 10

- ประชาชนในท้องถิ่นไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ประชาชนขาดแนวคิดและประสบการณ์ทางการบริหารการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

Slide 11

กำเนิด อปท.

- สุขาภิบาลท่าฉลอมเป็นสุขาภิบาลแรกในสมัย ร.5 (พ.ศ.2448)
- ต่อมาสิ้นเกล้ารัชกาลที่ 6 ทดลอง “คูสิตธานี”
- ปัจจุบันท้องถิ่นยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

Slide 12

➡ ปัญหาของท้องถิ่นไทย

- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย
- ทรัพยากรมนุษย์ในชนบทก็มิได้รับความสนใจและเอาใจใส่เท่าที่ควร
- คุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทอยู่ในภาวะที่ขาดแคลน
- ไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นตนเอง
- การเข้าถึงบริการทางสังคมก็เต็มไปด้วยความยากลำบาก

Slide 13

รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540

- ให้ความสำคัญในเรื่องของอำนาจ
 - การดูแลและคานอำนาจ
 - การตรวจสอบอำนาจ
 - การถ่วงถอนอำนาจ
- การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในมาตรา 282-290

Slide 14

สาระสำคัญของการถ่ายโอน

- การถ่ายโอนภารกิจของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ไปสู่
อปท.
- ถ่ายโอนภารกิจของกระทรวงสาธารณสุขรวม 34 ภารกิจ
- (ปัจจุบันถ่ายโอนแล้ว 7 ภารกิจ เหลืออีก 27 ภารกิจที่ยัง
ไม่ได้ถ่ายโอน)

Slide 15

รูปธรรมในความสำเร็จของการกระจายอำนาจด้าน สุขภาพสู่ อปท.

1) กระบวนการออกจากระบบราชการขององค์การมหาชนของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว

- ลดความซ้ำซ้อนทางการบริหาร
- การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากร
- การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
- ความรับผิดชอบในการบริหาร
- การตอบสนองวัตถุประสงค์ทางการเมือง
- การมีส่วนร่วมของชุมชน

Slide 16

2) การถ่ายโอนสถานีนอนามัยไป อปท.

- ถ่ายโอนแล้ว 28 แห่ง
- ขณะที่มียังมี อปท. อีกจำนวน 156 แห่ง และ
สถานีนอนามัยอีก 200 แห่งที่พร้อมรับการถ่ายโอน

Slide 17

3) สัมฤทธิ์ผลกิจกรรมสุขภาพของ อปท.

- กรุงเทพมหานคร
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตที่มีโรงพยาบาลของตนเอง
- เทศบาลนครนครศรีธรรมราชที่มีโรงพยาบาลขนาด 30,000 เตียง
- เทศบาลเมืองทุ่งสงที่มีศูนย์สุขภาพชุมชนของเทศบาลเอง

Slide 18

● องค์การบริหารส่วนตำบล

- อบต. ปากพูน จ.นครศรีธรรมราช
- การจัดการสุขภาพะในชุมชนด้วย เช่น 36 เครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- กองทุนหลักประกันสุขภาพ (กองทุน สป.สช.)

Slide 19

ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมสุขภาพของ อปท.

- เพิ่มช่องทางในการเข้าถึงบริการ
- คุณลักษณะของบริการที่ได้รับ
 - กอปรทั้งคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- ยังผลให้ความพึงพอใจในบริการ

Slide 20

➔ บริการสุขภาพที่ใกล้บ้าน

- ประชาชนไม่ต้องเสียเวลา – ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
- ได้รับความอบอุ่นท่ามกลางความสะดวกในการเยี่ยมเยียนและดูแลของญาติมิตร
- สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อวางแผนพัฒนากิจกรรมสุขภาพของท้องถิ่นต่อไป

Slide 21

ข้อเสนอแนะและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

1. การพัฒนานโยบายการกระจายอำนาจด้านสุขภาพสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - รัฐต้องเพิ่มความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการ
ทบทวนโครงสร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่าง
ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นใหม่

Slide 22

2. ทิศทางและเป้าหมายการกระจายอำนาจด้าน สาธารณสุขสู่ อปท.

- เป้าหมายคือ บริการที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และมีความเสมอภาคในการเข้ารับบริการของประชาชน
- เป้าหมายระยะยาวคือ การมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน (Sustainable Quality of Life) ซึ่งจำเป็นต้องมี Self-Reliance และมี Social Empowerment

Slide 23

3. กลยุทธ์ในความสำเร็จของการกระจายอำนาจด้าน สุขภาพสู่ อปท.

3.1 โครงสร้างที่เป็นประชาธิปไตยในลักษณะของสภาผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเพิ่มควมมีธรรมาภิบาลในการ
จัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

Slide 24

-
- 3.2 ควรมีการปฏิรูประบบการศึกษาโดยเน้นการเป็น
พลเมือง (Civic Education)
 - 3.3 การพัฒนาภาวะผู้นำแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น
 - 3.4 การพัฒนาศักยภาพทั้งทางวิชาการและทางการบริหาร
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Slide 25

Slide 1

โครงการวิจัย เรื่อง
การกระจายอำนาจกับการเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของการเมืองภาคประชาชน : กรณีศึกษาองค์การ
บริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี

รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1
นางสาวญาเรศ อัครพัฒนานุกุล

Slide 2

โจทย์การวิจัย

1. การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน อันนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชนในระดับท้องถิ่นได้จริงหรือไม่ หากเป็นจริงได้ ควรมีลักษณะ รูปแบบ และกระบวนการ อย่างไร และหากไม่เป็นจริง ควรมีแนวทางในการปรับกระบวนการทศน์อย่างไร เพื่อให้การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชนในระดับท้องถิ่นได้
2. ตัวชี้วัดที่เหมาะสมในการวัดความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชนในระดับท้องถิ่น ควรเป็นอย่างไร

Slide 3

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและประเมินบทบาท สถานะ ของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ที่นำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชนในระดับท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาลักษณะ รูปแบบ กระบวนการ รวมถึงแนวทางในการปรับกระบวนการทัศน์ของการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่นำไปสู่การเสริมสร้างเสริมความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชนในระดับท้องถิ่น

Slide 4

วัตถุประสงค์การวิจัย

3. เพื่อแสวงหาตัวชี้วัดที่เหมาะสมในการวัดความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชนในระดับท้องถิ่น

Slide 5

ระเบียบวิธีการวิจัย

- การศึกษาเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)
 - วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) อันได้แก่ การศึกษาจากเอกสาร (documentary research) การศึกษาภาคสนาม (field research) และการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Participatory Rural Appraisal: PRA) เป็นวิธีการสำคัญในการศึกษา
 - วิจัยเชิงปริมาณ (quantities research) เพื่อนำข้อมูลตัวเลขและสถิติที่ได้จากการสำรวจมาใช้เป็นส่วนประกอบหนึ่งของการศึกษาวิเคราะห์เพื่อเสริมการศึกษาเชิงคุณภาพ

Slide 6

ระเบียบวิธีการวิจัย

- แบ่งวิธีการศึกษาเป็น 3 วิธี
 1. การสำรวจเอกสาร
 2. การสัมภาษณ์
 - นักวิชาการที่มีความรู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ เน้นการเมืองท้องถิ่น
 - ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชนในเขตที่ศึกษา
 - ประชาชนตำบลต่างๆ ในเขตพื้นที่ศึกษา
 3. การออกแบบสอบถาม

Slide 7

รายงานความก้าวหน้า

- คัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 5 แห่ง เป็นกลุ่มตัวอย่าง
 - 1) ตำบลที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีร่องรอยของความเกี่ยวข้องกับการเมืองภาคประชาชน สุ่มแบบเจาะจง : ตำบลหนามแท่ง อำเภอศรีเมืองใหม่ ตำบลหัวเรือ อำเภอเมือง และตำบลขี้เหล็ก อำเภอเมือง
 - 2) ตำบลที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่มีประวัติการเมืองภาคประชาชนในพื้นที่ สุ่มแบบใช้ตารางเลขสุ่ม : ตำบลแพงใหญ่ อำเภอเหล่าเสือโก้ก ตำบลแจระแม อำเภอเมือง

Slide 8

รายงานความก้าวหน้า

- กรอบแนวคิดและตัวชี้วัดในการวิเคราะห์ความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชน >>> สัมภาษณ์เอกสาร ตำรา + สัมภาษณ์นักวิชาการ
 1. มุมมองในมิติต่างๆ ของการเมืองภาคประชาชน
 - (1) การเมืองภาคประชาชนในมิติของการดำเนินวิถีชีวิตของสมาชิกในชุมชน
 - (2) การเมืองภาคประชาชนในมิติกิจกรรมของสมาชิกในชุมชน

Slide 9

รายงานความก้าวหน้า

(3) การเมืองภาคประชาชนในมิติที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของการรวมกลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคมและการเสริมสร้างประชาสังคม

(4) การเมืองภาคประชาชนในมิติของกระบวนการประชาธิปไตย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นและการเมืองภาคประชาชน

Slide 10

การเมืองภาคประชาชน ระดับท้องถิ่น	ตัวชี้วัด/กิจกรรม
การสร้างเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชน	(1) สิทธิในข้อมูลข่าวสารของราชการ (ความสามารถ/การรับรู้) (2) การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น (ความสามารถ/การรับรู้) (3) การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (ความสามารถ/การรับรู้) (4) การตรวจสอบกระบวนการใช้อำนาจรัฐ (ความสามารถ/การรับรู้) (5) การเคลื่อนไหวร้องทุกข์หรือเรียกร้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาแก้ไขปัญหาที่ไม่ได้รับการเหลียวแล (ความสามารถ/การรับรู้) (6) การประท้วง (ความสามารถ/การรับรู้) (7) การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูง (ความสามารถ/การรับรู้) (8) การติดตามและประเมินผลโครงการ/การจัดซื้อจัดจ้าง (ความสามารถ/การรับรู้) (9) การริเริ่มดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตด้วยตนเอง (ความสามารถ/การรับรู้)

การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น

- บทบาททางตรง
- บทบาททางอ้อม

Slide 11

การเมืองภาคประชาชน ระดับท้องถิ่น	ตัวชี้วัด/กิจกรรม	
ความสามารถในการใช้อำนาจ และการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและสังคมด้วยตนเองอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่พึ่งพารัฐ	(10) การเสนอโครงการ/กิจกรรม (ความสามารถ/การรับรู้) (11) การพัฒนาและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาชาวบ้าน ศิลปะและวัฒนธรรม การศึกษา (ความสามารถ/การรับรู้)	 การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น - บทบาททางตรง - บทบาททางอ้อม
การแสวงหาฉันทานุมัติ และการรับฟังความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วม	(12) การประชาพิจารณ์ (ความสามารถ/การรับรู้) (13) การออกเสียงประชามติ (ความสามารถ/การรับรู้) (14) การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ/ประชาคม (ความสามารถ/การรับรู้)	
การเปิดวิถีทางพัฒนาและการเลือกดำเนินชีวิตที่หลากหลาย	(15) การรวมกลุ่มอาชีพต่อจำนวนประชากร (ความสามารถ/การรับรู้/จำนวน) (16) การจัดทำแผนพัฒนา (ความสามารถ/การรับรู้/จำนวน)	

Slide 12

การเมืองภาคประชาชน ระดับท้องถิ่น	ตัวชี้วัด/กิจกรรม	
การเคารพศักดิ์ศรี สิทธิ และเสรีภาพ	(17) ความเข้าใจในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพ และการเคารพศักดิ์ศรี (การรับรู้)	 การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น - บทบาททางตรง - บทบาททางอ้อม0
การใช้หลักนิติธรรมและนิติรัฐ	(18) ความถูกต้องและเป็นธรรมในการใช้อำนาจอธิปไตย (กระบวนการ) (19) ความถูกต้องและเป็นธรรมในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กระบวนการ) (20) ความถูกต้องและเป็นธรรมในการดำเนินงานของตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้อง (กระบวนการ)	

Slide 13

รายงานความก้าวหน้า

- ข้อสรุปเบื้องต้นจากการจัดเก็บข้อมูลด้านการสร้างความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล 5 แห่ง >>> สัมภาษณ์ (1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในทุกตำบล (2) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลละ 4 คน และ (3) ประชาชนทั่วไป ตำบลละ 10 คน + สัมภาษณ์นักวิชาการ

Slide 14

หัวข้อ	ตำบลนามแท้ง	ตำบลแพงใหญ่	ตำบลชีเหล็ก	ตำบลหัวเรือ	ตำบลแจระแม
การแข่งขันในการเมืองท้องถิ่น	การแข่งขันสูงคนที่จะได้รับเลือกต้องมีญาติให้การสนับสนุน	มีการแข่งขันในทางการเมืองสูงคนที่ได้รับเลือกต้องมีญาติให้การสนับสนุน นอกจากนี้ต้องมีงบประมาณเพียงพอต่อการลงสมัคร กล่าวคือเป็นคนมีฐานะในพื้นที่ มีญาติพี่น้องมากจึงได้รับเลือกตั้ง	ไม่ค่อยมีการแข่งขัน และมีระบบอุปถัมภ์	มีการแข่งขันกัน อย่างรุนแรงและมีการแข่งขันกันทุกอย่าง	การแข่งขันอยู่ในระดับปานกลางไม่รุนแรงมาก

Slide 15

หัวข้อ	ตำบลนามแท่ง	ตำบลพวงใหญ่	ตำบลชีเหล็ก	ตำบลหัวเรือ	ตำบลจระแม
ลักษณะ อบต.	อบต.ขนาดกลาง มี คณะผู้บริหาร 4 คน สมาชิกอบต. 24 คน สำนักงาน ปลัดมีพนักงาน 3 คน พนักงานจ้าง 7 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ส่วนโยธามี พนักงาน 2 คน พนักงานจ้าง 2 คน ส่วนการศึกษามี พนักงาน 1 คน พนักงานจ้าง 12 คน ส่วนการคลังมี พนักงาน 1 คน พนักงานจ้าง 3 คน	อบต.ขนาดกลาง มี คณะผู้บริหาร 4 คน มีส.อบต. ทั้งหมด 24 คน พนักงานส่วน ตำบล 13 คน สำนักงานปลัดมี พนักงาน 11 คน และมีพนักงานจ้าง ทั้งหมด 13 คน	อบต.ขนาดกลาง มี คณะผู้บริหาร 4 คน ส.อบต.22คน พนักงานท้องถิ่น 32 คน	อบต.ขนาดกลาง มีคณะผู้บริหาร 4 คน พนักงาน ท้องถิ่น 36 คน	อบต.ขนาดเล็ก มี คณะผู้บริหาร 4 คน (นายก อบต.1, รองนายก อบต.2, เลขา 1) ส.อบต.20 คน พนักงาน ท้องถิ่น 55 คน

Slide 16

รายงานความก้าวหน้า

- การรับรู้และความเข้าใจเบื้องต้นของสมาชิกในพื้นที่ศึกษา
 - 1) การเมืองภาคประชาชนและประชาธิปไตย
 - 2) องค์การบริหารส่วนตำบล
- พลังของการเมืองภาคประชาชนในพื้นที่
- องค์การบริหารส่วนตำบลกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการเมืองภาคประชาชน

Slide 17

รายงานความก้าวหน้า

1. การสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชน
 - (5) การเคลื่อนไหร้องทุกข์หรือเรียกร้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาแก้ไขปัญหาที่ไม่ได้รับการเหลียวแล
 - (8) การติดตามและประเมินผลโครงการ/การจัดซื้อจัดจ้าง
 - (9) การริเริ่มดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตด้วยตนเอง

Slide 18

รายงานความก้าวหน้า

2. ความสามารถในการใช้อำนาจ และการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและสังคมด้วยตนเองอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่พึ่งพารัฐ
 - (10) การเสนอโครงการ/กิจกรรม
 - (11) การพัฒนาและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาชาวบ้าน ศิลปะและวัฒนธรรม และการศึกษา
3. การแสวงหาฉันทานุมัติ และการรับฟังความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วม
 - (14) การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ / ประชาคม

Slide 19

รายงานความก้าวหน้า

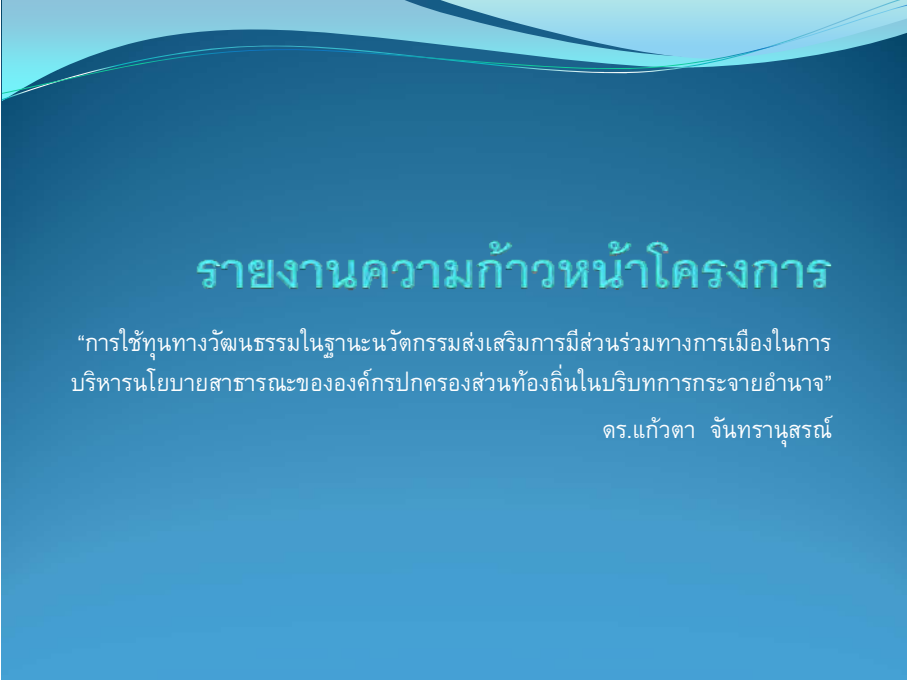
4. การเปิดวิถีทางพัฒนาและการเลือกดำเนินชีวิตที่หลากหลาย
 - (15) การรวมกลุ่มอาชีพต่อจำนวนประชากร
 - (16) การจัดทำแผนพัฒนา
5. การเคารพศักดิ์ศรี สิทธิ และเสรีภาพ
 - (17) ความเข้าใจในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพ และการเคารพศักดิ์ศรี

Slide 20

สิ่งที่ต้องดำเนินการต่อ

- ออกแบบและเก็บข้อมูลแบบสอบถามเพื่อประกอบข้อมูลสัมภาษณ์
- สังเกตการณ์เก็บรายละเอียดเพื่อตอบโจทย์วิจัย ข้อ 1

Slide 1

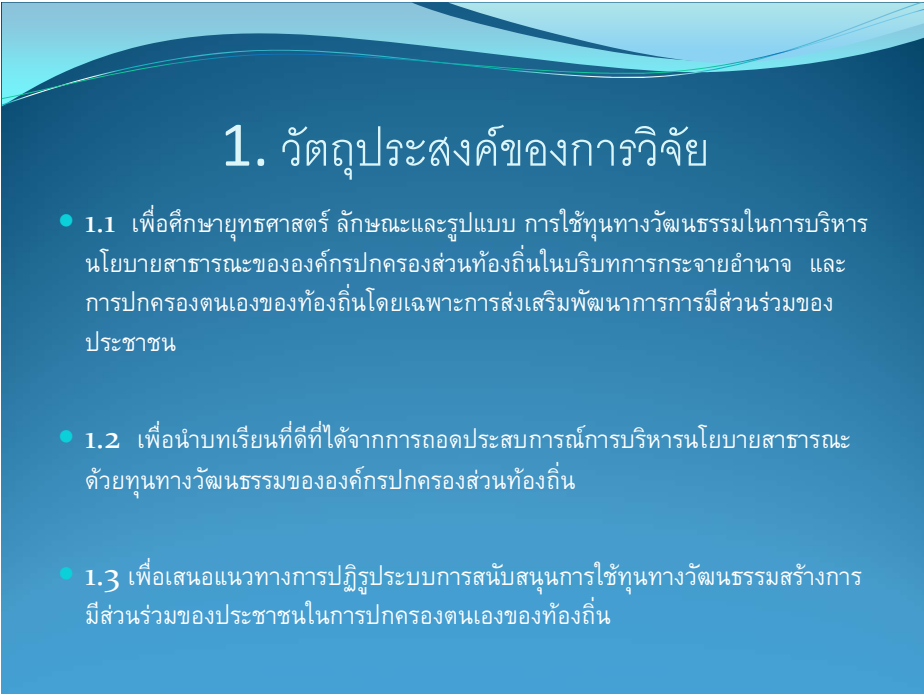

รายงานความก้าวหน้าโครงการ

“การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการกระจายอำนาจ”

ดร.แก้วดา จันทรานุสรณ์

Slide 2

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ ลักษณะและรูปแบบ การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการกระจายอำนาจ และการปกครองตนเองของท้องถิ่นโดยเฉพาะการส่งเสริมพัฒนาการการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 1.2 เพื่อนำบทเรียนที่ดีที่ได้จากการถอดประสบการณ์การบริหารนโยบายสาธารณะด้วยทุนทางวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.3 เพื่อเสนอแนวทางการปฏิรูประบบการสนับสนุนการใช้ทุนทางวัฒนธรรมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองของท้องถิ่น

Slide 3

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 2.1 ทราบยุทธศาสตร์การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการพัฒนาท้องถิ่นไปสู่ความทันสมัยของเทศบาลนครขอนแก่นตามนโยบายการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนตามแนวทางการบริหารราชการที่ดี (Good Governance) ของกระทรวงมหาดไทย

Slide 4

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (ต่อ)

- 2.2 นำบทเรียนที่ดีที่ได้จากการถอดประสบการณ์การบริหารนโยบายสาธารณะด้วยทุนทางวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่แนวทางสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนให้กับกระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ
- 2.3 ได้ผลงานวิจัยเพื่อเสนอแนวทางการปฏิรูประบบการสนับสนุนการใช้ทุนทางวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ทั้งในทางเศรษฐกิจและการเมืองในบริบทการกระจายอำนาจ

Slide 5

3. แนวคิดการวิจัย

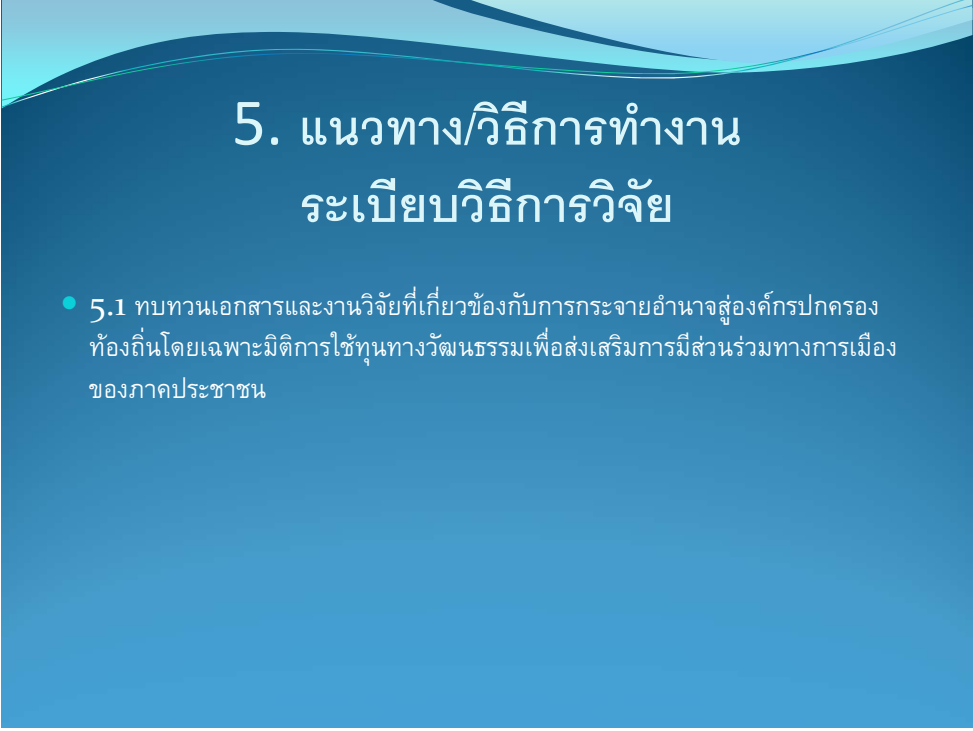
- 3.1 แนวคิดวัฒนธรรมสาธารณะ (Public Culture)
- 3.2 แนวคิดพื้นที่ (space) และแนวคิดพื้นที่อัตลักษณ์ (place identity)
- 3.3 แนวคิดทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Capital)

Slide 6

4. ประเด็น/โจทย์การวิจัย

- 4.1 การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในการบริหารนโยบายสาธารณะ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนในปัจจุบันมียุทธศาสตร์ ลักษณะและรูปแบบอย่างไร
- 4.2 การใช้ทุนทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากภาคประชาชน ควรมีกรอบ แนวทางการดำเนินการอย่างไร
- 4.3 การใช้ทุนทางวัฒนธรรมได้มีส่วนสำคัญในการเปิดพื้นที่ทางสังคมให้กับคนกลุ่มใดบ้างในเวทีการเมืองภาคประชาชน และควรมีแนวทางอย่างไรในการใช้ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง

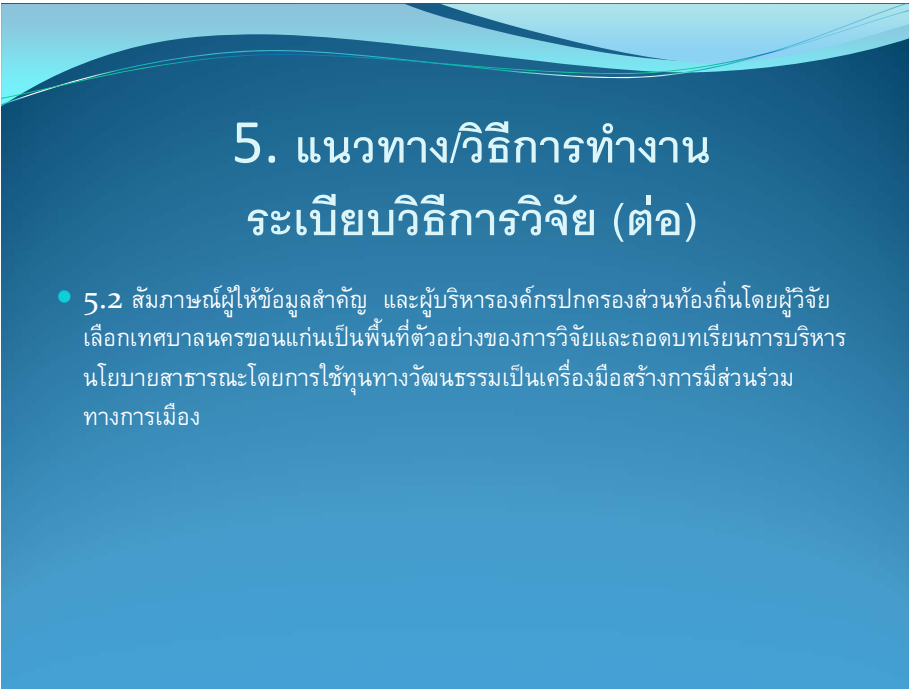
Slide 7

5. แนวทาง/วิธีการทำงาน
ระเบียบวิธีการวิจัย

- 5.1 ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะมิติการใช้ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน

Slide 8

5. แนวทาง/วิธีการทำงาน
ระเบียบวิธีการวิจัย (ต่อ)

- 5.2 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยผู้วิจัยเลือกเทศบาลนครขอนแก่นเป็นพื้นที่ตัวอย่างของการวิจัยและถอดบทเรียนการบริหารนโยบายสาธารณะโดยการใช้ทุนทางวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง

Slide 9

5. แนวทาง/วิธีการทำงาน ระเบียบวิธีการวิจัย (ต่อ)

- 5.3 จากการทบทวนแนวคิดวัฒนธรรมสาธารณะ แนวคิดพื้นที่และพื้นที่อัตลักษณ์ และแนวคิดทุนทางวัฒนธรรม ทำให้ผู้วิจัยผู้วิจัยต้องการอธิบายปรากฏการณ์การใช้ทุนทางวัฒนธรรมในการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนในการดำเนินการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณารูปแบบและลักษณะการใช้ทุนทางวัฒนธรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ การมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน รวมทั้งพิจารณากรอบและแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

Slide 10

5. แนวทาง/วิธีการทำงาน ระเบียบวิธีการวิจัย (ต่อ)

- วิธีการดำเนินการวิจัยและระยะเวลาในการดำเนินโครงการ
 - - สืบเสาะหาข้อมูลความรู้ด้วยการใช้ทุนทางวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารนโยบายสาธารณะภายใต้เงื่อนไขการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
 - - ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน และกระบวนการสร้างอัตลักษณ์เมืองของเทศบาลนครขอนแก่น รวมทั้งสัมภาษณ์คณะผู้บริหารเทศบาลนครขอนแก่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณากรอบ แนวทาง และรูปแบบการใช้ทุนทางวัฒนธรรมสำหรับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

Slide 11

5. แนวทาง/วิธีการทำงาน ระเบียบวิธีการวิจัย (ต่อ)

- วิธีการดำเนินการวิจัยและระยะเวลาในการดำเนินโครงการ (ต่อ)
 - - เปิดเวทีประชุมทางวิชาการเพื่อจัดแสดงและนำเสนอผลการบริหารจัดการนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับ “รางวัลพระปกเกล้าทองคำ” จากสถาบันพระปกเกล้า เพื่อถอดบทเรียนที่ดีและสังเคราะห์ยุทธศาสตร์การใช้งบประมาณทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ณ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Slide 12

5. แนวทาง/วิธีการทำงาน ระเบียบวิธีการวิจัย (ต่อ)

- วิธีการดำเนินการวิจัยและระยะเวลาในการดำเนินโครงการ (ต่อ)
 - - สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอแนะแนวทางในการสนับสนุนการใช้งบประมาณทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน
 - - สรุป และรายงานผลการวิจัย

Slide 13

ความก้าวหน้าของงานวิจัย

- บทที่ 1 แบบเสนอโครงการวิจัย เพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยการส่งเสริมการปกครองตนเองของท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ
- บทที่ 2 สืบเสาะสภาพความรู้ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะ
- บทที่ 3 พัฒนาการทางสังคมวัฒนธรรมของเมืองขอนแก่นจากบริบทการรวมศูนย์สู่การกระจายอำนาจทางการเมือง
- บทที่ 4 พื้นที่วัฒนธรรมสาธารณะ : ทุน ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและปฏิบัติการทางการเมืองในการจัดแสดงอัตลักษณ์ที่หลากหลายของคนขอนแก่น
- บทที่ 5 พิธีกรรม : พื้นที่การสื่อสารและหลอมอำนาจสังคมการเมืองและประชาสังคม
- บทที่ 6 ถอดรหัสการเมืองภาคประชาชนและเสียงของคนขอนแก่น

Slide 14

บทที่ 1

แบบเสนอโครงการวิจัย เพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยการส่งเสริมการปกครองตนเองของท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ

- ความสำคัญของปัญหาการวิจัย
- วัตถุประสงค์
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- แนวคิดการวิจัย
- ประเด็น/โจทย์การวิจัย
- แนวทาง/วิธีการทำงาน ระเบียบวิธีการวิจัย
- วิธีการดำเนินการวิจัยและระยะเวลาในการดำเนินโครงการ
- ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

Slide 15

บทที่ 2
สำรวจ
สภาพ
ความรู้ว่าด้วย
การปกครอง
ท้องถิ่น การ
กระจาย
อำนาจ และ
การมีส่วนร่วม
ทางการเมือง
ในการบริหาร
นโยบาย
สาธารณะ

- แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ
- แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
- ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล
- แนวคิดว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินนโยบายสาธารณะ
- ความหมายนโยบายสาธารณะ
- ทฤษฎีหรือตัวแบบในการกำหนดนโยบายของรัฐ
- กระบวนการนโยบายสาธารณะ
- ความสำคัญของการศึกษานโยบายสาธารณะ
- ประสพการณ์การกระจายตัวอำนาจการปกครองสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นในประเทศไทย
- กระบวนทัศน์ใหม่ในการบริหารรัฐกิจ

Slide 16

บทที่ 2 (ต่อ)
สำรวจ
สภาพ
ความรู้ว่าด้วย
การปกครอง
ท้องถิ่น การ
กระจาย
อำนาจ และ
การมีส่วนร่วม
ทางการเมือง
ในการบริหาร
นโยบาย
สาธารณะ

- ทิศทางและสาระัตถะของการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นในบริบทการปฏิรูปทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ 2540 และ 2550
- แนวคิดว่าด้วยการมีส่วนร่วมในฐานะนวัตกรรมทางการเมืองของท้องถิ่น
- จุดยืนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ
- เทศบาลนครขอนแก่น กรณี Best Practices ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - สภาเมืองขอนแก่น
 - ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์
- ข้อเสนอแนะด้านการกระจายอำนาจและเรียนรู้จากประสพการณ์จริงของนวัตกรรมท้องถิ่นไทย

Slide 17

Slide 18

บทที่ 3
พัฒนาการทาง
สังคม
วัฒนธรรม
ของเมือง
ขอนแก่นจาก
บริบทการรวม
ศูนย์สู่การ
กระจาย
อำนาจทาง
การเมือง

- เมืองขอนแก่นในบริบทของการก่อตั้งเมืองและการปฏิรูปการปกครองในหัวเมืองลาว
- จังหวัดขอนแก่นกับการพัฒนาไปสู่ความทันสมัย
- ขอนแก่นในบริบทแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- บทบาทของรัฐไทยกับเทศบาลฯ : โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับท้องถิ่นและองค์กรเหนือรัฐ ในบริบทการกระจายอำนาจและวาทกรรมการพัฒนาเมืองน่าอยู่
- สรุป

Slide 19

บทที่ 4
พื้นที่
วัฒนธรรม
สาธารณะ :
ทุน
ความสัมพันธ์
เชิงอำนาจและ
ปฏิบัติการ
ทางการเมือง
ในการจัด
แสดง
อัตลักษณ์ที่
หลากหลาย
ของคน
ขอนแก่น

- บทนำ
- เรื่องเล่านอกพิพิธภัณฑ์ : พื้นที่สาธารณะและความสัมพันธ์เชิงอำนาจ
 - ฝัลาวในศาลเจ้าจีน...กระถางรูปลำดับสุดท้าย : การเปลี่ยนแปลงลำดับความสัมพันธ์ของอำนาจในบริบททุนนิยมและความทันสมัย
 - จากศาลหลักเมืองถึงถนนศรีจันทร์ : เมื่อจักรวาลวิทยาของเมืองถูกกำหนดด้วยอำนาจรัฐและทุน

Slide 20

บทที่ 4 (ต่อ)
พื้นที่
วัฒนธรรม
สาธารณะ :
ทุน
ความสัมพันธ์
เชิงอำนาจและ
ปฏิบัติการ
ทางการเมือง
ในการจัด
แสดง
อัตลักษณ์ที่
หลากหลาย
ของคน
ขอนแก่น

- เรื่องเล่านอกพิพิธภัณฑ์ : พื้นที่สาธารณะและความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (ต่อ)
 - เมื่อบุญเดือน 5 กลายเป็นงานประเพณีสุดยอดเยี่ยมสงกรานต์อีสาน เทศกาลดอกคูณเสียงแคน และถนนข้าวเหนียว : การช่วงชิงความหมายบนพื้นที่วัฒนธรรมโดยเทศบาลฯ ทุน และ ททท.
 - ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น : สัญลักษณ์อำนาจราชการและการเมืองของการจัดแสดงวัฒนธรรม
 - “บุญ” : พื้นที่ของการช่วงชิงอำนาจรัฐ การตอกย้ำอำนาจทุนทายาทเงินโพ้นทะเล และการกีดกัน “ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม”
- สรุป

Slide 21

Slide 22

Slide 23

Slide 24

บทที่ 5
พิธีกรรม :
พื้นที่การ
สื่อสารและ
หลอมอำนาจ
สังคม
การเมืองและ
ประชาสังคม

- บทนำ
- “รักพัฒนานครขอนแก่น” กับ พิธีกรรมแห่ง
“ปืมหามงคล”
 - พิธีบวงสรวงและสมโภชประตูเมือง : พื้นที่
ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจราชการและ
ภาคเอกชน
 - หลักเมือง : พื้นที่การเมืองของวัฒนธรรม
 - หลักเมือง : พื้นที่ปฏิบัติการของการเมือง
เรื่องการกระจายอำนาจ
- พิธีกรรมกับกระบวนการประชาสังคมและการสร้าง
อำนาจนำทางวัฒนธรรม
- บทสรุป

Slide 25

Slide 26

Slide 27

บทที่ 6
ถอดรหัส
การเมืองภาค
ประชาชนและ
เสียงของคน
ขอนแก่น

- บทนำ
- การบริหารจัดการนโยบายสาธารณะและการสร้าง
วัฒนธรรมเมือง : ถอดรหัสนวัตกรรมท้องถิ่น 49
(Decode Local Innovation Show 2006)
 - วาทกรรมเมืองน่าอยู่สู่อำนาจอุปถัมภ์ :
สภาเมืองนิตพิเศษ
“คนขอนแก่นไม่ทอดทิ้งกัน”
 - ขอนแก่นเมืองในสวน 2550
(Khon Kaen Green City 2007)

Slide 28

ภาคเอกชนกับการมีส่วนร่วมส่งเสริมอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

Slide 29

บทที่ 6 (ต่อ)
ถอดรหัส
การเมืองภาค
ประชาชนและ
เสียงของคน
ขอนแก่น

- การจัดแสดงทางวัฒนธรรมในพื้นที่สาธารณะของ
“เมืองหมอแคน” : การนำเสนออัตลักษณ์
“คนขอนแก่น”
 - จากสื่อเหลืองดอกคูนถึงสื่อเหลืองสินไช
: ธรรมชาติจากท้องถิ่น
- ภาคเอกชนกับอัตลักษณ์ขอนแก่นในพื้นที่
สาธารณะ
- การเมืองในพื้นที่จัดแสดงทางวัฒนธรรม :
จินตนาการความเป็นชุมชนและความเป็นชาติ
- สรุป

Slide 30

ผู้วิจัยร่วมสังเกตการณ์การประชุมคณะกรรมการสภา
เมืองชำระข้อมูลพิพธภัณฑ์เมือง

The photograph shows a group of approximately 15 people, including men and women of various ages, seated around a long, light-colored wooden conference table. They are in a well-lit room with large windows on the right side. Some individuals are looking at documents or laptops, while others are engaged in conversation. The room has a formal atmosphere, with framed pictures on the wall and blue plastic chairs provided for the participants.

Slide 31

สรุปภาพรวมความก้าวหน้า

- จากการสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ตัวอย่างการศึกษาการใช้ทุนทางวัฒนธรรมในระดับปฏิบัติการมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอในระดับแนวคิดและโครงสร้าง ซึ่งทำให้ไม่เห็นความหลากหลายของทุนทางวัฒนธรรมและลักษณะเฉพาะในแต่ละพื้นที่
- จากการเก็บข้อมูลเอกสารเฉพาะกรณีเทศบาลนครขอนแก่นพบว่า องค์การปกครองท้องถิ่นถูกกำหนดแนวทางการปกครองโดยรัฐและองค์กรเหนือรัฐในระดับแนวคิดและโครงสร้างการบริหารจัดการ การส่งเสริมการมีส่วนร่วม

Slide 32

- จากข้อมูลระดับปฏิบัติการ กรณีเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า เทศบาลฯ ได้ตีความโจทย์การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากฐานทุนทางสังคมวัฒนธรรม อันเอื้อต่อการใช้เครือข่ายของทุนทางสังคมของกลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลาย และอาศัยรูปแบบประเพณี พิธีกรรม เพื่อสร้างความหมายให้กับพื้นที่สาธารณะอันนำไปสู่การยึดโยงความสัมพันธ์ของผู้คนกับพื้นที่อัตลักษณ์ นอกจากนี้คณะผู้บริหารฯ ยังเรียนรู้ที่จะนำระบบคุณค่าทางสังคมดั้งเดิมที่หลากหลายไปส่งเสริมรูปแบบ กระบวนทัศน์ใหม่ในการบริหารรัฐกิจเพื่อนำเสนอภาพการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

Slide 33

ประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อ

- ถอดรหัสข้อมูลระดับปฏิบัติการ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและรูปแบบของการใช้ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนฯ เพื่อยกระดับข้อมูลสู่ระดับแนวคิดและอธิบายความเชื่อมโยงกับระดับโครงสร้างของการใช้ทุนทางวัฒนธรรมในฐานะนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารนโยบายสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทการกระจายอำนาจ

Slide 34

จบการนำเสนอ

ขอบคุณค่ะ

Slide 1

รายงานความก้าวหน้า

โครงการศึกษาเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวง กรม
ซึ่งขัดหรือแย้งกับภารกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พระราชบัญญัติกำหนดแผน
และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

เสนอโดย ส.ต.ท.มนตรี แดงศรี

Slide 2

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่ อปท.

แนวคิดทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ

โดยทั่วไปหลักการปกครองประเทศนิยมแบ่งเป็น ๓ หลัก คือ

๑. หลักการรวมอำนาจปกครอง หมายถึง หลักการจัดวางระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยรวมอำนาจในการปกครองไว้ให้แก่การบริหารราชการส่วนกลางอันได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม
๒. หลักการแบ่งอำนาจการปกครอง หมายถึง หลักการที่การบริหารราชการส่วนกลางได้จัดแบ่งอำนาจวินิจฉัยและสั่งการบางส่วนไปให้ข้าราชการในส่วนภูมิภาค โดยให้มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจ ตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ตลอดจนเริ่มได้ในการรอบแห่งนโยบายของรัฐบาลที่ได้วางไว้
๓. หลักการกระจายอำนาจปกครอง หมายถึง หลักการที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยราชการส่วนกลางให้จัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง โดยมีอิสระตามสมควร เป็นการมอบอำนาจให้ทั้งในด้านการเมืองและการบริหาร เป็นเรื่องที่ท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดคน นโยบายและควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายท้องถิ่นของตนเองได้

Slide 3

ศึกษาแนวคิด การกระจายอำนาจให้แก่ อปท.

แนวคิดการกระจายอำนาจ คือ

การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลาง ไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ หรือหน่วยงานบางหน่วยงาน รับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากองค์การปกครองส่วนกลาง ดังนั้นเห็นว่าการกระจายอำนาจมี ๒ รูปแบบ คือ

๑. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการ หรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการ ปกครองตนเองพอสมควร

๒. การกระจายอำนาจตามบริการ หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบาง กิจการจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลาง ไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบ เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

Slide 4

ศึกษารูปแบบและโครงสร้างขององค์กรปกครองท้องถิ่น ในระบบการบริหารราชการแผ่นดิน

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นส่วนหนึ่งในระบบบริหารราชการแผ่นดิน ของไทย เป็นการให้อำนาจแก่ประชาชนในการตัดสินใจในกิจการต่างๆ ของท้องถิ่นเอง ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยแบ่งออกเป็นรูปแบบได้ดังนี้

(ก) รูปแบบพิเศษ ได้แก่

ก. กรุงเทพมหานคร

ข. เมืองพัทยา

(ข) รูปแบบทั่วไป ได้แก่

ก. องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข. เทศบาล

ค. องค์การบริหารส่วนตำบล

Slide 5

การกำกับ และควบคุม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน

๑. วิธีการควบคุม

- โดยบทบัญญัติของกฎหมาย เช่น การจัดตั้ง การยุบเลิก
- โดยกระบวนการยุติธรรม เช่น การถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ในกรณีต่างๆ
- โดยการบริหารของหน่วยการปกครองท้องถิ่น เช่น วิธีสอบถามติดตามผล วิธี

อนุมัติและให้ความเห็นชอบ วิธีกำหนดมาตรฐานของงานบริการ เป็นต้น

๒. การควบคุมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของหน่วยงานราชการ ส่วนกลางและส่วน ภูมิภาคของไทยในปัจจุบัน

- รูปแบบการควบคุมและกำกับเหนือการกระทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การออก กฎ ระเบียบ เป็นต้น

- รูปแบบการควบคุมและกำกับเหนือบุคคลทั้งในส่วนของผู้บริหารท้องถิ่นและ ข้าราชการพนักงาน ลูกจ้างของ อปท. และการควบคุมกำกับดูแลเหนือองค์กร เช่น การ ออกคำสั่งปฏิบัติงาน การยุบสภา อปท. เป็นต้น

Slide 6

หน่วยงานหลักซึ่งทำหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจในการออก กฎกระทรวง ระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย)

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เช่น ดำเนินการจัดทำ แก้ไข ปรับปรุง กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ อปท. รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และกำกับดูแลการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ อปท.

- กรมโยธาธิการและผังเมือง เช่น อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็น ประธานกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจหน้าที่ ให้ความเห็นชอบในการออกข้อบัญญัติ ท้องถิ่น และในการกำกับดูแลตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

กระทรวงสาธารณสุข (รมต.รักษาการตามพระราชบัญญัติ และให้มีอำนาจในการแต่งตั้ง เจ้าพนักงานสาธารณสุข กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมหรือยกเว้น ค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ เช่น การอัตรา ค่าจัดเก็บขยะ)

Slide 7

หน่วยงานหลักซึ่งทำหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงคมนาคม พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ กำหนดให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ รักษาการมีอำนาจในการออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงท้องถิ่นตามมาตรา ๑๕ ในกรณีที่รัฐมนตรียังไม่ได้แต่งตั้งผู้ดำเนินการทางหลวง ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับข้อกำหนด ระเบียบ แนวปฏิบัติต่างๆ ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงทรัพยากรและธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในส่วนของการป้องกันไฟฟ้า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการกิจด้านการชลประทาน กรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีในส่วนของ การอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ การจัดเก็บค่าธรรมเนียม (กำหนดแนวทางการปฏิบัติให้ อปท.ดำเนินการ) เป็นต้น

Slide 8

คำพิพากษาศาลที่เกี่ยวข้องกับ กฎ ระเบียบ ที่ขัดต่อ รธน.และ กฎหมายกระจายอำนาจ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๖๑/๒๕๔๕

เพิกถอนหนังสือของกระทรวงมหาดไทยที่ มท.๐๘๐๘.๓/ว๐๖๑๑ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยศาลได้พิจารณาและพิพากษาว่าเนื้อหาของหนังสือเวียนดังกล่าว มีลักษณะเป็นกฎที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญเนื่องจากรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ ประกอบกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๘๓ วรรคสอง ได้บัญญัติว่าการกำกับดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติแต่ต้องเป็นไปเพื่อ การคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

Slide 9

คำพิพากษาศาลที่เกี่ยวข้องกับ กฎ ระเบียบ ที่ขัดต่อ รธน.และ กฎหมายกระจายอำนาจ

คำพิพากษาศาลปกครองนครศรีธรรมราช หมายเลขคดีแดง ๒๑/๒๕๕๓

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายเงินเป็นค่าซื้อวัสดุและเครื่องใช้ไฟฟ้าให้แก่ตำรวจชุมชนและซื้อเสื้อแจ็คเก็ตให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ศาลได้พิจารณาพิพากษาว่าไม่เป็นการดำเนินการที่นอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือผิดระเบียบแต่อย่างใด เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ อปท. ในด้านสาธารณสุข การอนามัย ครอบครัวและการรักษาพยาบาล และการรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ดังนั้นการจัดซื้อวัสดุดังกล่าวจึงเป็นการดำเนินการตามขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติ

Slide 10

กฎ ระเบียบ คำสั่ง และหนังสือราชการต่างๆ ของกระทรวง กรม ที่กำหนดให้อปท. ถือปฏิบัติ ซึ่งขัดหรือแย้งกับ รัฐธรรมนูญพ.ศ. ๒๕๕๐ หรือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

๒๑.๑ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๒ วรรค ๒ และ ระเบียบว่าด้วยการดูแลรักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๐ (๑) และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๒๔)

สาระสำคัญของ พรบ.ปกครองท้องที่ ฯและระเบียบว่าด้วยการดูแล และคุ้มครองที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติฯ คือ การกำหนดให้นายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อันอยู่ในตำบลนั้น รวมถึงการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการหรือดำเนินการฝ่ายเดียวในกรณีที่มีข้อพิพาทหรือคดีเกี่ยวกับที่ดิน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และมีให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด และปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

Slide 11

กฎ ระเบียบ คำสั่ง และหนังสือราชการต่างๆ ของกระทรวง กรม ที่กำหนดให้อปท. ถือปฏิบัติ ซึ่งขัดหรือแย้งกับ รัฐธรรมนูญพ.ศ. ๒๕๕๐ หรือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

๒.๒ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ ๒.๕ ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๑ , มาตรา ๒๘๒, มาตรา ๒๘๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ (๑๑) การบำรุงรักษาสีลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอัน ดีของท้องถิ่น (๑๔)การส่งเสริมกีฬา มาตรา๑๖ (๑๘) การส่งเสริมการกีฬา จาริตประเพณี และ วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และมาตรา ๑๘

สาระสำคัญของหนังสือ คือ การกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการจัดกีฬานักเรียน เยาวชน หรือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ ทั้งในด้านค่าพาหนะเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าเช่า ที่พัก ค่าอุปกรณ์การกีฬาหรือกรีฑา ค่าชุดกีฬา หรือชุดนักกรีฑา พร้อมรองเท้าถุงเท้า และค่าใช้จ่าย เบ็ดเตล็ด ค่าตอบแทนผู้ควบคุม และผู้ฝึกสอน รวมถึงกรณี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าภาพ จัดการแข่งขัน

Slide 12

กฎ ระเบียบ คำสั่ง และหนังสือราชการต่างๆ ของกระทรวง กรม ที่กำหนดให้อปท. ถือปฏิบัติ ซึ่งขัดหรือแย้งกับ รัฐธรรมนูญพ.ศ. ๒๕๕๐ หรือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

๒.๓ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๕๓.๒/ว๑๕๑๘ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่อง แนวทาง ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไป จัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานที่ศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๑ และมาตรา ๒๘๒ ประกอบพระราชบัญญัติกำหนดแผน และ ขั้นตอนการกระจายอำนาจใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ (๕) มาตรา๑๗ (๖) และมาตรา ๑๘

เนื้อหาของหนังสือ คือ ให้ผู้บริหาร อปท.มอบอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายเงิน การ เก็บรักษาเงิน ฯลฯ ไปให้กับหัวหน้าสถานศึกษา ที่มีวงเงินครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสน บาทถ้วน) ไปให้พนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะกรณีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเล็กของ อบต./เทศบาล ตำบล โดยไม่ต้องผ่านการเห็นชอบหรืออนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น

Slide 13

กฎ ระเบียบ คำสั่ง และหนังสือราชการต่างๆ ของกระทรวง กรม ที่กำหนดให้อปท. ถือปฏิบัติ ซึ่งขัดหรือแย้งกับ รัฐธรรมนูญพ.ศ. ๒๕๕๐ หรือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

๒.๔ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๓ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๑ วรรคหนึ่ง และรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๘๓

รายละเอียดเนื้อหาโดยสรุปของระเบียบดังกล่าว นั้น เป็นการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากผู้อำนวยการ(ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕ และ มาตรา ๓๕ วรรคสอง โดยระเบียบในข้อ ๒.๔.๒ เป็นการจำกัดคุณสมบัติโดยผู้ที่จะเป็นเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้จะต้อง เป็นผู้ปฏิบัติงาน หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรตามที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กำหนด หรือหลักสูตรอื่น ที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้การรับรอง เท่านั้น

Slide 14

กฎ ระเบียบ คำสั่ง และหนังสือราชการต่างๆ ของกระทรวง กรม ที่กำหนดให้อปท. ถือปฏิบัติ ซึ่งขัดหรือแย้งกับ รัฐธรรมนูญพ.ศ. ๒๕๕๐ หรือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

๒.๕ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๐.๕/ว ๔๑๕ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ขัดต่อ รัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๑ มาตรา ๒๘๒ และมาตรา ๒๘๓

เนื้อหาและที่มาของหนังสือโดยสรุป คือ คณะกรรมการการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแนวทางการจัดหาคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว เห็นว่าควรให้จังหวัดจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ระดับจังหวัด เพื่อเป็นผู้พิจารณาอนุมัติโครงการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในวงเงินไม่เกิน ๕ ล้านบาท และถ้าในกรณีที่เกินวงเงิน ๕ ล้านบาท ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเสนอให้ คณะกรรมการการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๗ เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐ โดยให้แต่ละกระทรวงตั้งคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวง

Slide 15

ตารางแผนการดำเนินงานในช่วงต่อไป

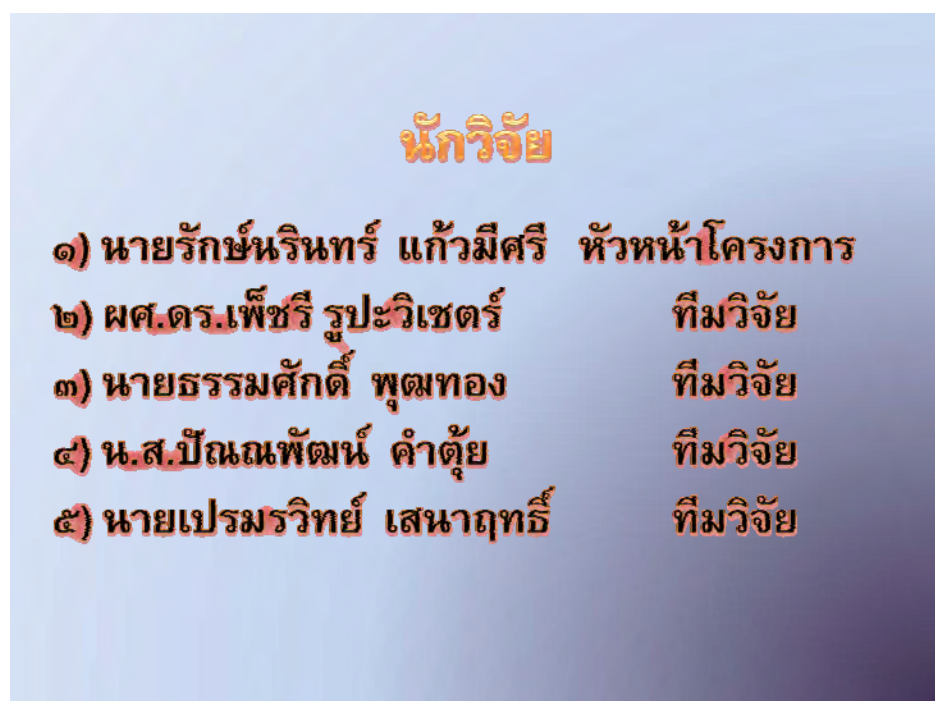
ช่วงเวลา	กิจกรรม (activities)	ผลงานที่คาดว่าจะได้รับ (outputs)
๑๕ มี.ค.-เม.ย. ๕๕	ศึกษา กฎ ระเบียบ คำสั่ง ที่จัดรัฐธรรมนูญ และกฎหมายกระจายอำนาจฯ (ต่อ) รวมถึงศึกษาผลกระทบของการออก กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวง กรม ต่อการปฏิบัติงานและอำนาจหน้าที่ของ อปท.	ได้ทราบ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ที่จัดรัฐธรรมนูญ และกฎหมายกระจายอำนาจฯ รวมถึงผลกระทบของการออก กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวง กรม ต่อการปฏิบัติงานและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ค. ๕๕	จัดการประชุมรับฟังข้อเสนอแนะ ถึงผลกระทบของการออก กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวง กรม ต่อการปฏิบัติงานและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากผู้เกี่ยวข้องใน อปท.	ได้ทราบข้อเสนอแนะด้าน ผลกระทบของการออก กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวง กรม ต่อการปฏิบัติงานและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มี.ย. – ก.ค. ๕๕	วิเคราะห์ผลกระทบของการออก กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวง กรม ต่างๆ ต่อการปฏิบัติตามภารกิจและอปท. พร้อมเสนอแนะแนวทางในการออก กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวง กรม เพื่อมิให้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพรบ.กระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้สอดคล้องกับความต้องการของอปท. ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ สนองตอบความต้องการของประชาชน และชุมชน	ได้บทสรุปของผลกระทบและข้อเสนอแนะในการออก กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวง กรม เพื่อมิให้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพรบ.กระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้สอดคล้องกับความต้องการของอปท. ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ สนองตอบความต้องการของประชาชน และชุมชน
ส.ค.๕๕ – ก.ย. ๕๕	จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์นำเสนอ	ได้รายงานวิจัยเพื่อนำเสนอ

จบการนำเสนอ

Slide 1

Slide 2

Slide 3

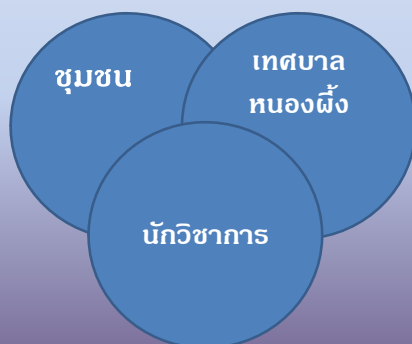
โจทย์วิจัย

๑. ข้อมูลที่สำคัญที่เทศบาลตำบลหนองผึ้ง และ อปท.ใกล้เคียง จำเป็นต้องมีเพื่อจัดการความร่วมมือด้านการจำกัดขยะ ระหว่างกันมีอะไรบ้าง
๒. รูปแบบการทำงานร่วมกันเชิงพื้นที่ด้านการจำกัดขยะ ที่ประสบความสำเร็จต้องมีภาคีความร่วมมือเป็นใครบ้าง และมีกลไกการทำงานร่วมกันอย่างไร
๓. กระบวนการจัดการความรู้ด้านการจัดการขยะข้ามแดน ที่เหมาะสมควรมีรูปแบบอย่างไร
๔. แผนการทำงานในรูปแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ ในการจัดการปัญหาขยะข้ามแดนซึ่งรวมถึง ของเสีย สิ่งปฏิกูล อุจจาระ ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

Slide 4

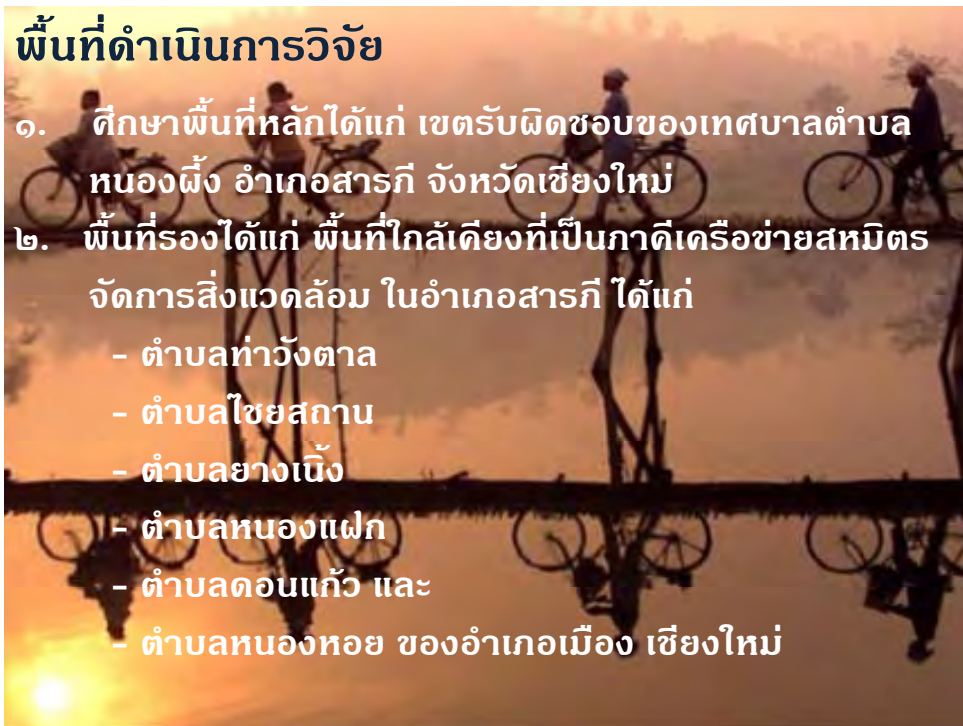
วิธีการวิจัย

วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
(Participatory Action Research)

ภาคีเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อม

Slide 5

พื้นที่ดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาพื้นที่หลักได้แก่ เขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสарภักี จังหวัดเชียงใหม่
๒. พื้นที่รองได้แก่ พื้นที่ใกล้เคียงที่เป็นภาคีเครือข่ายสหมิตรจัดการสิ่งแวดล้อม ในอำเภอสарภักี ได้แก่
 - ตำบลท่าวังตาล
 - ตำบลไชยสถาน
 - ตำบลยางเนิ้ง
 - ตำบลหนองแฝก
 - ตำบลดอนแก้ว และ
 - ตำบลหนองหอย ของอำเภอเมือง เชียงใหม่

Slide 6

เครื่องมือ วิธีการที่ใช้ในการวิจัย

- นักวิจัย
- กระบวนการ 5 ขั้นตอน
- เก็บรวบรวมจากเอกสาร
- ใช้การสังเกต แบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม
- ใช้แบบการบันทึก สันทนากลุ่ม
- ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง
- ใช้แบบประเมิน
- จากกล้องถ่ายภาพและเครื่องบันทึกเสียง

Slide 7

ขั้นตอนดำเนินงานวิจัย

ขั้นที่ 1

ประชุมคณะวิจัย ที่ปรึกษาโครงการ (Working Group)

- ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์
- ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดการวิจัย ประเด็นการศึกษาวิจัย โจทย์การวิจัยในเชิงพัฒนาระดับพื้นที่
- กรอบและวิธีการดำเนินการด้านการวิจัยร่วมกัน และ
- กำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกัน (Action plan)
- กรอบแนวคิดและวิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือทางการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

Slide 8

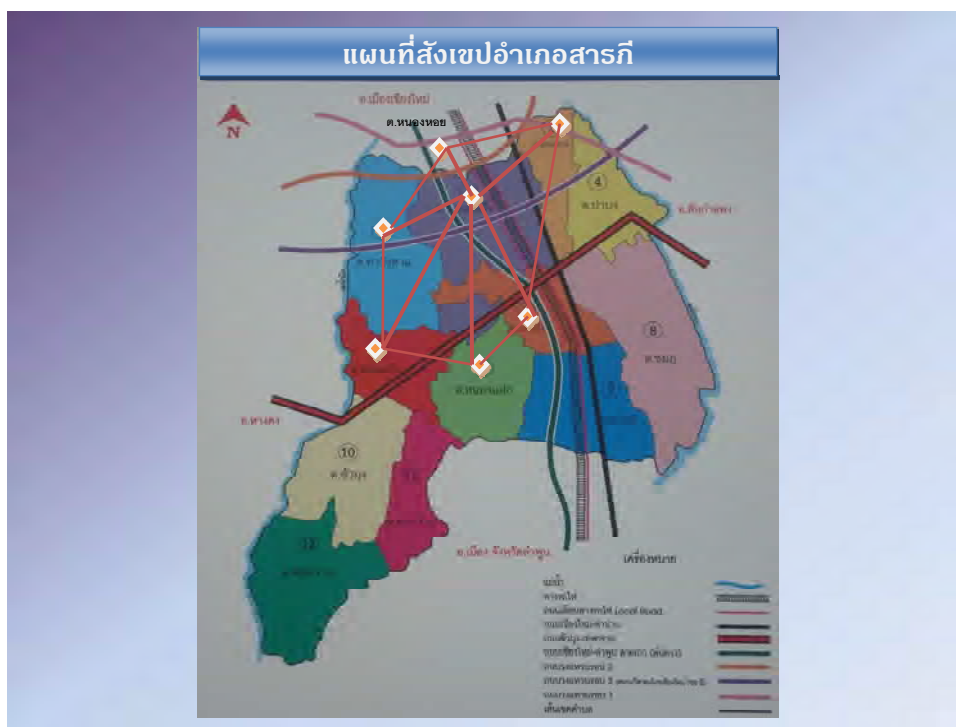
ขั้นตอนดำเนินงานวิจัย

ขั้นที่ 2

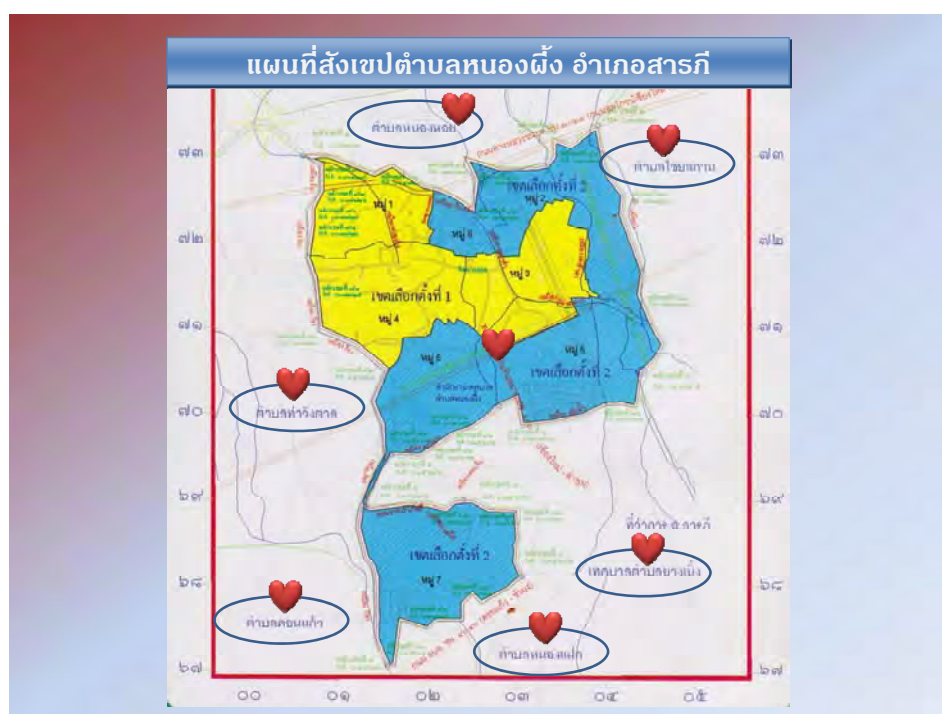
ศึกษาบททวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Review Literature) ในประเทศและต่างประเทศ

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน
- บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอย
- แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน
- แนวคิดวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
- แนวคิดกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม
- แนวคิดการขับเคลื่อนประชาสังคม
- แนวคิดนโยบายสาธารณะ
- เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Slide 9

Slide 10

Slide 11

การศึกษาชุมชนด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
ในเขตเทศบาลตำบลหนองผึ่ง

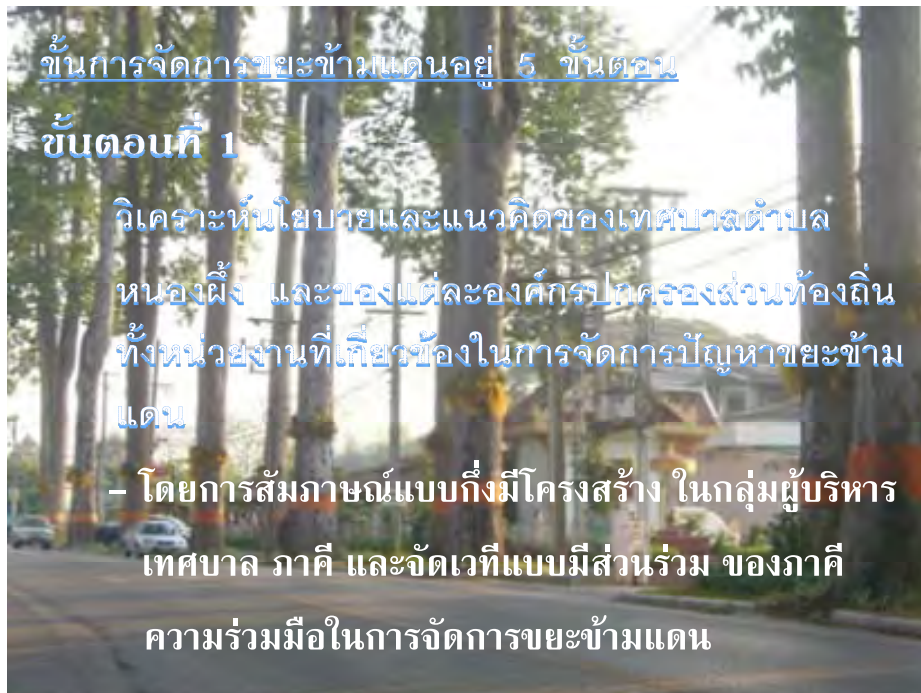
- ปัญหาสุขภาพที่สำคัญของประชากรชุมชนตำบลหนองผึ่ง
- การสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่จำเป็นสำหรับชีวิตตามแนวทาง
สุขบัญญัติแห่งชาติ
- ปัญหาการดูแลรักษาความสะอาด
- ปัญหาการรักษาฟันให้แข็งแรง และแปรงฟันทุกวันอย่างถูกต้อง และ
ปัญหาล้างมือให้สะอาด ก่อนกินอาหารและหลังการขับถ่าย และการ
ออกกำลังกาย
- ปัญหาการรับประทานอาหาร
- ปัญหา บุหรี่ สุรา สารเสพติด การพนัน และการสำส่อนทางเพศ
- ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว
- ปัญหาอุบัติเหตุ

Slide 12

การศึกษาชุมชนด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
ในเขตเทศบาลตำบลหนองผึ่ง

- ปัญหาจิตสำนึกของสังคม
- ปัญหาด้านจิตใจ
- สถานะสุขภาพของประชาชนชุมชนตำบลหนองผึ่ง
- ข้อมูล สาเหตุการป่วยที่สำคัญของประชาชนตำบลหนองผึ่ง
- ข้อมูลสาเหตุการตายที่สำคัญของประชาชนตำบลหนองผึ่ง
(ต่อแสนประชากร)
- สรุปปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ตำบลหนองผึ่ง
- การบังคับใช้เทศบัญญัติในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ
ระดับท้องถิ่น

Slide 13

ขั้นการจัดการขยะข้ามแดนอยู่ 5 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1

วิเคราะห์นโยบายและแนวคิดของเทศบาลตำบล
หนองผึ้ง และของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการปัญหาขยะข้าม
แดน

- โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ในกลุ่มผู้บริหาร
เทศบาล ภาคิ และจัดเวทีแบบมีส่วนร่วม ของภาคิ
ความร่วมมือในการจัดการขยะข้ามแดน

Slide 14

ประเด็น

ด้านนโยบายเรื่องการจัดการขยะ

- ปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่
- ปริมาณขยะต่อเดือน การจัดเก็บ และรายจ่ายที่เกิดขึ้น
- ความเห็นในเรื่องของการจัดการขยะ
- การแก้ไขปัญหาขยะในพื้นที่กับนโยบายที่กำหนด
- ปัญหาขยะนอกพื้นที่
- แนวทางที่จะยังคงดำเนินการต่อไป
- แนวทางความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นในการจัดการขยะ
ร่วมกัน

Slide 15

ขั้นตอนที่ ๒

ประเมินสถานการณ์ปัญหา ขยะข้ามแดนในพื้นที่ท้องถิ่น
ตำบลหนองผึ้ง และจุดเชื่อมต่อระหว่างท้องถิ่น

- ดำเนินการเก็บข้อมูลในพื้นที่และของท้องถิ่นภาคี
ความร่วมมือสำหรับจัดทำฐานข้อมูลปัญหาขยะข้ามแดน
ระดับตำบล ระดับอำเภอให้ชุมชนท้องถิ่น
- จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Capacity
Building) เพื่อให้มีฐานข้อมูลระดับตำบลให้ชุมชนท้องถิ่น
และองค์ความรู้ในการดำเนินการกับเทศบาลใกล้เคียง
(พื้นที่รอง ๖ ตำบล)

Slide 16

ดำเนินการเก็บข้อมูลในพื้นที่และของท้องถิ่นภาคีความร่วมมือสำหรับจัดทำ
ฐานข้อมูลปัญหาขยะข้ามแดนระดับตำบล ระดับอำเภอให้ชุมชนท้องถิ่น

- แนวโน้มปริมาณขยะที่เทศบาลแต่ละแห่งดำเนินการเก็บ แต่ละวัน เดือน ปี ย้อนหลัง 3 ปี
- สถิติการใช้งบประมาณในเทศบาลในการจัดการขยะ ย้อนหลัง 3 ปี ตลอดถึงการโอนงบประมาณในแต่ละปี
- จำนวนประเด็นข้อร้องเรียนที่มาจากปัญหาขยะ ย้อนหลัง 3 ปี
- เส้นทางขยะข้ามแดนของแต่ละพื้นที่ ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นที่มีปัญหามากที่สุด
- ปัญหาการจัดการขยะข้ามแดนของแต่ละท้องถิ่น

Slide 17

จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Capacity Building)
 เพื่อให้มีฐานข้อมูลระดับตำบลให้ชุมชนท้องถิ่น และองค์ความรู้ในการดำเนินการกับเทศบาลใกล้เคียง (พื้นที่รอง ๖ ตำบล) ในรูปเครือข่ายภาคีความร่วมมือระดับอำเภอ

**ประเด็นสถานการณ์
 ปัญหาชายในพื้นที่**

Slide 18

**ประเด็นทางเลือก
 ทางออก ในการ
 จัดการขยะข้ามแดน**

Slide 19

**ประเด็นบูรณาการ
ร่วมของท้องถิ่นใน
การจัดการปัญหาขยะ
ในพื้นที่**

Slide 20

งานที่ค้างคาต้องดำเนินการ

ยังขาดการลงพื้นที่ในภาคีเครือข่ายอีก 1 คือเทศบาลตำบลไชยสถาน ซึ่งได้ลงพื้นที่ 21 มีนาคม 2555

ปัญหาอุปสรรคในการวิจัย

- ไม่สามารถดำเนินตามเวลาที่กำหนดไว้ ต้องให้พื้นที่ที่มีความพร้อมก่อน เพราะด้วยภารกิจงานของเจ้าของพื้นที่ และการประสานงานของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย
- ข้อมูลที่ทีมวิจัยมียังจะต้องจำแนก แยกแยะข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ ในข้อมูลบางประเด็นยังขาดความสมบูรณ์ที่ทีมวิจัยจะได้ลงไปเก็บเพิ่มเติม ให้ข้อมูลสมบูรณ์และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

Slide 21

ขั้นตอนที่ 3

การขับเคลื่อนประชาสังคม เพื่อจัดการปัญหาขยะข้ามแดนทั้งระดับ
ชุมชน และท้องถิ่น

ลงพื้นที่วิจัยหลัก เขตเทศบาลตำบลหนองฉาง เพื่อจัดกระบวนการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้

- วิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน
- การค้นหาข้อมูลสำคัญสู่ชาวบ้าน
- การวางแผนร่วมกัน
- การปฏิบัติกร่วม
- การกำหนดมาตรการทางสังคมสู่โยกยาสสาธารณะ
- การวางแผนรณรงค์แบบแยก ร่วมกัน ภาครัฐ ท้องถิ่น ชุมชน เพื่อให้
เกิดการดำเนินงานอย่างบูรณาการในพื้นที่

Slide 22

วิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน ค้นหาข้อมูลสำคัญสู่ชาวบ้าน และ การวางแผนร่วมกัน

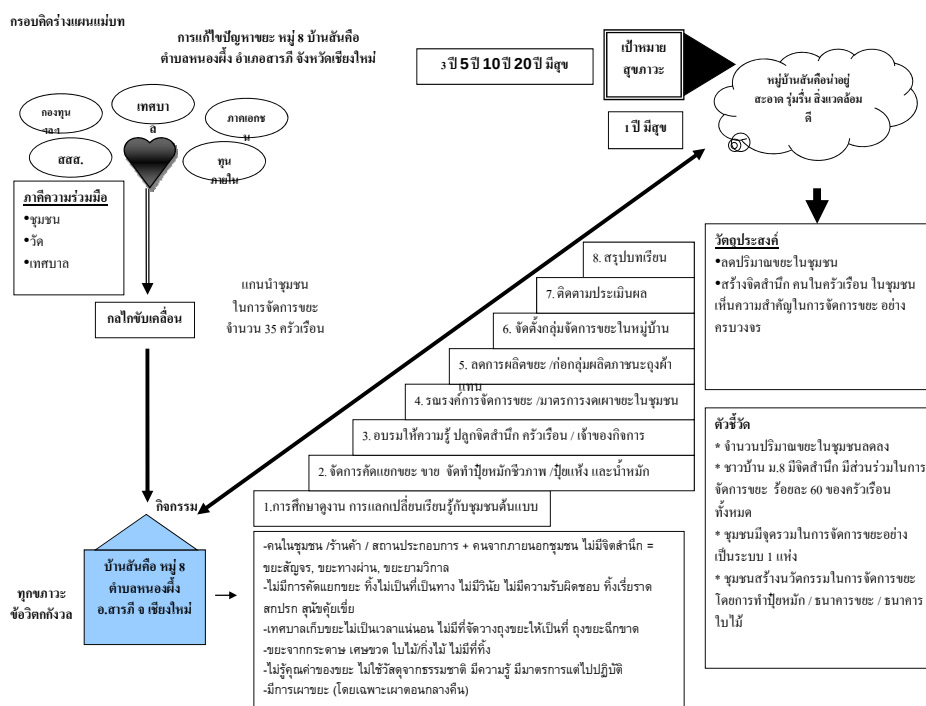

Slide 23

นโยบายสาธารณะ และ การวางกรอบร่างแผนแม่บท

Slide 24

Slide 25

Slide 1

รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๑

โครงการวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอของจังหวัดนครราชสีมา”

โดยอาจารย์สะสือรี วาลี และคณะ
มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา

Slide 2

ความสำคัญและที่มาของปัญหาของการวิจัย

- พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวิวัฒนาการที่ยาวนาน ประชาชนได้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามเกือบทั้งหมด ฉะนั้นวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามการนับถือ รากฐานของโครงสร้างทางสังคมในพื้นที่ซึ่งอิหม่ามมีบทบาทสำคัญในสังคมทุกระดับชั้นจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งสามารถสังเกตจากปรากฏการณ์ทางสังคมปัจจุบัน อีกทั้งกระบวนการส่งเสริมและการเลือกตั้งแบบชูรอนั้นยังสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่มีเจตนารมณ์ให้โครงสร้างทางการบริหารและการปกครองต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์และความต้องการท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งนี้ต้องอยู่ในขอบเขตที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าวเพื่อแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองที่สอดคล้องกับโครงสร้างและความต้องการทางสังคม เพื่อการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่น มีส่วนช่วยให้เกิดเสถียรภาพของการเมืองระดับชาติ จึงทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้นำมุสลิมในการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอของจังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีประชากรนับถือศาสนาอิสลามมากที่สุดจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ชะลา ปัตตานี และนราธิวาส

Slide 3

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอตามวิถีแห่งอิสลาม
- เพื่อแสวงแนวทางในการจัดการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นที่สอดคล้องกับโครงสร้างและความต้องการของชุมชน ศาสนา และประเทศชาติ
- เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอตามวิถีแห่งอิสลาม

Slide 4

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- ได้ข้อมูลบทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอตามวิถีแห่งอิสลาม
- ได้แนวทางในการจัดการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นที่สอดคล้องกับโครงสร้างและความต้องการของชุมชน ศาสนา และประเทศชาติ
- ได้ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอตามวิถีแห่งอิสลาม

Slide 5

ขอบเขตของการวิจัย

- การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอของจังหวัดนราธิวาส ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยเอกสารเชิงวิชาการและகுட்சะ และเสริมสร้างชุมชนต้นแบบตามวิถีแห่งอิสลาม ซึ่งเป็นการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค ในการจัดการการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอของผู้นำมุสลิมและเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในสามจังหวัดนราธิวาส

Slide 6

พื้นที่เป้าหมายและระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

- ชุมชนมุสลิมในจังหวัดนราธิวาส
- 1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2555

Slide 7

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

- การวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอของจังหวัดนราธิวาส” ได้อาศัยแนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสำหรับเป็นแนวคิดในการวิจัย
- 1) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท
- 2) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำมุสลิม
- 3) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการชูรอ
- 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Slide 8

2.5 กรอบแนวคิดการศึกษา

- ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาครั้งนี้ เริ่มต้นจากการบูรณาการของกลุ่มผู้นำมุสลิม ทั้งผู้นำทางศาสนา ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และผู้ประเภทอื่น ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ และสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอของจังหวัดนราธิวาสภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยเอกสารเชิงวิชาการและคุตบะฮ์
- ขั้นตอนที่ 2 เลือกตัวแทนประชาคมผู้นำมุสลิมประเภทต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป ในรูปแบบของของกลุ่มตัวอย่างหรือตัวแทนในการปรึกษาหารือเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอของจังหวัดนราธิวาสภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- ขั้นตอนที่ 3 เสริมสร้างชุมชนต้นแบบที่สามารถเป็นแบบอย่างเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำมุสลิมต่อการเสริมสร้างการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยกระบวนการชูรอของจังหวัดนราธิวาสภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

Slide 9

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ได้แก่ ผู้นำศาสนา ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสำรวจ และสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและแบบบังเอิญ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณตามวิธีของทาโรยามานะ
- เจริญปริมาณ
- 1) เลือกผู้นำมุสลิมในพื้นที่แบบเจาะจง
- 2) การสุ่มแบบบังเอิญเป็นประชาชนทั่วไปที่มีสิทธิในการเลือกตั้งโดยมีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีภูมิลำเนาในจังหวัดนครราชสีมา
- เจริญคุณภาพ
- 1) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 2) จัดเวทีวิพากษ์

Slide 10

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการสร้าง ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้
- ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้นำมุสลิม การชुरอ การจัดการความขัดแย้งจากหอสุมุดในพื้นที่
- กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของคุณลักษณะแต่ละด้านออกมาเป็นที่สามารถวัดได้
- สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมบทบาทผู้นำมุสลิมในการที่ต้องการวัดคุณลักษณะแต่ละด้าน
- นำเครื่องมือเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงโครงสร้าง
- นำไปทดลองใช้กับผู้นำมุสลิมและประชาชนที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น

Slide 11

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ
- คณะผู้วิจัยจะออกเก็บข้อมูลภาคสนามร่วมกับพนักงานเก็บข้อมูล
- 2) การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการดังนี้
 - - จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน 1 ครั้ง
 - - จัดเวทีวิพากษ์ จากตัวแทนและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจำนวน 30 คน

Slide 12

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

- 1) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เสนอข้อมูลในรูปร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ การทดสอบที (t-test) และ การทดสอบเอฟ (F-test)
- 2) การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยการจัดหมวดหมู่แล้วทำการวิเคราะห์ด้วยหลักตรรกเทียบเคียงแนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยควบคู่กัน โดยอาศัยข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาความถี่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละมาประกอบ เพื่อความชัดเจนและสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ และการสรุปผลข้อมูล